THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסודו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום א', י"ד באלול תשל"ד, 1 בספטמבר 1974 • גליון 15077

היום 12 עמודים • המחיר 1.05 ל"י

היום ב"דבר":

- ההתארגנות והמעצרים / דני רובינשטיין
- אי מדברי משגשג / ניק טימש
- מיזוג ולא ביטול / מאיר בראלי
- לא לבטל משרד ההסברה / זלמן יואלי
- 35 שנה למה"ע השניה / הלל זיידל
- הפיקוד הצבאי והרשות האזרחית / יעקב רוזנטל
- ארגנטינה פונה ימינה / אגנר פרידלר
- תושבי ניו־יורק מודאגים / בן פרנק
- מוסף ספורט / עמ' 9—10
- מדריך לבידור, ביקורת ספר וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 17—25, רמת־הגולן 14—23, נהריה 20—29, צפת 15—24, טבריה 20—35, נצרת 19—27, עפולה 19—32, השומרון 18—27, תל־אביב 20—28, נ.ת. בן גוריון 19—31, יריחו 20—36, עזה 20—28, באר־שבע 17—32, אילת 24—37, מפרץ שלמה 24—37.

רבין: התמודדות מעמדת כוח לחיפוש השלום

לא תהיה נסיגה ללא התקדמות משמעותית; גלילי: מדינה פלשתינאית תנציח הסכסוך

מאת ע. פריפר, סופר "דבר"

"לא תהיה יותר נסיגה ללא תמורה. שיש בה התקדמות משמעותית לקראת השלום" — דברים אלה אמר ראש הממשלה יצחק רבין אתמול במפגש עולים חדשים יוצאי ליטא שהתקיים באמפי־תיאטרון ב"בית ברל".

ראש הממשלה התייחס לשאלה לאן מנותבת הממשלה את דרכה במכלול בעיות השלום והבטחון של מדינת ישראל. "כדי להגיע לשלום, לא מספיק לומר לשכנינו כי רצוננו בשלום. זה לא מספיק. לא לרצות מלחמה. להיערך לקראתה. כי לא אנו נקבע תמיד מתי תהיה מלחמה".

רבין אמר, כי לכאורה ניתן להגיע להסדר עם הערבים אם נקבל את תנאיהם — נסיגה מכל השטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים והקמת מדינה פלשתינאית עצמאית ביהודה, שומרון ורצועת עזה. תמורת זאת כוכנים הערבים לתת משהו הדומה לשלום. במציאות חיינו, המשיך ראש הממשלה, "הסכמה לפתרון כזה היא בבחינת תחילת הסוף של מדינת היהודים. ממשלה אחראית אינה יכולה להעלות על דעתה להסכים לפתרון כזה או דומה לו".

מצד שני, אמר ראש הממשלה, אי־אפשר לומר, כי אין אנו מוכנים לסגת מקווי הפסקת האש, אם כי אנו רוצים בשלום. בכך יש בשום ויתור על המאמץ להגיע לשלום. בכך יש קביעה ודאית של יצירת מצב של קפאון מדיני. מכאן מובילה הדרך בוודאות למלחמה. "יש דרך שלישית שאותה מאמצת הממשלה ובה היא הולכת — לא נסיגה לקווי יוני 1967. לא הקמת מדינה פלשתינאית. אלא התמודדות מעמדת כוח לחיפוש השלום בין במשא־ומתן עם כל אחת ממדינות ערב על מעבר חד ממצב של מלחמה למצב של שלום ובין במעבר של שלבים. זו דרך נכונה

(סוף בעמ' 2, טור 8)

החדירה הרוסית למצרי מילן — למטרות ביון

מאת יונה שמשי, סופרו הצבאי של "דבר"

כלי־השיט הסובייטיים, שחדרו השבוע לתחום המים שבשליטת ישראל באיזור ראס מילן שבמפרץ סואץ, הוא ככל הנראה למטרות ביון ולא לשליית מוקשים ושיוט — כפי שנטען על־ידי הרוסים.

מתברר, כי המקשות הרוסיות התקרבו למרחק של 1.8 מייל ימיים מהחוף באיזור ראס־מוחמד שבקצה הדרומי שבחצי האי סיני. אין לרוסים כל ענין להוציא מוקשים ימיים מאיזור זה. גם אם יש שם מוקשים כאלה. שהרי זהו נתיב לכלי־שיט ישראליים בלבד

דברי שר הבטחון — בעמ' 3

המפשרים באיזור כדי לאכוף את רצונות החוף באיזור. נתיבי השיט הבין־לאומיים במפרץ סואץ עוברים במרחק רב מערבה מראס־מוחמד, קרוב לאמצע המפרץ ש־באיזור זה שהוא רחב מאוד.

אחת ההשערות היא, כי המקשות הרוסיות, המצויידות במכשירי צילום ומכ"ם משוכללים ביותר, באו במטרה לבצע מסע ביון במטרה לגלות מיתקנים או ציוד צבאיים של ישראל ברצועת החוף. הועלתה גם השערה, שייתכן כי הרוסים איבדו באיזור זה טיל ימי או ציוד אחר ובאו במגמה למשותו משם. השערה אחרת, שאין מוציאים אותה בכלל

(סוף בעמ' 2, טור 7)

דאסו מקווה לעסקים עם ישראל

פאריס, (צי"ר). — סרז' דאסו, אחד מראשי מפעל המטוסים "דאסו" ובנו של בעל החברה, מארסל דאסו, אמר אתמול בראיון רדיו, כי הוא מקווה שאספקת מטוסי "מיראז'" לישראל תחודש, וכי הוא עצמו תומך בישראל.

דאסו אמר, כי אם ייחתם הסכם על אספקת מטוסי "מיראז'" למצרים, יידרשו שלוש שנים כדי לספק מטוסים אלה. אך הוא הוסיף, כי אין הוא יודע על עיסקה כלשהי ברוח זו.

(ראה גם בעמוד 3)

ארה"ב תעלה שאלת הפיצויים בשיחות עם מזרח־גרמניה

ואשינגטון (עסט"א). — תביעותיהם של קרבנות הנאצים מ־מזרח גרמניה, יידונו על ידי מדינה זו וארצות הברית, בעקבות חתימתו של הסכם בוואשינגטון ברביעי ב־ספטמבר על כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי הארצות. זאת הודיע שלשום משרד החוץ האמריקאי.

המו"מ על העלייה "בשלב עדין"

ניו־יורק (עסט"א). — המו"מ בין שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר וברה"מ על עליית יהודים סובייטיים הגיע ל"שלב עדין" — אמר סנאטור יעקב יעבץ בראיון עם הפרשן ויקטור ריזל. ששודר שלשום בערב בתחנת שידור ניו־יורקית.

מרים המשקולות עדנאן חודרוג בן ה־33 מעכו הוא הנציג הערבי היחיד במשלחת ישראל למשחקי אסיה בטהרן. חברי המשלחת הישראלית מצפים, כי חודרוג יזכה במדליה במשקלו — על־כבד.

צילום־רדיו של "אסושיאייטד פרס"

היום פתיחת משחקי אסיה

מאת ברוך שיינברג, שליחנו למשחקי אסיה

טהרן, (מיוחד ל"דבר"). — היום יעלה המסך על אליפות אסיה השביעית, שהודיה גדולה ומפוארת כבולו. טקס הפתיחה ייערך באצטדיון "אריי־אמר" ומחר יתחילו התחרויות ב־16 ענפי ספורט, בהשתתפות של 3000 ספורטאים מ־25 מדינות.

המשלחת הישראלית — בחולצות בז', חולצות תכלת וכובע בד — תצעד בטקס אחרי יפאן ולפני אינדונזיה. נושא הדגל יהיה הקלע הוותיק הנרי הרשקוביץ. ישראל תצעד בשורות של שמונה איש.

בשעה 3.30 אחה"צ (3 לפי שעון ישראל) יגיעו לאצטדיון השאה האיראני ורעייתו ויתפסו את מקומם בתא המלכותי. התזמורת תנגן את ההמנון הלאומי ואחר־כך יחל, לפי סדר האל"ף־בי"ת, מצעד המדינות.

בהמשך יכריז השאה על פתיחת המשחקים, דגל המשחקים יועלה על גם ויונגן המנון המשחקים. אחר־כך יוגף דגל הפדרציה של משחקי אסיה ותודלק אש המשחקים.

בסיום יופרחו יונים. יושבו הספורטאים ותחל התכנית האמנותית.

זילברמן בין ששת הראשונים

המתאבק הישראלי ויקטור זילברמן, שעלה חדש מברה"מ, העפיל — יחד עם 5 מתאבקים נוספים — לגמר אליפות העולם בסגנון חופשי הנערכת באיסטנבול.

זילברמן ניצח בזה אחר זה בהשכבה מתאבקים מקובה, קנדה ויפאן.

זילברמן היה בעבר אלוף מרחים וסגן אלוף אירופה.

דליקה בת"א

דליקה גדולה פרצה אמש בשטח השוק הסיטונאי בת"א. שם התלקח מצבור גדול של ארגזי פירות ריקים. הכבאים שהוזעקו למקום עמלו קרוב לשעתיים, כדי לאתר את האש ולמנוע את התפשטותה.

כפי שנמסר הועלה חשד שהדליקה נגרמה כתוצאה מהצתה והמשטרה חוקרת בכוון זה.

המשנה למפקד מכבי אש א. אבי־קורי, אמר לכתב "דבר", כי בזמנו פנה אל קצין המחוז והצביע על הסכנה שבהצטברות כמויות ארגזים ריקים במקום.

ברעם: הממשלה עלולה לשקול סגירת "אל על"

שיבושים חמורים בטיסות בשל המשך שביתת ההאטה של עובדי התחזוקה

מאת סופרי "דבר"

השיבושים החמורים בטיסות "אל־על" נמשכו גם בסוף השבוע וסבל רב נגרם לנוסעים רבים שהצטופפו בבית הנתיבות בלוד, בעקבות שביתת ההאטה שנוקטים עובדי התחזוקה.

לאחר שנכשלו השיחות שהתנהלו ביום חמישי בלילה בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בגלל הדרישות החדשות בנושאי התקן מצד נציגי התחזוקה — המשיכו העובדים להאט את קצב עבודתם "לפי הספרים". ובכך נגרמו איחורים של שעות רבות בלוח הטיסות. בית הנתיבות הפך ביום ו' למעין בית מלון כאשר נוסעים רבים שהיו עייפים, יגעים והשרשים מרוב ההודעות החוזרות ונישנות על איחורים נוספים, ביכרו להישאר במקום ולהמתין לאפשרות של הקדמה כלשהי, אם הדבר תמך.

חברות התעופה הזרות הפועלות בישראל, בנתוך לפניית "אל־על", קלטו נוסעים רבים ותפוסת מטוסיהן היתה מלאה. מספר חברות, כמו ט.וו.א. הגדילו מספר טיסותיה.

בינתיים נודע שהממשלה תדון היום במצב ונראה, כי יוצע לנקוט אמצעים דרסטיים נגד עובדי התחזוקה. גם הוועדה המרכזת תדון היום בישיבתה בנושא זה. נראה, כי המגמה היא להפעיל אמצעים תקיפים ביותר נגד עובדי התחזוקה.

תביעה נגד הוועד

היועץ המשפטי לממשלה מאיר שמגר, החליט להורות על פתיחת חקירה נגד חברי ועד עובדי התחזוקה בשל אי־ציות לצו בית־הדין הארצי לעבודה שחייב אותם לשוב לעבודה תקינה.

ביום ו' שיגר פרקליט המדינה ג. בך, על פי החלטת היועץ המשפטי, מכתב אל ראש מחלקת חקירות במטה הארצי של המשטרה ו־ביקשו לפתוח בחקירה נגד חברי

(סוף בעמ' 2, טור 1)

מאת אברהם קושניר

הממשלה תהיה נאלצת להחליט בשלב ראשון על חכירת מטוסים זרים לשם אבטחת סדירה של קשרי השיט לישראל, ובשלב מאוחר יותר — אם לא יימצא כל פתרון אחר — תשקול הממשלה אפשרות לסגור את חברת "אל על" — דברים אלה אמר אמש לסופר "דבר" שר העבודה משה ברעם.

היום אמורה הממשלה לקיים דיון בשביתת עובדי התחזוקה של "אל על". הצעות אלו, בדבר חכירת מטוסים זרים ואפשרות לסגור את החברה בשלב מאוחר יותר, יוצבו בפני הממשלה ע"י מ"מ שר התחבורה השר אהרן ידיב. במסגרת תכנית פעולה נרחבת לאבטחת הקשר האווירי הדרוש של המדינה. תכנית הפעולה גובשה בפגישה שהתקיימה ביום ו'. לאחר התייעצות המרים בין השובתים הנהלת "אל על", ושבה השתתפו ראש הממשלה יצחק רבין, שרים אחרים המקורבים לנושא ומנכ"ל "אל על" מ. בן־ארי.

שר העבודה משה ברעם אמר, כי הממשלה איתנה בדעתה שלא לוותר בשום אופן לשובתים. לדבריו, לא ייתכן שקבוצת עובדים הנמצאת בעמדת מפתח "תתפוס את המדינה בצוואר" ותשתק תחומי פעולה חיוניים. המדינה אינה יכולה להרשות לעצמה חריגה כלשהי ממסגרת מדיניות השכר המוסכמת, אמר ברעם. הוא הוסיף, כי יתכן שתועלה הצעה לפטר את רוב העובדים של עובדי התחזוקה לתביעות משפטיות על בזיון בית המשפט ו־תביעות על נזקים שנגרמו לחברה עקב השביתה. "גם אם צעדים אלו יובילו לקראת החרפת הסכסוך — אמר ברעם — הרי שלממשלה אין כל אפשרות לנהוג אחרת נוכח המצב שנוצר".

אמצעי בטחון ננקטים בצפון

מאת יואל דר, סופר "דבר"

אמצעי הבטחון הוגברו באזורים במחוז הצפון כדי לסכל כל נסיון פגיעה באזרחים מצד ארגוני המירור הפלשתינאים.

קצין בכיר במשטרה מסר לי, כי במרבית הישובים העירים במחוז פועלים משמרות אזרחיים בפיקוח המשטרה והדרכתה. בכמה מקומות נערכים אימונים בנשק. כמות של נשק נתקבלה במחוז והיא נמצאת בשלבי חלוקה למשמרות האזרחיים. כן מסר הקצין הבכיר, כי אנשי משטרה מתאמנים בלחימה נגד מחבלים והמשטרה מתייחסת ברצינות לכל קריאה ואזעקה של אזרחים.

רימון יד הוטל והתפוצץ בשכם

רימון יד הוטל אור ליום ו' לעבר ניידת משטרה בשכם. הרימון התפוצץ במרחק קטן מהרכב. לא נפגע איש.

זו פעם ראשונה שנזרק רימון־יד בשכם לאחר תקופה ארוכה של שקט יחסי בסביבה. נמסר, כי הרימון הושלך בעת שניידת המשטרה עשתה דרכה בכביש הסמוך לבית הקברות. לא הרחק במרכז העיר. כוחות הבטחון שהגיעו למקום פתחו בחיפושים בסביבה ועד בלילה עצרו חשודים לחקירה. (ע)

ברה"מ: שייט חופשי במצרים בין־לאומיים

מוסקבה, (ע"י. יונייטד). — ברית־המועצות הזהירה אתמול, כי היא תסרב לקבל חוקים חדשים, אשר לא יבטיחו שיט חופשי במצרים בין־לאומיים, והאשימה את סין בנסיון לגרום לתוהו ובוהו באוקינוסים שעל פני כדור הארץ.

במשמר פרשנות על הועידה לחוק הים, שנמשכה עשרה שבועות ואשר הסתיימה בקאראקאס ביום ה' שעבר, כתב בטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית "פראבדה", כי "יש להביא בחשבון את האינטרסים הצודקים והחוקיים של כל המדינות" בעת שניגשים לניסוח כיסכם סופי בעניין זה.

"חופש הים, ובכלל זה של הספינות לעבור במצרים בין־לאומיים, וגם עקרונות אחרים, חייבים לזכות לאישור ולהיכלל בניסוח, כחלק חיוני ובלתי נפרד של ספר חוקים בין־לאומי חדש בעניני השיט בימים" — הוסיף הפרשן הסובייטי.

פורד הזמין את פייסל לוואשינגטון

סעודיה הסכימה לספק נפט לארה"ב ב"מחירים נוחים"

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — בשיחות שקיים שר החוץ הסעודי עומאר סאקאף עם הנשיא פורד ושר החוץ קיסינג'ר שלשום, הזמין נשיא ארה"ב את מלך סעודיה פייסל לבקר בארה"ב.

בתום שיחותיו אמר שר החוץ הסעודי לעתונאים, כי יצא מ־הפגישה עם נשיא ארה"ב בהרגשה טובה מאוד, לפיה "אין סיכוי לשינוי במדיניות ארה"ב כתוצאה מ־חילופי הנשיאים". "מצאתי", אמר סאקאף, "כי הנשיא הוא אדם ישר ועניני והתרשמתי מאוד מ־אישיותו".

בתום פגישותיו עם קיסינג'ר ב־יום שישי, אמר סאקאף, כי השיג עם האמריקאים הסכמה בכל ה־שאלות שנדונו.

נודע גם, כי במסגרת השיחות שניהל סאקאף בוואשינגטון, עלתה גם שאלת מחירי הנפט ונדונו ה־הסכמים לשיתוף פעולה בין ארה"ב לערב הסעודית. נמסר גם בשם חוגים יודעי־דבר, כי סעודיה הסכימה להמשיך ולספק לארה"ב נפט במה שהוגדר כ"מחירים נוחים".

בתום סיבוב השיחות שניהלו שרי־החוץ הערבים בוואשינגטון נמסר על־ידי מקורות יודעי־דבר בבירה האמריקאית, כי סוריה מקבלת את העמדה המצרית, לפיה מעמדה של ירדן ביחס לגדה המערבית הוא של "גאקן" בלבד. עם זאת סבורים הסורים, ששאלת הגדה צריכה להיות נושא בשלב הבא של השיחות וכי ממשלת המרסין צריכה לנהל אותה.

המקורות הדגישו, כי בשאלת הארכת המנדט של כוח האו"ם ב־גולן לא נענו עדיין הסורים ל־בקשת ארה"ב. בהקשר זה נמסר, כי שר החוץ הסורי חדאם שמע את השיטנים האמריקאים ואמר שיביא אותם לדיון לדמשק.

מליון תלמידים פותחים היום שנת הלימודים תשל"ה

מאת א. גבע, סופר "דבר"

לראשונה בתולדות המדינה ילמדו בשנת הלימודים החדשה, יותר ממיליון תלמידים. משרד החינוך והתרבות ריכז בסוף השבוע את מאמציו כדי להבטיח בכל האפשר, פתיחה סדירה של שנת הלימודים המתחילה הבוקר, כן דאג שהבוקר לא תישאר אף כיתה אחת ללא מורה. כ־2000 מורים לא־מוסמכים ימלאו את מקום המורים החסרים. בכל מערכת ה־

"דבר היום" — בעמוד 5

חינוך נקלטו השנה כ־500 מורים עולים חדשים שעברו קורסים מיוחדים לעברית וכן הסבה מקצועית.

במשרד החינוך מקווים, כי עם פתיחת שנת הלימודים תשל"ה לא ייגרמו שיבושים רבים, לפרות המחסור הקיים בכוחות מקצועיים. עם זאת התברר, כי כל התלמידים ילמדו בשעות לפני הצהריים ולא תיפתח משמרת שניה.

שר־החינוך אהרן ידלין הגיש לוועדת השרים לענייני רווחה תכנית מפורטת לקידום מערכת החינוך בעיירות מצוקה ובאזורי הצפון. התכנית מקיפה את כל מערכת החינוך החל מגן הילדים ועד לאוניברסיטה. ובין ייתקשר צעדים מעשיים כדי להגיע כוחים מוסמכים ותיקים ללמד באזורי מצוקה.

אמנם הקיצוצים בתקציב משרד החינוך לא יאפשרו למשרד החינוך להתקדם בקצב המקווה בכל הקשור להכשרת מורים. הרחבת העזרה לטעוני טיפוח. ביתר כבבי

(המשך בעמ' 2, טור 2)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הוועד הפועל
המרכז לבטחון סוציאלי

הישיבה הראשונה
של מליאת המרכז לבטחון סוציאלי

תתקיים ביום ג', ט"ז באלול תשל"ד ה־3.9.74, בשעה 10.00
באולם הישיבות, קומה ז' בבית הוועד־הפועל.

סדר היום

1. אשור הרכב המדורים: לפנסיה ולשירותים סוציאליים והנהלת המרכז.
2. קווים לפעולתו של המרכז לבטחון סוציאלי. המו"ח: י. וילן וג. ארד.
3. רציפות זכויות הפנסיה — המרצים: הח"ח ע. אבל, י. נחמן

— חברי המרכז מתבקשים לדייק. —

יקירנו
סגן מולי דגני־פישלר הי"ד
שנפל במלחמת יום הכפורים ברמת־הגולן

יובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בחיפה ביום ג', ט"ז באלול תשל"ד, 3.9.74 בשעה 9.00 בבוקר.

אוטובוסים מיוחדים יוצאים מבית ההורים רח' שאול 38 בשעה 8.00 מרחבת היכל התרבות בתל־אביב בשעה 7.00 בבוקר. מקיבוץ בית קשת (דרך עפולה) בשעה 6.15 בבוקר.

המשפחה

השתתפותנו הכנה בצערה של חברתנו
ציונה רונן ומשפחתה
ובאבלה על בנה
סמ"ר דני רונן
שנפל במלחמת יום הכיפורים

ושיובא למנוחת עולמים ביום שלישי, ט"ז באלול 3.9.74 בשעה 3.00 בצהרים בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.

מועצת פועלי תל־אביב־יפו
וחבר העובדים

ביום רביעי י"ז באלול, 4.9.74,
נקיים את יום השנה לנפילתם של יקירינו:

חיים שטורמן (הסבא) שנפל בכ"ח באלול תרצ"ח
משה שנפל בכ"ה בתמוז תש"ח
חיים שנפל בה' באב תשכ"ט
אמיר שנפל בג' באלול תש"ל
ועטרה

הרעיה. ואם הבנים שנפטרה בט"ו בסיון תשל"ג
העליה לבית הקברות בשעה 18.00

בשעה 19.30 תתקיים בבית ציילינג התכנסות זכרון. בה יוקרן הסרט שהופק על ידי "בית יצחק כצנלסון" (בלוחמי הגיטאות) "הסבה ה־31". לאחר הסרט נקיים שיחה במועדון, על הזכרון, ההתעודה.

המשפחה
ובית עין־חרוד

בננו־חברנו
רס"ן זאב עמית (סלוצקי) ז"ל
שנפל במלחמת יום הכיפורים

יובא למנוחת עולמים ביום שלישי ט"ז באלול תשל"ד 3.9.74 בשעה 10.00 בבוקר בנהלל.

אוטובוס יוצא מרחבת היכל התרבות בתל־אביב בשעה 8.00 בבוקר.

המשפחה
ומושב נהלל

هكذا من الاصل

هكذا من الاصل

שאלת ייצוג הפלשתינאים — במרכז דיוני מועצת הליגה הערבית המתכנסת היום

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

מועצת הליגה הערבית, ה־נפתחת היום בקאהיר, בהשתת־פות שרי החוץ בחלק מן המדי־נות, תעסוק מבחינה מאבק נר־כה להביא לפתיחת מו"מ בינה לבין „ארגון השחרור הפלש־תינאי" בשאלת היחסים עם יר־דן.

נוסף לכך תידון בקשת המחב־לים להכליל את השאלה הפלשתי־נאית כסעיף נפרד על סדר יומה של עצרת או"ם הקרובה (בה יכהן האלג'יריי בוטפליקה כנשיא המו־שב). כן ייקבע המועד המדוייק לפיסגה הכל־ערבית, לקראת סוף אוקטובר.

בשבוע שעבר דרש שר־החוץ המצרי איסמאעיל פהמי מנציגי סו־ריה ואש"ף בקאהיר להשיב „מייד" על דרישת מצרים לכינוס ועידה משולשת לשם דיון בייצוג הפלש־תינאי בז'נבה ובמעמדה של ירדן. סוריה טרם השיבה לפניה חוזרת זו. ואילו מראשי המחבלים נמסר בסוף השבוע, כי הם מציגים ל־מצרים תנאי להשתתפותם — הס־תלקות מהסכם סאדאת—חוסיין מ־18 ביולי. בו נקבע שירדן מייצגת את הפלשתינאים החיים בשטחה ונותן „אור ירוק" מצד מצרים להסכם להפרדת כוחות.

לפי העתון „ביירות", קיבלו ה־מחבלים שדר מצרי, המאיים בני־תוק יחסי קאהיר עם אש"ף, ב־מקרה שיאסר ערפאת וחבריו לא יישבו לשולחן הדיונים, כדרישת סאדאת.

בהודעה רשמית מטעם הועד הפועל של אש"ף אמש, בתום ישי־בות ממושכות בדמשק, הוכרז, כי אש"ף לא יהיה מוכן לשום פש־רה בעניין מעמדו ותביעותיו. אך לא נדחה במפורש רעיון הועידה המשולשת.

הממשלה לא תדון בנושא קאפוצ'י

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

הממשלה לא תדון כלל בשאלת העמדתו של הארכי־בישוף קאפוצ'י לדין ולא תהיה כל התערבות בשלב זה מצד הדרג הממשלתי.

הגורמים המשפטיים החליטו ל־העמידו לדין בבית המשפט המחו־זי בירושלים, ולא בבית דין צבאי, בשל היותו תושב ירושלים וכן גם כדי לא לשוות למשפט אופי בדיני כוסרה. על העמדה לדין החליט, בכל מקרה, היועץ המשפטי לממשלה על־פי סמכותו הבלעדית. השאלה מה לעשות בו אחרי המשפט, נתונה בידי ה־ממשלה שתצטרך להכריע, אם יורשע, האם לגרשו מן הארץ — או להמליץ בפני הנשיא לחון אותו, או לבצע את גזר הדין, אם יורשע.

בכרכו ישיבת הממשלה היום ידון, כנראה, עתיד משרד ההס־ברה. הדיון נדחה מספר פעמים, והבולדים כי יתקיים היום. נראה, כי הממשלה עוד לא תפתח היום בדיון בדיני לקראת נסיעתו של ראש הממשלה יצחק רבין לאר־צות הברית. ייתכן, כי כמה שרים יעלו היום בממשלה את שאלת צורת הפירסום המופרז, לדעתם, של העריקה סלוני „המים" במפרץ סואץ.

המעצר יוארך עד המשפט

הבישוף קפוצ'י יובא היום בפני שופט כדי להאריך את מעצרו במספר ימים נוספים עד למשפט.

אתמול נמסר, כי ההחלטה להע־מיד את קפוצ'י לדין בעינה עומדת והוא יידון בפני בית דין אזרחי עד לסיום המשפט לא יתקיים כל דיון בפניות שיגיעו מצד ה־כנסיה וגורמים אחרים. רק אחרי שיתברר אכנם אשמתו של ה־בישוף ויוצא פסק־דין, ייבדקו הצדדים הפוליטיים והאחרים של הפרשה ואז יתכן גירושו. כמו־כן נמסר, כי אם יבקש עורך־דינו של קפוצ'י, עזיז שחאדה, להוסיף עוד אנשים לצוות ההגנה של הבישוף לא תהיה לכך הת־נגדות של המדינה גם אם יהיה זה עורך־דין זר.

צדוק: מקרה יחיד

בסוף השבוע אמר שר המש־פטים והדתות ח. צדוק, שהוא רואה במקרה קפוצ'י מקרה יחיד והוא סבור שהמקרה לא ישפיע על היחסים הטובים שנוצרו בין ישראל לבין העדות הנוצריות וכהניהן, כולל היוונית־קתולית.

שר החוץ של האיטי, אד־גאר ברהמס, סיים ביום ו' בבוקר ביקור רשמי של חמישה ימים ב־ישראל ויצא את הארץ יחד עם בני משפחתו במטוס „אל־על" ל־לונדון בדרכו חזרה לארצו.

שני פאנטומים נמסרו לתורכיה

יוון הודיעה על פרישתה מנאט"ו

אנקרה (יופ"א). — ממש־לת ארה"ב סיפקה לתור־כיה שני מטוסי „פאנטום" ראשונים מבין 40 מטוסים מדגם זה, שהובטחו לתור־כיה — על כך הודיע אתמול דובר ממשלת תורכיה.

הדובר הוסיף, כי מעתה יסופקו המטוסים המובטחים לתורכיה ב־קצב של שני מטוסים לחודש.

ראש ממשלת יוון קונסטאנטין קאראמאנליס הזהיר אתמול את תורכיה, כי יוון תמשיך במאבקה על קפריסין עד אשר „ייעשה צדק, בלי להתחשב בזמן ובקרב־נות שיידרשו".

ראש ממשלת תורכיה הודיע אתמול לעתונאים בדברו על קפ־ריסין, כי תורכיה לא תכבד את ההחלטה האחרונה של מועצת הבטחון המחייבת שובם של הפ־ליטים היוונים לבתיהם, אלא ל־אחר פתרון ההיבטים הפוליטיים של משבר קפריסין.

ממשלת יוון הודיעה, רשמית, למדינות החברות בברית נאט"ו, כי נוכח פרשת קפריסין הוחלט לפרוש מן הארגון הצבאי של הברית הצפון־אטלנטית וכי מעתה יאסר על חברות ברית נאט"ו לגשת באורח חפשי לשטחה, ל־תוחם האווירי ולמים הטריטוריא־ליים של יוון.

בוואשינגטון אמר דובר הבית הלבן ג'רי טרהורסט, כי הנשיא פורד קיבל את המכתב המודיע רשמית על פרישתה של יוון מן הארגון הצבאי של נאט"ו. אולם ככל שידוע לו, לא נאמר במכ־תב, אם יוון תרשה לארה"ב ול־נאט"ו להוסיף ולהפעיל את הב־סיסים הצבאיים בשטח יוון. פקי־די הסטייט דפרטמנט אמרו, כי היוונים הותירו מוצא כלשהו ל־הסדר מוסכם בדבר המשך השי־מוש בבסיסי ארה"ב ונאט"ו.

מועצת הבטחון קראה שלשום פה אחד להגיש סיוע לפליטי קפריסין, שמספרם נאמד ב־200 אלף ולנקוט צעדים שיובילו להס־דר מוסכם של בעיית קפריסין.

הצעת ההחלטה מתעלמת מן הקריאה הסובייטית לכינוס ועי־דה בין־לאומית לטיפול בבעיית קפריסין, ומסתפקת בקריאה לצ־דדים את כל הצעדים האפשריים שיש בהם כדי לקדם משא־ומתן מוצלח. היא נמנעת מהתייחסות כלשהי לצורת השיחות העתידות.

נמשכים השיבושים בטיסות „אל על"

(המשך מעמ' 1)

הוגד בהסכר עבודה של אירגוז לבי בית־המשפט.

איגוד קציני ים: מעשה ללא־תקדים

בעקבות עמדת הממשלה בענין המשבר ב„אל־על", הודיע ביום ו' איגוד קציני ים כי הוא רואה ב־הכרזה את דרישת הממשלה להת־ערבות המשטרה במאבק מקצועי בין מעביד לעובד. לדעת האיגוד, אין תקדים כזה בעולם החופשי ו־עמדת הממשלה מהווה סכנה לדמו־קרטיה בישראל.

יצוין, שאיגוד קציני ים ואיגוד טייסי „אל־על" הקימו בזמנו מע־בה מבה חברים נציגי שני האר־גונים לצורך מאבק מקצועי משותף אם יהיה צורך בכך.

משל: בהיזהר העובדים בפני עיכבות

„יחד עם חברי ועדה המרכזת עשיתי מאמץ עליון להלוך את עוב־די התחזוקה בחברת „אל־על" מס־בך חמור זהב נתונים בו במערכת יחסי העבודה במפעל חיוני זה, ו־להלותם על דרך של סדרי עבו־דה תקינים, תוך עזרת ההסתד־רות בטיפול בבעיותיהם. — אמר מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל ביום ו' בבוקר.

„אני מצטער על כך, הוסיף וא־מר המזכ"ל, שלאחר לילה של הס־ברה מקיפה ומכוונה מצידנו בנושא לבטוי והשלטותי, — נמנעו בר־גע האחרון חברי הוועד מלחתום על זכרון דברים לישוב המחלוקת, ש־נעשה במוסכם איתם במהלך הד־יון הממושך באותו לילה".

אין סיכוי לפתרון בלי ההסתדרות

המזכ"ל הטעים במשך דבריו: „אם חתימה על „זכרון הדברים" אכן לא הגיעה מצד העובדים בתחזוקה, הנני חושש שהעובדים מתדרדרים לעימות יקיר ביניהם לבין הממ־שלה והנהלת „אל־על", עם כל ה־משתמע מכך".

משל קרא לעובדים לחזור בהם מסירובם לחתום על „זכרון הדב־רים" המוסכם איתם. ולאלתר, תוך אחריות המוטלת עליהם לא רק לגבי 450 חבריהם בענף התחזוקה, אלא לגבי כלל 4000 עובדי „אל־על".

הדיון עם ועד עובדי התחזוקה ב„אל־על", החל ביום ה' בשעה 8 בערב.

בשעה אחת לאחר חצות הוזמנו מנהלי „אל־על" ללשכת המזכ"ל, והוא הביא לפניהם הצעת זכרון הדברים, אשר נוסחה קודם לכן ב־התייעצות משותפת ומוסכמת עם נציגי ועד עובדי התחזוקה. שהבי־עו, לאחר התייעצות פנימית בינם לבין עצמם, הסכמה לחתום עליו.

זכרון הדברים

להלן הנוסח המלא של „זכרון ה־דברים":

● ועד עובדי התחזוקה והנהלת „אל־על" יקימו לאלתר מו"מ ל־חידוש ההסכם הקיבוצי לתקופה 1.4.74—31.3.75 בהתאם לזכרון הד־ברים שנחתם בין הצדדים ביום 17.6.74.

● העובדים יבצעו את עבודתם כ־סדרה על פי הוראות ההסכם הקי־בוצי הקיים ולא ינקטו אמצעים ארגוניים שעלולים לשבש את מה־לך העבודה התקין, — אלא עם החלטת המוסדות המוסמכים של ההסתדרות.

● לא הגיעו הצדדים להסכם תוך חודש ימים, תקבע ההסתדרות עמ־דתה המוסכמת תוך חודש ימים מ־יום שהגיע הנושא לטיפולה ותפ־על בהתאם לכך.

● לפני חתימת זכרון הדברים הזה הובא תוכנו בפני מנכ"ל „אל־על" מ. בן־ארי, שהודיע כי ימליץ בפני מועצת המנהלים של „אל־על", ה־אמורה להתכנס ביום 30.8.74, להכי־נס למו"מ לפי סעיף ראשון דלעיל.

„עילה" לסירוב: התקן!

לאחר שהושלמו כל הסידורים לחתימת העובדים וההסתדרות על זכרון הדברים, בהפציע בוקר ה־קצור החודש של יום שישי, הודעת ההמלצה לקבלת המסמך וההסכמה של מנכ"ל „אל־על", כאמור, — הודיעו נציגי העובדים במפתיע, כי שוב לאחר התייעצות קצרה ביניהם לבין עצמם, כי אינם מוכנים לחתום על זכרון הדברים. והשמיעו טע־נות באשר לתקן עובדים חסר בע־נף התחזוקה. לדבריהם, שהם דור־שים למלאו לפני שיתחייבו „לבצע את עבודתם כסדרה על פי הור־אות ההסכם הקיבוצי הקיים".

שוב נערכו התייעצויות — ללא השתתפות נציגי ההנהלה — ומז־כ"ל ההסתדרות הציע לעובדים ב־סיכוכן כי לזכרון הדברים יוכנס סעיף נוסף שבו ייאמר כלהלן: „טענות העובדים בנושא התקן ייב־דקו ע"י ההסתדרות".

גם לאחר הצעה זו של משל נמנ־עו נציגי העובדים מלחתום על ה־הסכם, ובשעה חמש לפנות בוקר יום ששי עזבו חברי הוועד את הישיבה, הצדדים התפזרו בשלב הנוכחי ללא תוצאות.

שנת הלימודים

(המשך מעמ' 1)

חייבת הרחבת המסגר מעבר לי־כות.

מכל מקום, תלמידים באזורים שהוגדרו כרגישים, חלשים מבחינה כלכלית ואשר מוצאם ממשפחות מרובות ילדים, יקבלו טיפול מעו־לה בכבבר וכן ינקוט משרד החי־נוך צעדים לספר את עליתם של הורים, בעיקר אמהות, בהפה זו צבריה. האמהות תקבלנה גם הד־רכה בטיפות חלב ובמקביל הור־חב רשת הגנים באזורי מצוקה ו־הם יישארו פתוחים גם בחודשי הקיץ.

בבתי־הספר היסודי יושם דגש רב יותר בהוראה אינדיבידואלית וקבוצתית ובתי־הספר יצוידו ב־מכשירי עזר משוכללים.

על־פי התכנית שמגיש משרד החינוך, יקיימו מתשרי ומבבר עד ינואר פגישות ביישובים ה־שונים, כדי להפעיל תכניות ספר ציפיה במסגרת התכנית הכללית. מפברואר עד אוגוסט יוכן הציוד המפנים ויאורגנו השתלמויות ה־מורים.

נמסר גם, כי השנה יתוגברו ס־דרי הבטחון בבתי־הספר. שכן הפיגועים בקרית־שמונה ובמעלות הביאו למסקנה שיש לשתף את ההורים, המורים, התושבים וכן את התלמידים הבוגרים, בשמירה על בתי־הספר. משרד החינוך יפרסם תקנה מהיבנס בעניין זה.

מזכיר הסתדרות המורים ח"כ שלום לוין, אמר בענין זה בפגי־שה שקיים עם נציגי ועד ההורים הבכירים, כי עד כה נעשה מעט מאוד ברווחה המקלטים בבתי־הספר וכי קשה מאוד להתגבר, תוך זמן קצר, על ההזנחה והפיגור בנושא זה במשך שנים רבות.

ח"כ לוין הטעים, כי ייבנו מקל־טים רבים ביישובי קו העימות. אולם לא הוגשמו עדיין מסקנות ועדת הפנים של הכנסת בעניין המקלטים.

לכן ביקש ש. לוין מנציגי ועד ההורים, להקדיש יותר תשומת־לב לנושא המקלטים בהבטחון. כי הסתדרות המורים תעשה כל ש־ביכולתה בענין זה.

סופר „דבר" דוד שליו מוסר:

בשנת הלימודים הנוכחית ב־קרית שמונה נתוספו 50 מורים שנענו לקריאת העיריה — על כך מסר לי ד. פוגל, הממונה על מחלקת החינוך של העיריה. הוא ציין כי זו הפעם הראשונה עלה ההיצע על הביקוש ולכן היתה אפ־שרות לקבל לעבודה את המורים המתאימים ביותר. ביניהם מורים בעלי תואר אקדמאי, כ־30 מורים לבתי הספר התיכוניים ו־20 ל־בתי הספר היסודיים.

פוגל ציין את תרומתו של חבר הכנסת יוסי שריד (שהשתכן בקרית שמונה) לחיסול מיקוי של בעיית הדירות למורים בלתי נשואים. עש־רה מהם יושבו כנראה בבלוק 13—15 ברחוב יהודה הלוי, שבו רצחו מחבלים 16 מדיירים. הבניין שוקם אך לא אוכלס. כן באו ל־קרית שמונה יצחק יעקובי, לשעבר סופר „דבר" ברחובות ורעייתו צי־פורה שתלמד בבית הספר „מצו־דות".

דבר
DAVAR دفار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון טאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141; ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3; חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 542111-2-3.

מורתגי: נאצר ועאמר היו אשמים בתבוסה המצרית במלחמת ששת הימים

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

מי שהיה מפקד כוחות היבשה המצריים במלחמת ש־שת הימים, גנראל מורתגי, פירסם באחרונה גילויים חד־שים על מלחמה זו והאירועים שקדמו לה.

הוא רואיין בשבועון המצרי „אחר סאעה" — בלי ספק באישורו של הנשיא סאדאת. והטיל על נאצר וכן על עא־מר את האחריות לתבוסה.

ואלה טענותיו העיקריות:

● הפיקוד המצרי כולו התנגד לשיגור כוחות לשארם א־שייך, כדי לא לתת ליש־ראל עילה לתקוף, שכן הצבא המצרי כלל לא היה מוכן לקרב. אך נאצר פסק הפיך.

● נאצר עצמו נהג לדבר על הסלמה של המאבק ביש־ראל רק ב־1970 ואף זאת בתנאי „שיווצרו נסיבות בין לאומיות נוחות". לכן, לא היתה כוננות של ממש ומצ־בו של הצבא הורע, כתוצאה ממינויים בלתי־מוצלחים, קי־צוץ תקציבי, הכשלון בתימן וכו'.

● עוד ב־2 ביוני 1967 — שלושה ימים לפני פרוץ המלחמה — טילפן לנאצר חוסן אבראהים, מראשוני הקצינים החופשיים, והזהיר אותו מפני מלחמה. נאצר השיב, כי כל מטרתו היא סילוק כוח או"ם ותפיסת שארם א־שייך.

● בניגוד לעצת המטכ"ל המצרי הורה נאצר לרכז די־ויזיה שלמה ברצועת עזה.

● כוחותיו של גנראל שאזילי, שהיו אמורים לנתק את אילת — דולדלו בחוד־שה, כדי ליצור „כסף ב.ב." על הציר המרכזי, לפי הור־אות עאמר.

● הוראות הנסיגה הוצאו בהוראת נאצר, מעל לראשי הפיקוד בחזית, ואחר כך שבה, — לדברי מורתגי — פעם נוספת כאשר הורה להחזיר עוצבת שריון לסיני „לצור־כיקוי" ומיהר בעבור כמה שעות לפנותה שנית.

לונדון לערבים: שותפות בים הצפוני תמורת מילווה להמשך הקידוחים

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). בריטניה מוכנה להעניק למדי־נות הנפט הערביות חלק גדול בים הצפוני, תמורת הלוואות להמשך עבודת הקידוחים שם.

אולם נמסר, כי הערבים חלו־קים בדעתם בנושא זה וה„דיילי טלגראף" אף מסר אתמול, כי ייתכן אפילו שמחלוקת זאת תפצל את ארגון המדינות המייצאות נפט (אופ"ק).

הרעיון הבריטי להעניק למדי־נות הנפט הערביות חלק בזכיו־נות הקידוחים בים הצפוני, נו־בע מן הקשיים להשיג הלוואות גדולות בבנקים בין־לאומיים ל־המשך הקידוחים. הבנקים הגדולים מסרבים להעניק הלוואות כאלה משום שאין ברצונם לפגוע בלקו־חותיהם הערבים.

הפקדונות הערביים בבנקים ה־בין־לאומיים הגדולים, גדלו ב־שנה האחרונה כתוצאה מן הזינוק־חים העצומים של מדינות הנפט. מומחים כלכליים בלונדון מערי־כים, שבשלוש השנים הקרובות יגיע סכום הפקדונות הערביים ל־זמן קצר, בבנקים הגדולים ב־רחבי העולם ל־100.000 מליון ליש"ט.

נראה, שגורמים מסויימים ב„סיטי" של לונדון וכן בקרב ה־חברות העוסקות בקידוחי נפט ב־ים הצפוני, לוחצים על ממשלת בריטניה להיכנע לערבים ולהעניק להם חלק בקידוחים אלה, על מנת לפתור את הקשיים העצומים ב־מימון הקידוחים.

יחד עם זאת מודים חוגים אלה, כי פירוש הדבר כניעה לסחטנות ערבית, משום שמדינות הנפט ה־ערביות ממשיכות במדיניות ה־סחטנית בה התחילו בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים. אולם, לב־רות זאת, דעתם של כמה חוגים פיננסיים ב„סיטי" היא, שיהיה זה מגוחך להפריד בין כסף ערבי לבין כסף אחר, שעה שהמשך עבו־דת הקידוחים בים הצפוני דורש הענקת הלוואות גדולות.

חוגים כלכליים אחרים אומרים, כי הענקת זכיונות לערבים בים הצפוני הינה שיא הגיחוך, משום שתקוותה הגדולה של בריטניה היא שתפוקת הנפט בים הצפוני תשחרר אותה בשנות השמונים מתלות בנפט המזרח־תיכוני. מומ־חי נפט בסקוטלנד מעריכים, כי כ־אשר תגיע תפוקת הנפט בים ה־צפוני לשיאה, תפיק בריטניה כמות של שישה מיליון חביות נפט ב־יום, תפוקה השווה לתפוקת ה־נפט של איראן.

ההנחה היא, שכבר בשנת 1980 יוכלו קידוחי הים הצפוני להפיק שלושה מיליון חביות ביום (כ־תפוקת הנפט של כווית). למקסי־מום התפוקה תגיע בריטניה, על פי המתוכנן, בסוף שנות השמו־נים.

חוגים פיננסיים ב„סיטי" של לונדון סבורים, כי מי שיקבע ב־סופו של דבר בוויכוחים הנוכחיים בדבר הענקת זכיונות לערבים ב־ים הצפוני, הם מלך ערב הסעו־דית והשאה של איראן. ההנחה ה־רווחת היא, שפייסל עשוי להודיע מן הרעיון שבריטניה תהפוך תוך 15 שנים לאחת ממדינות הנפט הגדולות בעולם והוא לא יחהר לסייע לה להגיע למעמד כזה.

אחד משבעת ההרוגים בפיצוץ מפעל התחמושת מיצובישי בטוקיו ביום ו', מוטל על המדרכה שלפני המפעל. צילומרדיו של „אסושיאייטד פרס"

ריבוי ההשקעות הערביות בחברות בריטיות גורם דאגה ב„סיטי" בלונדון

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). — אנשי עסקים בריטים יצאו בימים האחרונים באזהרה נגד השתלטות ערבית על חברות בריטיות, בעקבות השקעות ערביות גדולות ה־הולכות ב„סיטי" של לונדון ובעסקי דלא ניידי בלונדון ובערים אחרות ברחבי ברי־טניה.

אזהרה המכוונת נגד ההשתלטות מסוכנת כזאת, יצאה בסוף ה־שבוע מפיו של אחד מראשי ה־מפלגה הליבראלית, רוברט רו־ברטסון, המשמש יועץ הפיננסי לסגן יו"ר המפלגה הליבראלית בסקוטלנד. רוברטסון קרא לממ־שלת בריטניה להתעורר בטרם יהיה מאוחר מדי. הוא הזהיר, כי בשל השפל השורר בשוק ה־מניות, מצויות חברות בריטיות גדולות ה־מכובדות בסכנה של הש־תלטות ערבית עליהן. מדינות ה־נפט הערביות, בעיקר מדינות הנפט במפרץ הפרסי, כבר מחזיקות כיום עצקיים בריטיים מניות של חברות בריטיות והן עלולות להשתמש בכספים שבידיהן כדי להשתלט על חברות אלה.

רוברטסון, שדיבר בגלאזגו, צי־יין, כי חברות בריטיות העוסקות בנכסים עדינים ביותר, נמצאות אף הן בסכנה של השתלטות ערבית ועקב, בפיזור, בשבעותיהן של כתיים מהן: „ויקרס", הפו־צרת בין השאר צוללות גרעיניות ו„בי. אי. סי." העוסקת בבניית והרחבת תחנות כוח גרעיניות.

רוברטסון קרא לממשלת ברי־טניה להין ביד, ביצירת סיכה דומה לזאת הקיימת בארה"ב ו־הכוונה הורים לרכוש את בכיר התקן של חברות גדולות.

דובר רוברטסון הוסיף ואמר: „אנו נרווים במצב הבנקים, אשר בלונדון בבעיים המיגאניים הטובים ביותר בעולם וכל מי שמעניין, יכול לקבל את העצה הטובה ביותר. כך אנו בוגים בבו ידינו את הבום הבריטאי שלנו".

באחרונה רבו הידיעות המעי־דים על כך שבמדינות הנפט ובמדינות נפט ערביות אחרות, מיי־קינות בבמיילכם בריטית מניות ב„סיטי" וברכישת בנייני יוקרה בלונדון. אולם, הידיעות על הפי־מסות ההשקעה הערביות גם מחוץ ללונדון, עוררו בימים ה־אחרונים דאגה בקרב חוגים כל־כליים בבריטניה. ההנהגה הא־רוצה איבורה, כלים אבו־דאבי מוכן לרכוש, ואולי כבר רכש, את אחד מבנייני המשרדים הגדו־לים ביותר במאנצ'סטר. זהו בניין המשרדים הגדול השני בחוץ ל־לונדון הנמכר לערבים. הבניין במאנצ'סטר משתרע על 75.000 רגל מרובע ושוויו נאמד בסכום השווה ל־25 מיליון לי"ש. אם כי יש גם המעריכים ביבים על כלוכתארבעה מיליון לי"ש.

יפאנית יפה בת 28 תכננה גל הטרור האחרון שמקורו בביירות

מאת ז'אק בורדיס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — יפאנית נאה בת 28 היא המוח המתכנן מאחורי גל הט־רור האחרון שמקורו בביי־רות. הצעירה, פוסאקו שיגנו־בו, מתכננת את מעשי הטרור אותם מבצעים יפאנים חברי „הצבא האדום" השרף לפלסטינאי — התגלה אמש בפאריס.

מסתבר, שפוסאקו מכבה את ביירות „המטה הראשון של מב־צעי „הצבא האדום" שמעבר ל־ים" ומקורות במשטרת פאריס מסרו, כי שליחיה הקימו סני־פים גם בפאריס ובגרמניה ה־מערבית.

לדעת המקורות בפאריס, נראה, כי לכבלה כ־200 יפאנים הגיעו לביירות בתקופה האח־רונה לקבל את הוראותיהם שם ולכידתו של אחד מקנאים אלה בנמל התעופה „אורלי" חשפה בבה מסריה המחבלים היפא־נים.

ההיה הסיפור ב־26 ליולי, בעת שמשטרת נמל התעופה „אורלי" עצרה היוד יפאני בן 25 אשר הגיע מביירות. בחי־פוש שנערך בכליו, נמצאו כמה דרכונים שונים פרט לדרכון על שם יוסאקה פובאיה בו השתמש וכן נמצאו במזוודתו 10.000 דו־לרים בשטרות מזוייפים.

מומחי המשטרה הצרפתית הצליחו לפצח את הצפן בתבנו ההוראות ליפאני ועל פי הנוסח שפורסם נאמר בהם: „עליך להוסיף את השבויר הד־פצבי או אנשי עסקים באירופה או באסיה, להציע להחליפם ב־צעירים המחבלים הכלואים ב־ישראל".

היפאני כבר גם להקרין מר־טים ניבפב על פילוהמי הד־בוה שהי נבים כבן היה עליו להתקפר — אחת יפאנית הד־פנית מקרב צעירות.

מומחי הבטחון הצרפתיים בר־דאגים בעיקר בהתגברות, שהחי ברשותו שלושה דרכונים. הב־ביר אחד בהם: „הצבא האדום" מפיק דרכונים מזוייפים לפני כל התקפה חדשה. ברנע שהוא־בב. כשמפים הם בסיבון מיצד להבהיליהו של גל הטרור של בבר כי ברור, אין ספק, כי יפאקה פיכם לעלות לתפוצת דרכונים בבייוקים אלה לביצוע של מחבלים בכפיה בהתקפה בד־תוכנית בלבה".

גשם בנתניה

גשם קל ירד בנתניה אחרי שעה 11 בערב.

שגריר ארה"ב בקהיר ביקר במזרח התעלה

קאהיר, (צ"פ). שגריר ארה"ב בקאהיר הרמן אילטס. הצה שלשום את תעלת סואץ וביקר בגדה המזרחית בביצורים של קו בר־לב לשעבר — נמסר שלשום בערב בקאהיר.

אל הדיפלומט האמריקאי נילווה סגן שר המלחמה הגנרל סעד מא־מון. השגריר ביקר גם בעיר סו־אץ, שם התקבל ע"י מפקד ה־ארמיה השלישית. בזמן ביקורו, העניק מפקד הארמיה השלישית בשם הצבא המצרי את „אות ה־נצחון" לשגריר.

האניות הלכודות באגם המר ה־גדול מאז מלחמת ששת הימים. יוצאו מן התעלה בחודש נובמבר. לאחר שתוחל הבציב בין הים־התיכון ובין האגם המר הגדול.

גוברת הנטיה במפד"ל בעד הצטרפות לממשלה

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

בצמרת המפד"ל התחזקה בסוף השבוע הערכה, כי רוב ניכר מבין ראשי הסיעות הראשיות, למעט ה־צעירים, עשוי להבטיח הכרעה קוד־מה בעד הצטרפות המפד"ל לממש־לה.

לא מן הנמנע, כי התומכים, בכי־ניסתה של המפד"ל לממשלה בע־תיד הקרוב ביותר, לרבות השרים לשעבר ד"ר י. בורג וד"ר י. רפאל, עשויים לבקש את כינוס מרכז המפד"ל, שהוא המוסד הר־חב של מפלגה זו עוד השבוע, או בשבוע הבא, כדי להכריע ב־שאלה זו על בסיס הצעת פשרה על דחיית ריטום התנגדויים למשך שנה.

מהלך זה צפוי — כך נודע אמש במקור בהנהגת המפד"ל — כאשר תבוא פניה בקשר לכך ממפלגת העבודה. לסופר „דבר" נודע, כי לא מן הנמנע שראש הממשלה יצ־חק רבין יבקר את ההצעה עוד השבוע לראשי המפד"ל.

בצמרת מפלגת העבודה התחזקה ההערכה בסוף השבוע, כי התנאים להצטרפות המפד"ל בעתיד הקרוב הולכים ומבשילים, וייתכן כי לש־כת מפלגת העבודה, יחד עם סיעתה בכנסת, יתבקשו להתכנס עוד ה־שבוע לדון בנושא. עם זאת, ספק אם יהיה זמן מספיק לכנס את מרכז מפלגת העבודה לדון בנושא, ולהחליט בו, עוד לפני יציאתו של ראש הממשלה יצחק רבין בראשית השבוע הבא לוואשינגטון.

בקרב ראשי מפלגת העבודה רוו־חה בסוף השבוע הדעה, כי במ־געים הנמשכים ביניהם לבין ראשי מפ"ם ול"ע, נתן להשיג את ההסכמתן של שתי מפלגות אלה ל־צירופו של המפד"ל לממשלה, ב־טווח זמן קרוב.

בר־לב: לא יהיה מיתון

בהופיעו ב„ראיון החודש" ברדיו בשבת, אמר שר ה־מסחר והתעשיה חיים בר־לב, כי עבר רק חודש מאז התחלת התכנית הכלכלית החדשה והמוקדם עוד לומר אם אמנם הצליחה לצנן את המשק. כן אמר, כי אינו צופה מיתון בשנה הקרובה במובן של חוסר עבודה ו־ירידה בתוצר הלאומי ה־גולמי.

בתשובה לשאלה, אם אנו עו־שים כל מה שביכלתנו כדי שהנ־טל הכלכלי יוטל על כל השכ־בות באופן שוה, אמר בר־לב, כי מבחינה סוציאלית התכנית טובה ומאוזנת והיא מעמיסה עו־מס גדול יותר על בעלי אמצעים רבים וקטן יותר על בעלי אמצ־עים מוגבלים.

אשר להאטת קצב עליית המ־חירים בחודשים הקרובים, אמר בר־לב, כי בנוסף לתכנית הכלכלית של הממשלה, חייב כל אחד לתרום בין אם זה בתחום ה־תצרוכה, בין אם זה בתחום ה־כנ"ס השכר או בין אם זה בתחום הצריכה הפרטית. אם כל אחד יפנה כאילו לא קרה דבר, לא יביאו צעדי הממשלה לתוצאות רציניות.

בתשובה לשאלה אחרת, אמר בר־לב, כי ישראל והשטחים הם יחידה כלכלית אחת ויישארו כך. לערביי השטחים יש מקום לעבוד בכתם הירוק. מאז מלחמת ששת הימים עלתה רמת החיים ביהודה ושומרון פי ארבעה.

החדירה

(המשך מעמוד 1)

אפשרות, היא, שהסובייטים באו לקרבת החוף הישראלי במטרה „לשתול" ציוד ביון בקרקעית ה־ים אשר תפקידו לעקוב אחר תנו־עת של כוחות צה"ל הן ביבשה והן בים בחלק זה של מפרץ סואץ.

בכל מקום מדגישים, כי לסו־בייטים לא היו כל ידיעות על מציאותם של מוקשים יבשים ב־איזור זה ואין ולא יכול להיות להם כל ענין לכסותם במקרה שאכנם השטו שם. יש לציין, כי האיזור שבו נפגשו המקשות הסובייטיות עם ספינות „דבור" של חיל הים הישראלי הוא החוד ותנועת כליסיס גדולים בו בלי היאפשרות.

סופר „דבר" בבריטניה שלמה גינוסר מודיע:

הצי הסובייטי עוסק בפיתוח „מכשירי האזנה" בהתנית יסר־כוק, כדי לעקוב אחרי תנועות ספינות מלחמה באיזור.

„דיילי טלגראף" כתב אתמול, כי בעתיד לא תוכל אף ספינת מלחמה לעבור במיצר יובל, כ־250 קי"מ דרומית לסואץ, מבלי שהסובייטים יבחינו בכך באמצ־עות המכשירים המיוחדים אותם הניח הצי הסובייטי אשר יעבירו אותות מיוחדים למוכחים סובייטיים להעבירם הלאה.

המשטרה מנעה מ„מוקד" קיום עצרת ביריחו

25 נעצרו ושוחררו בערבות

מאת מרדכי בסוק, סופר „דבר" בירושלים

קבוצה של כ־150 חברי „מוק־ד" שהתכוננה לקיים עצרת יהודית־ערבית ביריחו, נעצרה במעלה־האדומים ע"י אנשי משמר הגבול והמשטרה.

הקבוצה חזרה לירושלים והפגינה ליד שער יפו. המשטרה עצרה 25 מפגינים ושיחררה אותם בערבות.

סמוך לשעות הצהריים, יצאה מ־ירושלים שיירה של מכוניות שהובי־לו 150 חברי תנועת תכלת־אדום („מוקד") בדרכם ליריחו. אנשי ה־קבוצה נשאו סיסמאות בעברית ו־בערבית הקוראות להידברות עם הערבים והמביעות התנגדות להת־נחלות ולסיפוח. אנשי הקבוצה הת־כוננו לקיים עצרת ביריחו ול־שוחח במהלכה עם תושבים ערבים מקומיים כדי להסביר להם שקיימת במדינת ישראל גם התנגדות לשט־לות כמו התנחלות בסבסטיה.

במעלה־האדומים נעצרה השיירה ע"י כוח צבא ומשטרה גדול והמפ־גינים התבקשו לחזור על עקבם. הם ערכו התייעצות קצרה סמוך למח־סום וסיכמו כי יחזרו לירושלים וינסו לקיים את „עצרת ההידב־רות" עם הערבים סמוך לשער יפו. בשובם לירושלים, ציפה להם כבר כוח משטרתי סמוך לשער יפו ש־המה מקהל רב. המפגינים הניפו את הסיסמאות ובמקום התפתחו ויכוחים עם עוברים ושבים, בעיקר יהודים.

השוטרים שבמקום ביקשו מהמפ־גינים להתפזר וקרעו את הכרזות. התפתחה גם תיגרה בין המפגינים ובין מספר עוברי אורח יהודים. ל־אחר זמן קצר עצרה המשטרה כ־25 מהמפגינים. נודע, כי במהלך המעצרים קראו כמה מהמפגינים קריאות גנאי כמו „מדינת משט־רה" לעבר השוטרים.

מאוחר יותר שוחררו העצורים בערבות, אחרי התערבותו של חה"כ מ„מוקד" מאיר פעיל. בגילוי־דעת שפירסמו המפגינים מאוחר יו־תר, גינתה התערבות המשטרה ב־פעולה שקטה. „מוקד" מחה גם על היחס של איפה ואיפה שנוהגים כוחות הבטחון בקבוצות המפגינים מימין (סבסטיה) ומשמאל.

רבין

(המשך מעמוד 1)

הרואה את הצורך לחתור לשלום. ליצור אפשרויות להתקדם לשלום מתוך עמדת כוח. אין זו סגירת אופציות. חשוב שקודם כל נדע לעצמנו מה אנו רוצים, המשיך רבין. איננו רוצים קפאון, לא כניעה, אלא חתירה לשלום בכבוד ומתוך עוצמה ובאמונה שבעתיד יימצאו כאלה ממדינות ערב ש־יבינו שהשלום לטובתן.

נעשה הכל שלא נופתע

רבין הכריז, כי ישראל תכבד את הסכמי הפסקת האש והסכמי הפרדת הכוחות ולא תפר אותם. „נקיים אותם כל עוד הצד השני מקיימם ואין לנו כל ענין בערעור ההסכמים. נעמוד על ביצועם כ־לשונם. אבל אין אנו יכולים להתעלם מן הקולות הקוראים ביוזמה מצפון־דרום, על אי המשך חלק מההסכמים. אין להיבהל מכך. אבל יש להתכונן היטב. נעשה הכל כדי שלא נופתע".

חלק נכבד מדבריו הקדיש ראש הממשלה לבעיות הכלכלה והחב־רה ואמר, כי התשתית הכלכלית היא ביסוד עוצמה צבאית ועמדה מדינית איתנה. ובשטח זה הדבר תלוי בנו ורק בנו. „לא מספיק לשאת נאומים נלהבים על מדי־ניות חוץ תקיפה ולבנות צבא גדול אם אין בסיס כלכלי איתן. ראש הממשלה הזכיר, כי ארגוני העובדים בישראל השיגו הישגים גדולים, אבל בחלקם הם על חשבון יכולתנו לקיים עצמאות כלכלית. עלינו לעבוד קשה יותר בכל התחומים", אמר ראש ה־ממשלה.

יש לחזק עוצמה יהודית

רבין רואה בליכוד לאומי ו־שמירה על מסגרת וצורות ממלכ־תיות את המבחן העיקרי של מדי־נת ישראל: „כוחנו בעצמאות מחשבתית. אבל כדי לקיים חברה יהודית, לבנות מדינה יהודית, ולחזק עוצמה יהודית. אנחנו חיי־בים לדעת איך להתנהג ואיך לקיים משמעת ביצוע וקיום מרות לאומית. אם אלה ייפגעו, ייפגע חיסוק מרכזי הבטחון עוצמה יהודית. בתחומים אלה", אמר רבין. „נתגלו פגמים".

הוא הזכיר את ההתנחלויות ללא רשות ממלכתית ואת השבי־תה ללא אישור בשירות. מיוני המבטיח את הקשר בין ישראל והעולם: „יש צורך בבסיס מינימלי של משמעת לאומית שעליו צריך לשמור. האתגר הנוכחי של ישראל הוא להחזיר לעצמנו את היכולת לקיים מסגרת ממלכתית יהודית, על אויבים מבחוץ הת־גברנו. נתגבר גם על הקשיים הכלכליים וההברתיים. אבל סד־קים בבסיס המערכת הממשלתית עשויים להיות סכנה גדולה ל־מדינה".

בדברו על בעיות הקליטה אמר ראש הממשלה, כי „אנו לצורך ציפיות גדולות בקרב העולים. הקליטה היא תהליך קשה וממושך. קליטת העליה לא תהיה מושלמת אידיאלית ועם כל מה שנעשה ויש מקום לשיפורים, אין להניח כי נוכל להגיע ליכולת קליטה מסודרת היטב, אין זה בכוחה של מדינת ישראל. אבל נצטרך לקלוט עולים ועלינו לתבוע מהד־עולים להבין, כי קליטה היא תהליך מסובך שגם צריכים לתר־ום לו הרבה. „מי שלא נכון לקשיים וסבל לא יוכל להתגבר על מכשולי הקליטה". ראש ה־ממשלה שיגר ברכה לשליבית ולמנסון והזכיר, כי שדרותה עשוי להיות בחינת סמנית ראשונה ה־מבשרת את האביב.

גלילי: מדינה שלישית תחתור להתפשט מערבה

רעיון של מדינה חדשה בין הקו הירוק לירדן יביא להנצחת הסכסוך הישראלי־ערבי במקום לקדם את השלום — אמר אתמול השר ישראל גלילי בהופעתו בחוג רעיוני בין־קיבוצי בקיבוץ נגבה. מדינה כזו, תחתור המטרה להתפ־שט מערבה במטרה לבטל את מדינת ישראל, אמר השר.

גלילי הטעים, שעד כה לא הציע שום גוף ציבורי ערבי להקים מדינה בשטח זה, אלא המדובר הוא בהקמת מדינה פלש־תינאית שתבוא במקום היישות הציונית. הוא הזכיר את החלטת המועצה הלאומית הפלשתינאית המדברת על הקמת שלטון לאומי עצמאי לוחם בכל שטח מהאדמה הפלשתינאית. אשר „תשוחרר" כ־בסיס למאבק על השגת המטרה הסופית.

השר גלילי הציג את מדיניות הממשלה בבעיה הפלשתינאית, ה־חותרת לדבריו לשים קץ לסכסוך הישראלי־ערבי על ידי פתרון המבצר את ישראל בגבולות בטו־חים, כשבשכנותה מדינה ירדנית־פלשתינאית, המקיימת יחסי ש־לום עם ישראל. פתרון כזה גורם שינויים משמעותיים בגבולות הקו־דמים של ישראל, כשבמדינה ה־שכנה יישאר מרחב טריטוריאלי מספיק שיאפשר מתן ביטוי לזהות העצמית של הפלשתינאים והיר־דנים.

בתשובה לשאלה, אמר גלילי, כי לא קיים כיום שום גוף פלש־תינאי המוכן להכיר בקיומה של ישראל. ולכן המו"מ צריך להיות עם ממלכת ירדן. הוא הוסיף, שכל מפלגה קואליציונית מבהירה כל כ־לים עם ארגונים שמדיניותם חיסולה של ישראל. בעקבות סדר־ריטורית הנושא הפלשתינאי אינה רק עניין הומאני. אלא רצון של ציבור להשיג זהות לגיטימית ו־הדבר ניתן להגשמה במסגרת ה־פתרון שיושג במו"מ עם ירדן.

בכנס פנימי זה השתתפו בני בים משלוחות התנועות הקיבוצ־יות, הקיבוץ המאוחד, המחנה ה־צעיר ואיגוד הקיבוצים הקבוצות. במפגש בנגבה שהתקיים בצהרי יום השבת, הרצה הנוער הפלשתינאי לדיון השתתפו בו נציגים מגבעת ברנר, חנוה, בנישפלדו גבעה, מפלסים, ידמרדכי, שדה יואב, גזל עין, גזן ופלמחים, את הכנס פתח וניהל חבר קיבוץ נגבה שו וילק.

לאחר דבריו של השר הועלו לו שאלות רבות. מהן באו לידי בי־טוי הבדלי ההשקפות של הזרמים השונים שהשתתפו בכנס. אחד מ־יוזמי הקמת החוג — חבר לקבוצ־ציה, שמגמתו ליהפך לבמה קבו־עה לדיונים חפשי בין צעירי ה־התיישבות העובדת עד לגילאי 40 וכן להביא „למעורבות־יתר" של הד־בוגרים בקיבוצים בחיים המדי־ניים במפלגות ובמדינה. במפג־שים הקודמים שהתקיימו בגבעה ובגבעתברנר דנו בבעיות המצוקה החברתית על דרה כן, שהוכן בי־זמנו לפי בקשת גלוהה מאור.

דיין: מלחמת יום הכיפורים הוליכה למשא־ומתן

יוהנסבורג, (ספ"א). — מלחמת יום הכיפורים, שלא כמלחמות קודמות, הוליכה למשא־ומתן — דבר אשר ישראל תמיד רצתה בו — אמר משה דיין, שר הבטחון הישראלי לשעבר, בנאום המרכזי שהשמיע בישיבת הועידה של הנהגת המגבית בדרום־אפריקה. דיין הביע את התקוה, שתהליך המו"מ ימשך בדרכה.

דיין אמר עוד בנאומו: „אנו רוצים מאוד במשא־ומתן, אולם לעולם לא נסכים לקבל את הנימוק זה, שהאמריקאים נזקקים לה ל־עתים קרובות, והוא שהערבים לא יסכימו לעולם לדבר זה או לכל אחר".

„השלום איננו יכול להיות חד־צדדי. עליהם להביא בחשבון את מה שישראל לא תוכל לעולם להסכים לו, לא פחות משהם דור־שים זאת מאתנו. אם יוחזר מצב קפאון, נצטרך להיות עם הד־קפאון. אולם, לכל הפחות, הבה נשתדל לנהל את המשא־ומתן ב־צורה הוגנת".

לרבקה שטיין ומשפחתה

אתכם ביגון ובצער עם הבאת בנכם היקר

מאיר שטיין ז"ל

למנוחת עולמים ביום ב' 2.9.74, בשעה 16.30
בבית הקברות הצבאי קרית שאול.

הארגז בע"מ

מצרים הזמינה 50 מיראז'ים

לידיעה זו אין אישור רשמי אולם איש אינו מפקפק באמיתותה

מאת ז'אק מוריס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס. (מיוחד ל„דבר"). הידיעות לפיהן הזמינה מצרים 50 מטוסי „מיראז'" בצרפת, לא קיבלו כל אישור רשמי בפאריס, אולם אין איש המפקפק בכך.

על־פי מדיניותה החדשה של ממשלת צרפת, תישקל כל בקשה לרכישת נשק צרפתי ל„גופה", אולם אין ספק, כי נוסחה זו באה רק במטרה לשמור על כבודה של צרפת. תעשיית הנשק הצרפתית זקוקה נואשות להזמנות ואין היא צופה כל הגבלות פוליטיות מצד ארמון האליזה.

קצינים צרפתיים קיבלו את הידיעה על הסרת האמברגו בשמי־

בן־נתן יברר השבוע משמעות ביטול האמברגו

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

שגריר ישראל בצרפת, אשר בן־נתן, ישוב מחר לפאריס ויוועד עוד השבוע עם נשיא צרפת דיסקאר ד'אסטן. נראה, כי בשיחה יבקש השגריר לברר את משמעות ביטולו של האמברגו הצרפתי מבחינת השמירה על מאזן הכוחות במזרח־התיכון. צרפת הודיעה לישראל מראש על כוונתה לבטל את האמברגו.

משקיפים בירושלים ציינו, כי אם תתאמת הידיעה בדבר עיסקת מכירתם של 50 מטוסי מיראז' חדישים למצרים, תהיה זו הוכחה למשמעות החמורה של הצעד הצרפתי, משום שיהיה בכך משום הפרה בולטת וברורה של מאזן הכוחות במזרח־התיכון, ותרומה צרפתית שלילית למאמצי ההסדר והשלום במזרח־התיכון.

צעדים כאלה יכולים לפגום במאמצים לשיפור היחסים בין צרפת וישראל, שיבואו לידי ביטוי בביקורו הקרוב בישראל של שר החוץ הצרפתי ז'אן סובניארג, שנועד לחודש אוקטובר. ובביקור הגומלין של שר החוץ יגאל אלון בפאריס לקראת סוף השנה האזרחית.

זה גלוית, חוגים אלה סבורים, כי עתה בשל הזמן להתקפה ישראלית על סוריה לפני השנה הבאה, לפני שיהיה בידי הסורים לאמן את צבאם ולקלוט את כמויות הנשק העצומות אשר סופקו להם בחודשים האחרונים על־ידי הסובייטים. לדעת קצינים אלה, מצרים וירדן לא ייצאו כנראה לעזרתה של סוריה, שכן סוריה מובסת תחזק מלאים על תביעות סאדאת להנהגת הערבים.

חוגים צבאיים בפאריס סבורים, כי בשלב מסוים ייאלץ נשיאה החדש של ארה"ב ג'ראלד פורד להיענות לאתגר הסובייטי שבשליחת נשק לסוריה ועידודה בכיוון מדיניות תוקפנית תוך התבטאות בסיפוקי שבהדיים ממשיכה במדיניות הדיטאנט. אתגר זה יעמוד בפני הנשיא האמריקאי, אם אמנם תפתח ישראל במהלומת מנע מקדימה כנגד השלטון בדמשק.

העולם הערבי נמצא עתה במצב בזיל, עקב זרימת כספי הנפט למדינות המפיקות. ולדעת חוגים צבאיים סביר שנשיא מצרים סאדאת ייאלץ לבסוף לסלק, בדרך כלשהי, את שליט לוב מועמר קזאפי, ייתכן אף על־ידי התערבות צבאית מצרית בלוב.

מכאן, שהחלטה צרפתית להסיר את האמברגו ממשלוחי נשק למזרח־התיכון באה בתקופה רוויית תסיסה ולדעת רבים בפאריס לא תהיה בהחלטה זו לטווח ארוך, דווקא לסייע לשלום בעולם הערבי.

כוויית מכחישה

כוויית. (צ"ר, ע"ן). — ראש הממשלה בפועל של כוויית, השייך סאלח איסאבאה הכחיש אתמול ידיעות, לפיהן הסכימה כוויית, ש־50 המיראז'ים שהיא הזמינה בצרפת יועברו לכוויית כשמצרים תקבל את המטוסים במועד מאוחר יותר.

ראש הממשלה בפועל אמר, כי אין בסיס לשמועות אלו וכי כוויית כלל לא תתמה על חוזה עם צרפת בעניין קניית מטוסי ה„מיראז'".

170 הרוגים בתאונת רכבת בתחנת זאגרב

נסעה במהירות כפולה מהמותר; קיבלה איתות מוטעה לפני התחנה; בדיקות־דם לנהגי הקטר

שרידי קרונות רכבת האקספרס אשר התרסקה שלשום באסון הרכבת הגדול ביוגוסלאוויה. באסון נהרגו למעלה מ־170 איש ונפצעו מאות נוסעים.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

זאגרב. (ע"ה, יופ"יע). — לאחר שצוותי הצלה עמלו אתמול במשך כל היום, כדי להוציא פצועים וחללים משרידי הרכבת, שהתרסקה שלשום בלילה בתאונה הגרועה ביותר בתולדות יוגוסלאוויה, גברו החששות שמספר הקרבנות עלול לעלות עד ל־170.

כל שבעת הקרונות של רכבת האקספרס שהיתה בדרכה מאתונה לגרמניה המערבית, התהפכו והתרסקו לאחר שנתקלו בעמודי החשמל עשויים מפלדה. מרבית הנוסעים היו פועלים תורכים ויוונים ששבו לגרמניה המערבית לאחר בלוי החופשה בארצם.

ראש הנהלת על צוותי ההצלה אמר, כי עד כה הוצאו מהרכבת המנותצת גופותיהם של 120 אנשים ועוד כ־50 עלולים להיות בשני הקרונות שצוותי ההצלה טרם הגיעו אליהם.

המעצרים

התובע הכללי של זאגרב וצלב יאקובאק, המנהל את החקירה בסיבת האסון אמר לעתונאים, כי בחקירה המוקדמת הוברר, שהרכבת נכנסה לתחנת זאגרב במהירות בין 90–100 קמ"ש, מהירות כפולה מן המותרת במקום זה. כן נקבע, כי לרכבת ניתן לפני התחנה איתות מוטעה ולאחר מכן עברה הרכבת שני רמזורים של אור אדום. יאקובאק אמר, כי זמן קצר לאחר התאונה נעצרו ארבעה עובדי רכבת ושנים מהם, נהג קטר ועוזרו, נלקחו לבית חולים לבדיקות דם. שני הנעצרים האחרים הם אתתים.

יום אבל

ראש ממשלת יוגוסלאוויה ג'מאל בידיץ', סר לזאגרב וביקר במקום האסון. ברחבי יוגוסלאוויה הוכרז יום אבל. בוטלו משחקי הכדורגל ותוכניות הרדיו והטלוויזיה משדרות נגינות אבל.

שר המלחמה המצרי מרשאל איסמעיל, נועד ביום ו' משך שלוש שעות עם קצינים בכירים כדי לדון במצב הצבאי — הודיעה סוכנות הידיעות המצרית.

משלחת צבאית מצרית ...ת שלושה חברים הגיעה ל...ממשלה לביקור רשמי ונתקבלה על ידי הנשיא אידי אמין.

כנס משפטנים בלונדון לדיון במצב יהודי ברה"מ

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון. (מיוחד ל„דבר"). מצבם של יהודי ברה"מ יהיה הנושא המרכזי בכנס הבין־לאומי של משפטנים ועורכי־דין, אשר יתקיים בלונדון בסוף החודש. כ־50 משפטנים מ־19 מדינות ישתתפו בכנס זה והדובר מטעם הכנס הטעים אתמול, כי המשתתפים הם בעלי דעות פוליטיות ואמונות דתיות מגוונות.

בין המשתתפים בכנס: מוריס רולאנד, נשיא איגוד המשפטנים האירופי ונשיא המדור הפלילי של בית־המשפט לערעורים בצרפת וכן סינטור י. טראסיני, מי שהיה עד לפני זמן מה נשיא הסיעה הקומוניסטית בסנאט האיטלקי.

בשני ימי הדיונים (21, 22 בספטמבר) יבחנו המשפטנים לא רק אם השלטונות הסובייטיים מפרים את החוק הסובייטי ביחסם ליהודי ברה"מ, אלא אם החוק הסובייטי אינו נוגד את החוק המשפטי הבינלאומי. על יוזמי הכנס נמנים שופט בית־המשפט העליון של ארה"ב לשעבר תומאס קלארק, שופט בית־המשפט העליון חיים כהן, ראש משלחת ארה"ב באו"ם לשעבר ארתור גולדברג, פרופסור למשפטים ולשעבר שר המשפטים של קולומביה ד"ר פרנאנדו הינסטרוסה פורדו, פרופ' למשפטים באוניברסיטת לונדון לורד לויד אוף האמפסטד (חבר מועצת האוקה בצרפת ונשיא הסנאט לשעבר גאסטון מונרוויל.

שמועה: ברזאני נמלט לאיראן

ביירות. (ע"ר וע"ע). — העתון הביירותי „אל־יום" מוסר, כי מנהיג המורדים הכורדים מולא מוסטפא בארזאני נמלט מצפון עיראק אל איראן השכנה.

כן טוען העתון בצטטו מקורות של ממשלת בגדאד, כי „שכירי חרב" איראניים לוחמים לצד הכורדים.

לעומת זה מסר העלון הלבנוני „א־נהאר ערב ואל־עאלם", כי נערכו מגעים מוקדמים בין ממשלת עיראק ובין אנשי בארזאני. ההחלטה על כך נתקבלה על ידי שלטונות עיראק בעקבות כשלון המתקפה של הכוחות העיראקיים, שניסו לכבוש את המטה של בארזאני. העתון מוסר, כי הצבא העיראקי התקדם כ־12 קמ', אולם נאלץ לסגת בעקבות קרבות אלימים ועזים במיוחד עם כוחותיו של בארזאני.

כן מוסר העתון, כי עיראק החליטה לנסות ליישב את הסכסוך בדרכי שלום לאחר שהאישים הכורדיים שהתייצבו נגד בארזאני ולימין ממשלת עיראק נתגלו כבלתי פופולאריים בקרב הכורדים ולאחר שהמפלגה הקומוניסטית העיראקית, השותפה לשלטון עם מפלגת „הבעת" השלטת, הסתייגה מהמשך הקרבות נגד הכורדים.

תחנת השידור החשאית של הכורדים „קול כורדיסטאן" מסרה בינתיים, כי ביום ו' הוצאו להורג בבגדאד 20 כורדים צעירים.

חיג'אזי מונה ר"מ מצרים

שינויים בממשלת סוריה

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

הנשיא סאדאת החליט לחזור לתכניתו הישנה ולמנות את ד"ר עבד־אל־עזיז חיג'אזי לראש הממשלה, לפי השבועון „אחבאר אל־יום", וישארו רוב השרים על מכונם והשינוי יתבצע תוך שבועיים.

חיג'אזי מכהן כיום כסגן ראשון לראש הממשלה והוא משמש זה מכבר כממונה על כל ענייני הכלכלה במצרים. סאדאת ביקש למנותו לראש ממשלה מיד לאחר המלחמה, אולם נאלץ לוותר על תכנית זו — לאחר מאבק ממושך — ושמר על תפקיד זה בעצמו. עתה חזר, כנראה, סאדאת והותר לקדם את חיג'אזי, על אף ההתנגדות לכך מצד אישים בכירים בצמרת המצרית, כגון ד"ר חאתם.

בד בבד עם מינוי חיג'אזי, יקבל סאדאת את התפטרות סגן הנשיא ד"ר פאוזי, בן ה־74. פאוזי נוטרל זה מכבר מכל השפעה של ממש על מדיניות החוץ והדחתו היתה צפויה.

גם בסוריה

גם בדמשק יהיו חילופי גברי: הנשיא אסד הטיל על ראש הממשלה מחמוד אל־איובי להרכיב קבינט חדש, כנראה, עוד השבוע.

קזאפי יקיים היום מסיבת עתונאים

טריפולי. (ע"ר). — שליט לוב קולונל קזאפי, הודיע שיש בכוונתו לקיים היום מסיבת עתונאים חשובה לרגל יום השנה למהפכה הלובית.

עוד פיצוץ בביירות

ביירות. (ע"ר). — „הארגון הקומוניסטי הערבי" ההיפשלי הוא מקבל על עצמו אחריות להתפוצצות אשר זיעזעה שלשום בניין שבו נמצאים משרדי חברת הביטוח האמריקאית „אמריקן לייף אינשורנס" בביירות שבלבנון.

במקביל אירעה אתמול התפוצצות במשרדי השבועון הפרו־מערבי „אל־נידאי" בביירות.

ב־200 סופרמרקטים

ורשתות לשירות עצמי מקרית שמונה עד אילת יתחולל היום במבצע הוזלה נרחבים של מוצרי ירקות ופירות, סוגי בשר ודגים וכן קשת רחבה של מוצרי ניקוי.

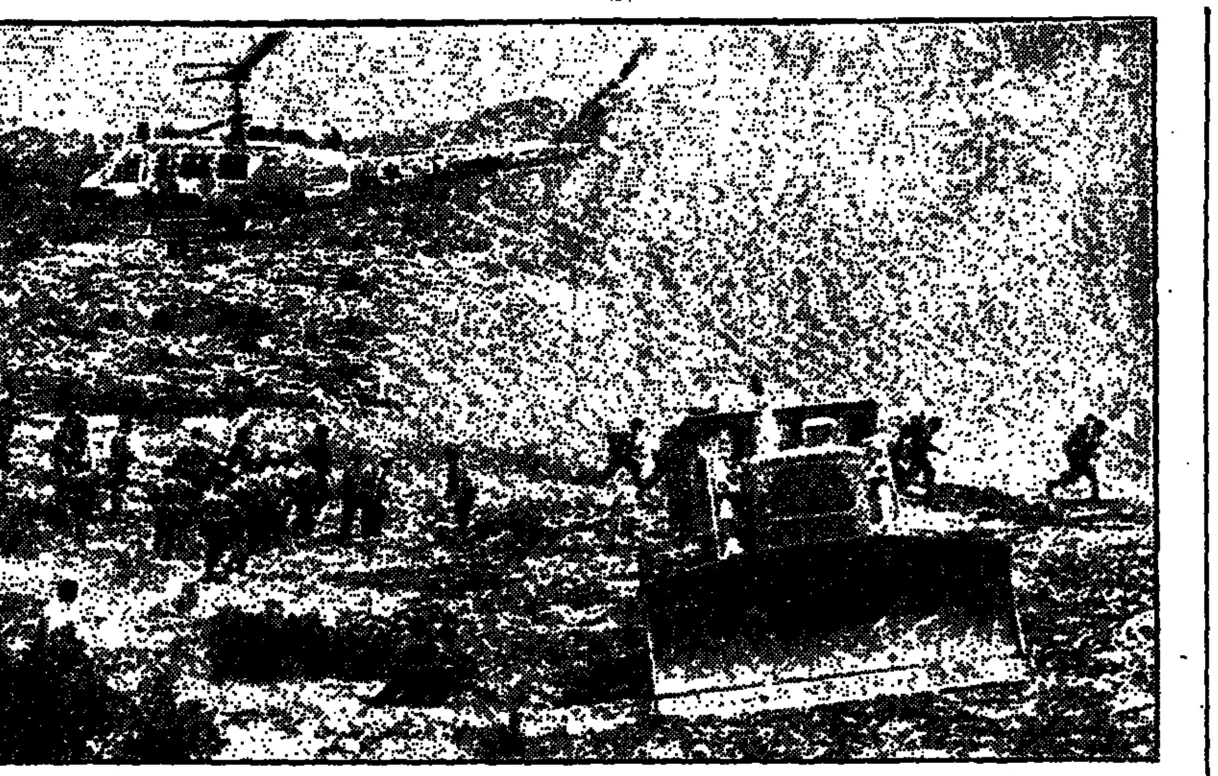

משטח נחיתה למסוק אשר הוכשר על־ידי טרקטור של הקרן הקיימת. המשטח שימש מסוק של צה"ל בעת אחד המרדפים שביצעו חיילי צה"ל בחודש מאי 1974 ליד מושב עין יעקב בגליל המערבי.

פרס: תואם המשך הפעילות הימית הרוסית במפרץ סואץ

„מפקד כוח החירום של האו"ם באזור, גנראל אנסיו סילאסוואו, העביר לישראל פניה לתיאום המקומות המועדים לפינוי המוקשים במפרץ־סואץ על־ידי כלי־השיט הסובייטיים, ובשלב זה אפשר לראות כמחוסלת את תקרית שליית המוקשים במפרץ־סואץ" — אמר ביום ו' בערב שר־הבטחון שמעון פרס, בראיון ל„יומן האירועים" השבועי של הטלוויזיה הישראלית.

שר־הבטחון אמר, שהסובייטים הביאו לפתחו של מפרץ־סואץ צי של כ־15—17 כלי־שיט לטיפול בשליית המוקשים. בשלב ראשון עבדו הרוסים בצד המצרי של המפרץ ולא התעוררו שום בעיות. בין ישראל לבין מצרים קיים הסכם דה־פאקטו על קו־האמצע במפרץ, הקובע למעשה את תחום המים הטריטוריאליים של שתי המדינות במפרץ. לפני שבועיים הגיעו לראשונה מקשת ומסוקים סובייטיים את קו־האמצע והגיעו לתחום הישראלי. ישראל פנתה לאו"ם ושר־הבטחון הזמין אליו את מפקד כוח החירום של האו"ם, גנראל סילאסוואו, לפגישה, בה הוסברה הפרת ההסכם במפרץ על־ידי כלי־שיט סובייטיים. הממשלה פירסמה הודעה על כך ואכן הפסיקו הסובייטים את חדירותיהם לתחום המים הישראליים.

נסיון לבדוק תגובת ישראל

שר־הבטחון המשיך ואמר, כי לפני ארבעה ימים החלו מחדש כלי־שיט סובייטיים לחצות את הקו ולשוט בתחום המים הישראליים. מפקד כוח החירום של האו"ם הוזמן לשר־הבטחון ובפגישה זו הובהר לו שישראל אינה מתנגדת לפינוי המוקשים, אך הוא הצביע על חדירות כלי־השיט הסובייטיים לתחום המים הטריטוריאליים של ישראל.

שר־הבטחון אמר, שישראל מוכנה לתאם את עניין הפינוי בכל דרך שהיא. אולם, רק לאחר ההתפרצות המילולית בין צוותי כלי־השיט הסובייטיים והישראליים, והפירסום שניתן לעמדה הישראלית התקיפה בעניין זה, נתקבלה אתמול הודעת הגנראל סילאסוואו על נכונות הסובייטים לתאם את מועדי ומקומות הפינוי של המוקשים במפרץ־סואץ.

פרס ציין, שאם מדינה קטנה איננה עומדת איתנה גם על דברים קטנים מול מעצמה גדולה, סופה שהיא עלולה למצוא את עצמה מול מעצמות גדולות עם מאורעות גדולים. לגבי התקרית במפרץ־סואץ, אמר פרס, כי היא הפכה להיות מקומית מוגבלת, משום שישראל עמדה בתוקף על עמדתה. פרס הוסיף ואמר, כי לדעתו היה כאן גם נסיון מצד ברה"מ לבדוק את תגובתה של ישראל. לבסוף הביע שר־הבטחון את תקוותו, כי בשלב זה נסתיימה התקרית וכי בעתיד יוכלו אניות כל העמים, ומשני הצדדים, לשוט במפרץ נקי מוקשים, שבו יהיו קווי הצייה ברורים.

ארה"ב — מקור הנשק העיקרי שלנו

בהשיבו לשאלה בדבר יישום לקחי מלחמת יום־הכיפורים אמר שר־הבטחון, כי מערכת הבטחון עוסקת עתה בכמה תחומים כדי להחזק את התשתית הבטחונית על־ידי גיוס כח־אדם, הכשרת ציוד הלחימה הקיים ורכישת ציוד נוסף ובביצור הקווים. הוא אמר, כי סדר הכוחות של צה"ל יגדל, ובראש ובראשונה צבא הקבע. ר' יעשו צעדים לשיפור תנאי השירות והקיום של משרתי צבא הקבע, כדי להשוותם לתנאים שמחוץ לצה"ל.

בהשיבו לשאלה בדבר השפעת ביטול האמברגו הצרפתי על משלוחי נשק וציוד לחימה למזרח־התיכון, אמר שר־הבטחון, כי גם בעתיד תראה ישראל את מקור הנשק העיקרי בארה"ב. שכן, לדבריו, רק שני מקורות עיקריים לנשק, הדיש ומתוחכם מצויים בעולם — ארה"ב וברה"מ.

שר־הבטחון הסכים, כי אין צרפת יכולה להיות התחליף לארה"ב וכי גם בעתיד הנראה לעין יהיה בסיס בטחון ישראל על מקור האספקה בארה"ב ועל המאמץ העצמי לייצר ולספק ציוד לחימה ממקורות ישראליים.

14 נסיונות פיגוע

בסיום הראיון אמר שר־הבטחון, כי בעשרת הימים האחרונים נעשו על־ידי ארגוני החבלה 14 נסיונות פיגוע נגד מטרות ישראליות וכמעט כולם סוכלו. לדברי שר־הבטחון כרוכים מאמצי המחבלים בנסיון להקים תשתית לפעילות חבלנית בתוך יהודה ושומרון וברצון לשבש את היחסים בין הפלשתינאים לבין הירדנים. כן מייחס שר־הבטחון את התגברות נסיונות החבלה בתוך ישראל להחדירות דרך ירדן לעובדה שלבנון מכבידה לאחרונה על פעולות חבלה מתוך שטחה בעקבות פעולות התגובה של צה"ל.

שר־הבטחון הוסיף ואמר, שצה"ל יוסיף לעשות כל הדרוש למניעת התארגנות חבלנית ולסיכול פעולות החבלה.

הצוללן הבריטי ג'ון דאד מסמן הישג נוסף לזכותו בפינוי המוקשים מתעלת סואץ. עד כה הצליח דאד המשרת על סיפון אניית הצי הבריטי „מאקסטון" המשתתפת בפינוי תעלת סואץ ממוקשים, לזקוף לזכותו פינוי שתי פצצות של 500 ק"ג, חמש פצצות של 250 ק"ג, שלושה פגזים, שישה מוקשים אנטי־טנקיים, חמישה טנקים ומטוס אחד מדגם „מיג".
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

מצרים מתנה חידוש חיפוש הנעדרים בשחרור מחבלים הכלואים בישראל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון. (מיוחד ל„דבר"). — מצרים מתנה את חידוש חיפוש הנעדרים הישראלים באיזור התעלה בשחרור מחבלים ערביים מבתי־הכלא בישראל — זאת נודע אמש בוואשינגטון.

כזכור, על אף התחייבותה בהסכם ההפרדה, סירבה מצרים לאפשר לישראל לאתר כ־70 גופות של חיילים ישראלים שנפלו במלחמת יום הכיפורים. ההנחה היא, שרוב הגופות קבורות תחת חורבות מבצרים ישראלים שנכבשו בזמן המלחמה, ולצורך איתורן יש להפעיל ציוד כבד. ישראל הפעילה בעניין זה לחצים כבדים על הממשל והנושא נדון גם במגעים אמריקאים־מצריים.

כליה מלאכותית תופעל בצפת

בית החולים הממשלתי על־שם רבקה זיו בצפת, עשה הכנות אחרונות להפעלת דיאליזה כדי לחסוך לתושבי האיזור טלטולים מיותרים לחיפה או לעפולה לקבלת טיפול בכליות.

מנהל בית החולים ד"ר שמואל משיח מסר, כי המיכשור כבר הותקן והנפרולוג, ד"ר חלקיה מבית החולים „בילינסון", יהיה רופא קבע בצפת. כמו כן נקבעה אחות מאחד הקיבוצים בסביבה שתטפל במכשיר. בינתיים היא משתלמת בהפעלת דיאליזה בבית חולים רמב"ם בחיפה. (פ)

هكذا من الأصل

דולצין: יש להתכונן ל־4000–5000 עולים מברה"מ — בחודש

מאת סופר „דבר" לעניני עליה וקליטה

„אנו עומדים עתה בפני אפשרות סבירה של עליה גדולה מברה"מ. יש לצפות ל־4000—5000 איש לחודש עם השגת ההסכם בין ארה"ב לברה"מ. על כן עלינו כבר להתחיל להתכונן לקדום המוני העולים — אמר ביום ו' יו"ר הנהלת הסוכנות וגזברה אריה דולצין בפגישה עם תא הכתבים לעניני עליה וקליטה שליד אגודת העתונאים בת"א.

העליה הגדולה מברה"מ היא אתגר קליטה רציני למדינת ישראל והוא מחייב את הסוכנות ואת משרד הקליטה לבדיקה מחודשת ויסודית של כל מערכת הקליטה של העולים והטיפול בהם.

בעיננו, כי לעולים ישנן טענות צודקות אמר דולצין. כי הבאתם הלא טובים על קשיי קליטה, על מחדלים, לקויים וטביעות ישפיעו לא מעט על חלק מהמועמדים הרבים לעליה בברה"מ. הוא ציין, שלפי הידיעות שבידינו, מצויות כיום ביד שלטונות ברה"מ, קרוב ל־150,000 בקשות לעליה. יחד עם זאת עלינו להבהיר לעצמנו ולעולים כי, „המדובר הוא בקליטה בצורה סבירה, צנועה ומתקבלת על הדעת וברמה נאותה".

בניה להשכרה לעולים מהמערב

גזבר הסוכנות אמר, כי מחר נפתחת בירושלים ישיבת הנהלת הסוכנות המורחבת (עם חברים מארה"ב) והיא תדון בתוכניות ובגיוס האמצעים לקליטת העליה הגדולה המצופה מברה"מ. כן תדון ההנהלה במצב הבניה ותקציב הסוכנות, לאור הצרכים הדחופים של העליה והקליטה. בעיננו, כי יהיה דיון רציני בהנהלה, בראשותו של פ. ספיר החוזר היום לישראל, בנושא הדיור לעולים. אמר דולצין, כי יוגשו להנהלה הצעות מעשיות להגברת הבניה לעולים ואחת מהן — בניה להשכרה לעולים מהמערב. בקשר עם ההאמרה הבלתי פוסקת של מחירי הדירות בארץ. כבר הוכח למעלה מכל ספק, כי מחירי הדירות, מונעים מעולים רבים לעלות לישראל", דולצין אמר. כי אחרי החגים תגדל במידה ניכרת הבניה לעולים. הוא ציין, כי הנושא קיבל תנופה רצינית עם היכנסו של פנחס ספיר לתפקידו כיו"ר הסוכנות.

גרעון של 200 מיליון והובות של 500 מליון

אשר לתקציב הסוכנות בסך 701 מיליון דולר השנה. „קיימת סכנה שלא נגיע להכנסה של סכום זה וכבר צפוי גרעון של 200 מיליון דולר. על כן תוגש להנהלה הצעה לחייב את ראשי המגבית וראשי הקהילות בהתרמות. להשיג את ה־200 מיליון דולר על ידי גיוס כספים והעמקת המגבית למגבית". דולצין סיפר כי מהמגבית המיוחדת של מלחמת יום הכיפורים, בשיעור של 150 מיליון דולר. נשארו חובות של 500 מיליון דולר וישנם קשיים בגביית החובות לאור המצב הכלכלי שהורע בעולם, ובייחוד בארה"ב.

בתשובה לשאלה אמר דולצין, כי לא ידוע לו על תכנית חרום של משרד הקליטה לקליטת עליה המונית מברה"מ ולדעתו אין ל־משרד הקליטה תכנית כזאת. דולצין השיב לשאלות אחרות: אין כוונה להפוך את דירות הקרוואנים לקשישים בפרדס חנה לדיור־קבע בשבילם; מ־400 אלף יהודים שעלו מברה"מ מ־1971 נשרו 4000 בוינה וירדו מהארץ 1700 „זה אחוז לא גדול". הסיבות לנשירה בוינה הן בעיקר — זוגות מעורבים, חששם של אקדמאים כאמנים, סופרים ונגנים — לקשיי התעסוקה וכן דרישות של קרובי משפחה בארה"ב ואירופה ליוצאים מברה"מ, לבוא אליהם.

אשר לפרשת הזוג בולץ במעון העולים „בית הילכד" חזר דולצין ואמר. כי המקרה הוא חמור. „אך היתה גם הפרזה בהצגת הנושא בכלי התקשורת". אשר להתבטאויות המיוחסות למנכ"ל מחלקת העליה והקליטה, עוזי נרקיס בעניין זה, לגבי מזיכונות ידיעותיהם על עתונאים. אמר דולצין, כי „אם המצוטט הוא נכון — הרי זה לא בסדר. אך ספק, אם אכן התבטאו כך בקשר להדלפות".

את הפגישה פתח וניהל מזכ"ל אגודת העתונאים מאיר ברנוב. דברי ברכה לאורח השמיע יו"ר אגודת העתונאים, שלמה שמגר.

השביתה ב„וולקן־מצברים" — ליומה החמישי

אין מגעים בין השובתים להנהלה

מאת סופר „דבר" בחיפה

שביתתם של 55 פועלי הייצור במפעל וולקן־מצברים במפרץ חיפה נכנסת היום ליומה החמישי. עד כה לא היו כל מגעים בין הפועלים השובתים לבין ההנהלה. מזכיר מועצת פועלי חיפה סרב לקבל את נציגי השובתים והודיע להם כי יהיה מוכן לקבלם רק לאחר שישובו לעבודה סדירה.

נציגי הועד טענו אמש בשיחה עם סופר „דבר" כי פתחו בשביתה לאחר שההנהלה כפתה עליהם, ללא תיאום עם הועד וללא קבלת הסכמתו, להפעיל במפעל עבודת משמרת שניה. לטענתם, עבדו בעבר במשמרת בוקר בלבד. וזה היה אחד מהתנאים שמשך פועלים למפעל זה. בימי המלחמה ובתקופת החירום הסכימו לעבוד גם אחר הצהריים, בגלל הביקוש המוגבר למצברים. אך הם תובעים עתה לחזור לעבודה במשמרת אחת בלבד. הם טוענים כי בניגוד למוסכם על הסכם העבודה החדש ועוד לפני סיכומו תלתה ההנהלה בשבוע שעבר הודעה על לוח המודעות עם סידור עבודה חדש גם למשמרת שניה אחר הצהריים.

מפ"ח: היתה משמרת שניה

דובר מועצת פועלי חיפה דחה אמש את טענת הפועלים. לדבריו, היתה נהוגה כל השנים משמרת שניה אלא שהפועלים עשו דין לעצמם אצל המנכ"ל הקודם וקבעו בעצמם את סדרי העבודה הנוחים להם. עם מינויו של מנכ"ל חדש במפעל הוא הבא בשביתתו עם נציגי הפועלים בהשתתפות נציגי מפ"ח הנהגת סדרי עבודה ושעות עבודה קבועות במפעל. כמו כן הבע הנהגה משמרת שניה בת שמונה שעות עבודה. עקב התנאים הכלכליים במפעל, שאינם מאפשרים לעבודה עם הוכמות, קוצרה המשמרת השניה ל־7 שעות עבודה בלבד, והדבר נעשה. לטענת דובר מפ"ח, בתיאום עם הועד. הדבר גם הובא לאישור האסיפה הכללית, אך לפתע חזר בו הועד והודיע על התנגדותו לעבודת משמרת שניה.

מאסר לתוקפת עובדת סוציאלית

חדשיים מאסר בפועל וחצי שנה מאסר על תנאי גזר ביום ו' שופט שלום בחיפה על אשה, תושבת קרית הכרמל, שהורשעה בתקיפת עובדת סוציאלית.

הנאשמת, חנינה שושן, בת 46, הודתה בבית המשפט כי ב־8 באוגוסט אשתקד תקפה את העובדת הסוציאלית בחיה זכי, הכתה שולחן וניפצה כיסוי של אותה עובדת. באת כח המשטרה, רב־סמל א. והב, הבהיר בבית המשפט כי התקיפה באה בתגובה לכך שלשכת הסעד המקומית הפסיקה לשלם לנאשמת ולמשפחתה המטופלת בילדים תמיכה כספית משנתברר כי חל שיפור במצבה הכלכלי. הנאשמת, אמר התובע, ביקשה להשיג בכוח מה שלא הגיע לה בזכות. (ע)

מינויים חדשים במערכת „במחנה"

עם התמנותו של יצחק לבני, עורך „במחנה" לשעבר, למנכ"ל רשות־השידור, נערכו במערכת שבועון צה"ל השינויים כדלקמן: יוסף אשכול נתמנה לעורך הראשי; יהושע („יושי") הלוי נתמנה ראש מערכת „במחנה"; דוד דיין — עורך „במחנה".

המינויים החדשים קשורים בהפרדה בין מערכות „במחנה" ו„גלי צה"ל", שפעלו במשותף בזמן כהונת העורך „במחנה" היה י. לבני.

מכונית עזובה ואקדח על מושבה עוררו התרגשות

מכונית פרטית שהושארה בכבי ביום ו' בצהריים, גרמה להתרגשות בקרב תושבים. המקרה אירע ברחוב קפלן, הסמוך לתחנת אגיד, כשעוברים ושבים הבחינו במכונית פרטית שמנועה פועל ובתוכה הונח על המושב אקדח.

שוטרים שהגיעו למקום הזעיקו חבלן, אך עד מהרה הופיע במקום הבעל עצמו, תושב בית גן בן 34, שהסביר, כי המכונית שייכת לו וכי מסיבות טכניות לא הפסיק את פעולת המנוע. האקדח שנמצא על המושב מוחזק על ידו ברשיון.

כפי שנודע, ייפתח נגדו תיק על השארת נשק ללא השגחה. (ע)

מימצאי המשטרה: אין ראיות ל„אכילת המוח"

מאת סופרת „דבר" לעניני משטרה

ממצאי החקירה המשטרתית בפרשת „אכילת המוח" שהסעירה לא מזמן את הציבור, אינם מצדיקים העמדתם לדין של החשודים. חוקרי המשטרה קבעו שאין ראיות שאמנם סטודנטים בפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית, אכלו מוח. דובר המטה הארצי של המשטרה ניצב בתום ברשמי מסר כי התיק הועבר לפרקליטות עם המלצה לסוגרו.

חמישה הסטודנטים שקשורים בפרשה שיתפו פעולה עם החוקרים והסכימו להחקר במכונת־אמת. ממצאי החקירה הצביעו שהיתה זו מהתלה שנעשתה במטרה לעשות רושם על אחת הסטודנטיות.

יקויימו שירותי קופ"ח משותפים בחדרה ובנתניה

ברפואות ובתי החולים הסמוכים יפולבו לצרכי שיפור בידע הרפואי ולשיפור השירותים לחברי קופת חולים. כן יקויימו בקופת החולים במחוזות חדרה ונתניה שירותים רפואיים משותפים כדי לחסוך מחברי הקופה נסיעות למרכזים הגדולים — על כך מסר ביום ה' הרופא המחוזי של קופת חולים במחוזות חפר וחדרה ד"ר א. אבידור בישיבת הועד המפקח החדש של קופת חולים במחוז השומרון שהתכנס בחדרה.

בסוקרו את הנעשה במחוז השומרון, סיפר ד"ר אבידור על המאמצים הנעשים בשטח המחוז להוספת שירותי רופאים במקום — בעיקר מקצועיים — לכירורגיה, עיניים, אורטופדיה ועוד. כן ייעשה להנהגת טיפולי־בית בחולים כרוניים, פצועים ונכים. המחוז מסוגל לקלוט יותר מ־10 רופאים נוספים, אך הללו אינם בנמצא, אמר.

מספר חברי קופת חולים בשמרון גדל בזמן האחרון והוא מגיע כיום כ־90,000 חברים. (ע)

מילגות לילדי עובדים בקואופרציה הצרכנית

בטקס שנערך ב„בית חבורי" בתל אביב בהשתתפות ב"כ מרכז התאחדות הפקידים, מוסדות הקואופרציה הצרכנית, הועד הארצי, ועדי העובדים וכן מקבלי המילגות ובני משפחותיהם, חולקו 59 מילגות בנות 175 ל"י כל אחת לילדי העובדים ברשת הקואופרציה הצרכנית ללימוד על יסודי.

המילגות חולקו ע"י האגודה לעזרה הדדית של עובדי הקואופרציה הצרכנית, ביחד עם הנהלת ברית הקואופרציה הצרכנית, הנהלות האגודות ועדי העובדים ברשת.

שנת מאסר על נסיון שוד

בסל איום בנשק תוך דרישה לקבל „את כל הכסף", נידון צעיר תושב לוד למאסר בפועל של שנה ותוך שנתיים על תנאי, שהוטלו עליו ביום ו' בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

הנאשם, אברהם בן שלום דהאן, בן 23, נידון ע"י הרכב מיוחד של שופטים שהתמנה בתקופת הפגרה, כדי להביא לסיכום מהיר של המשפט.

עד התביעה העיקרי היה החייט יוחא קרביט. לדברי התביעה הכללית, פרץ הנאשם לחנותו של החייט בלוד כשתת מקלע בידו ותבע מהאיש למסור לידיו את כספו. כאשר נענה כי אין כל הכסף במקום כיוון את תת־המקלע אל ראש החייט והזהירו תוך כדי איום, לבל יגלה לאיש את עצם הנסיון לשוד. אך החייט הזה וגילה (ע)

20 סוכני נסיעות מגרמניה המערבית הגיעו בסוף השבוע לישראל כאורחי קונצרן קופל.

כדור פורח מאויש עם 6000 גלויות דיור הועף בקרית־גת

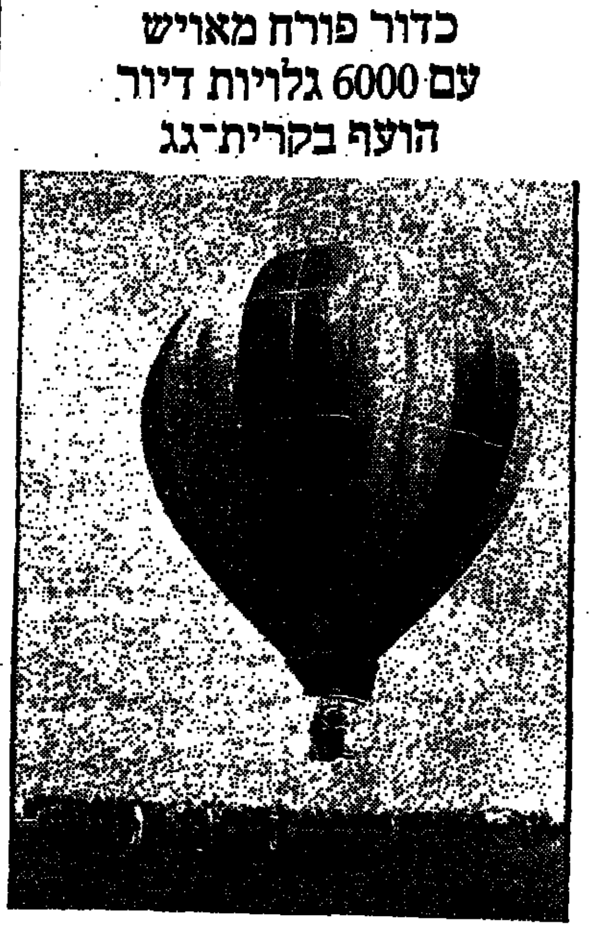

לעיני המוני נוער, אורחים ומוזמנים הועף כדור פורח מוביל דאר, בעל ערך בולאי ראשון מסוגו בארץ. הכדור הענק — בשני צבעים: צהוב ואדום — הובא לאיסטדיון העירוני בקרית גת על ידי שני הטייסים קורט רינגי, בן 47 משוויץ והרמן שפור, מגרמניה, שהגיעו למקום כשהם מלווים אנשי עלית־הנוער של הסוכנות היהודית ומנהל כפר קרית יערים אלי אופיר. קרוב לשעה 10 הובא לכדור ארגז ובו כ־6000 גלויות דאר שהוכנו על ידי השירות הבולאי. ראש עיריית קרית גת אריה כאיר, השמיע דברי ברכה והטייס הגרמני השיב בדברי תודה על האירוח הנאה בו זכו הוא וחברו בארץ ובירך „את ארץ הקודשה בברכת שלום". מיד לאח"כ נכנסו לתא הטיסה הוא וחברו השוויצי ואיתם פקח ממטה מינהל התעופה האזרחית מ. בראן.

בדיוק בשעה 10 שוחררו החבלים, הכדור החל להתרומם, פנה צפונה ונעלם באופק. בתשובה לשאלות הסבירו שני הטייסים שהם עורכים זה שנים רבות טיסות דומות באירופה וכל ההכנסות מהחומר הבולאי שהם מטיסים קודש הוא להחזקת כפר הנוער תלויס אשר בגרמניה, סמוך לגבול השווייצרי.

הכדור, העשוי בד ניילון חזק מסוגל, לשאת עד 500 ק"ג מטען. קוטרו כ־20 מטר וגובהו 25 מטר. הנפח מגיע ל־1300 מטע"ק.

המעטפות הוחתמו בחותמת מיוחדת על ידי השירות הבולאי ומרבית המעטפות יימכרו באירופה כשההכנסה קודש, כאמור, לקרנות כפר הנוער בקרית יערים. (ע)

בוטל האשראי המוזל הניתן ליהלומנים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

במסגרת המדיניות לצמצום האשראי במשק, הוחלט לבטל את האשראי המוזל שניתן לענף היהלומים. הוראה זו נכנסת לתוקף עוד החודש.

עד כה נהנה ענף היהלומים מהטבה זו. היהלומנים קיבלו כ־16 מיליון ל"י לשנה בריבית של 6 אחוזים. מעתה יאלצו לגייס בשוק החפשי את המימון הדרוש להם לכיסוי הוצאותיהם התיפעוליות.

ההחלטה על ביטול האשראי המוזל נעשתה בין היתר כתוצאה מהרווחיות הגבוהה בענף, רווחיות זו עוררה בעבר תגובות שליליות בציבור.

בחוגי ענף היהלומים הובעה התמרמרות על הצעד של ביטול האשראי המוזל. הם מצביעים על המשבר הפוקד ענף זה בחודשים האחרונים המתבטא בירידה ניכרת ביצוא. ההחזיות על עליה ביצוא לא יצאו לפועל. לעומת זאת מסתמנת ירידה ניכרת ביצוא.

מוצרים ישראליים זכו בפרסים בתחרויות „המוצר הישראלי המובחר". יוצגו בתערוכה שתיפתח ב־2 באוקטובר, באולם התצוגות של המרכז הישראלי לעיצוב המוצר, ברחוב בן־יהודה 35 בתל אביב.

תושבי מצפה רמון לא שינו החלטתם: ישבתו רעב במשך יום

מאת סופר „דבר" בנגב

במצפה רמון לא השתנה דבר מהחלטתם של התושבים לפתוח בשביתת־רעב מחרתיים, כפי שהכריזו עליה לפני ימים אחדים במסיבת עתונאים בתל־אביב.

נציגי התושבים תלו תקוות בפגישה עם ראש הממשלה י. רבין שנערכה בסוף השבוע שעבר, אך יצאו מאוכזבים ממנה. באותה פגישה, נמסר, הטיח השר בר־לב, דברים קשים נגד נציגי התושבים ואמר, כי למצפה רמון „דרושה רוח חלוצית ולא איומים בשביתות־רעב". על כך השיבו נציגי התושבים, כי בשבתם במשך שנים רבות במקום הם שבעו מהבטחות שרי הממשלה שלא קויימו ולא ראו דרך להביע מחאתם אלא דרך שביתת־רעב שתקיף במשך יום אחד את כל היישוב.

אמש נמסר ממצפה רמון, כי מחרתיים (יום ג') ישבתו כל המוסדות והמפעלים במקום. כל התושבים ישבתו שביתת־רעב, פרט לילדים קטנים ולחולים. ביום השביתה גם לא תובא כל הספקה למצפה רמון.

לשאלת סופר „דבר" אמר נציג התושבים, כי „רק אם נראה בולדוזרים המכשירים שטח למפעל ממלכתי גדול, נדחה את השביתה". אנשי מצפה רמון דורשים מפעל ממלכתי, כי כל המפעלים הפרטיים שבאו למצפה רמון והקימו מפעלים הכזיבו ולא מילאו את התקוות שתלו בהם.

בית אריזה להדרים קליפים יוקם בדרום

מאת א. מרומי, סופר „דבר"

„תנובה־אקספורט" תפעיל בעונת ההדרים הקרובה, ליד בית־האריזה ביל"ו בדרום, בית־אריזה מיוחד לאריזת זני ההדרים הקליפים (מנדרינות למיניהן) ליצוא.

מנהל „תנובה־אקספורט" יוסף ויכר מסר ביום ו', כי בעונה שעברה נשלחו לחו"ל כ־600 טונות קליפים והושגו מחירים גבוהים לכל הזנים, ובייחוד לזן „מכפל" שקיבל 5 דולר פ.ו.ב. למיכל של 10 ק"ג. כן נשלחו לנסיון 100 קרטונים של הזן המאפיל „אורטניק". בחודש אפריל, התמורה היתה 6 דולר פ.ו.ב. לקרטון של 7.5 ק"ג. שטחי ההדרים הקליפים נאמדים היום ב־12,000 דונם. הפרדסנים מצוידים מההדרים הטובים לזנים אלה בחו"ל. מגדלים כדי שנה את השטח סינטרע ההוספה צצי הדר אחרים בזנים הקליפים.

בשבועות הקרובים תפתח „תנובה־אקספורט" בנגב בית־אריזה ראשון ומיוחד לימונים. בעונה שעברה יצאו לחו"ל מליון תיבות לימונים והשנה מקווים לייצא 350,000 תיבות יותר. הלימון, הוא זן ההדרים היחיד, שמחיריו הטובים בשווקים ושוק הקונים הוא בלתי מוגבל.

קטיף האשכוליות הבכירות ליצוא יתחיל בבקעת־הירדן ובעמק בית־שאן כשבוע ימים לפני ראש השנה. לפי התכניות ישלחו לחו"ל עד ה־20 באוקטובר כמיליון תיבות, ב־20 אחוז יותר מאשתקד. כיה יצוא האשכוליות מתוכנן לעונה זו למשלוח 14 מיליון תיבות, לעומת 12 מיליון בעונה שעברה.

בשבוע הבא יחל גם בקטיף הקלמנטינות לשוק המקומי, כך שלקראת החגים יהיו כבר בשוק אשכוליות וקלמנטינות מהיבול החדש. כפי שנודע, יש כוונה לקבוע הפעם לא רק מחיר סיטוני להדרים, אלא גם את המחירים לצרכן. מחיר הקלמנטינות מסוג אקסטרה, המכונה „גיבור", יעלה לעומת אשתקד אך מחיר סוג א' יישאר כפי שהיה בעונה שעברה.

הכנסתם של 200 סבלים בלוד מ„טיפים" — 1.5 מיליון ל"י בשנה

מינהלת נמל בן־גוריון, המחפשת זה זמן רב דרכים לחיסול נגע ה„טיפים", בנמל, העלתה באחרונה הצעה שהסבלים העובדים באולם הנוסעים הנכנסים ושעבודתם מיותרת שם, יעברו לעבוד ליד המטוסים ויחד עם יתר עובדי מחלקת פריקה וטעינה תוגדל משכורתם כפיצוי, ואילו נגע ה„טיפים" יחוסל בדרך זו.

לכתב עתי"ם בלוד נודע כי הכנסתם של כ־200 עובדי פריקה וטעינה (סבלים) מדמי שתיה, מסתכמת בשנה אחת במיליון וחצי לירות בקירוב.

מאז הוכנסו העגלות לאולם הנוסעים הנכנסים, לשימושם האישי של הנוסעים, אין כל צורך לסבלים שיסייעו להוציא את מזוודותיהם אל מחוץ לאולם. מה שקורה היום הוא, שסבלים ממתינים בסבלנות רבה עד שהנוסעים מעמיסים, בעצמם את מזוודותיהם על העגלה ורק לאחר מכן, כשהנוסע מוכן לצאת את האולם, ניגש אליו הסבל, מציע את שירותיו המיותרים, נוטל את העגלה העמוסה, דוחפה החוצה, ורק פושט ידו לקבלת ה„טיפ". (ע)

חשודים בגניבת רכוש צבאי

אזרח, עובד צה"ל, ושני חיילים, נעצרו אתמול ביפו החשודים בגניבת רכוש צבאי לשפלי מחסן אחד. סגל אחד המחסן במעלה העובד האזרחי, בן 40, ושני החיילים עסקו בפריקה מטען במכוניות צבאיות. אחר נמסר לפעלים של מחסן אחר ברחוב המסילה ביפו. המשטרה העבירה לחקירה למשטרה הצבאית. (ע)

עלם חמודות
יקירנו
סגן יהודה בן־יעקב הי"ד
בנם של שרה ואלי בן־יעקב
שנפל במלחמת יום הכיפורים בקרבות הבלימה בסיני, ביום י"ג תשרי תשל"ד (9.10.73)
יובא למנוחת עולמים לבית הקברות הצבאי בנהריה ביום ג' ט"ז באלול תשל"ד (3.9.74) בשעה 6.00 אחה"צ.
מתאספים בשער הכניסה לבית העלמין בשעה 5.45 אחה"צ. התחבורה תצא מרחבת המועצה המקומית במעלות ומבית ההורים בשעה 5.00 אחה"צ.
המשפחה

בננו ואחינו היקר
משה גנדהופר ז"ל
שנפל במלחמת יום הכיפורים
כ"ב בתשרי תשל"ד, 19.10.73
יובא למנוחות בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים ביום רביעי, י"ז באלול תשל"ד — 4.9.74 בשעה 10.30 לפני הצהרים.
אוטובוס ייצא מבית ההורים ברחוב כרמון 18 ב' בית הכרם ירושלים, בשעה 10.00 לפנה"צ.
הוריו זלדה ויהודה
אחותו דינה וב"ב
אחיו עמוס וב"ב

להינדה ישעיהו ומלכה שטינברג
לנורית והלה שחם
אתכם אנו באבלכם עם הבאתו למנוחת עולמים של יקירכם
חיים שחם (שטיינברג) הי"ד
שנפל במלחמת יום הכפורים.
משה וציביה שפירא
דב ותרצה שפירא
דינה ויצחק לייסט

חברנו
קפטן גדעון
יובא למנוחת עולמים בקרית שאול ביום שני, ט"ו באלול תשל"ד (2.9.1974) בשעה 15.00
אוטובוס יצא מביתו בשעה 14.
מושב בית חנן

במלאות שנה לפטירתה של יקירתנו
סוניה אוסרי ז"ל
נערוך גילוי המצבה ואזכרה ביום ג', ט"ז באלול תשל"ד (3.9.74) נפגשים בשעה 4.30 ליד השער החדש של בית העלמין בחולון.
המשפחה

לחברנו **יחזקיהו מגד ומשפחתו**
אנו משתתפים באבלכם על מות
האם ז"ל
המרכז החקלאי ומוסדותיו

במלאת ארבע שנים לפטירת יקירתנו
שרה ברקאית ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ג' ט"ז באלול תשל"ד (3.9.74) בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים בבית המשפחה בשעה 4.
המשפחה

על מותו של ידידנו היקר
עו"ד **נח טוניק**
אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
בית יפעת

השתתפותנו העמוקה בצערם וביגונם הרב של חברינו
שפרינצה ואליעזר גוטסדינר,
ובנם יגאל והילדים
במות עליהם ללא עת היקרה והאם
נירה היקרה ז"ל
ארגון יוצאי רדזין

לחברנו **יוסף בן זאב**
על מות אמו
זהבה ז"ל
מנחמים
שיכון עובדים בע"מ
ההנהלה והעובדים

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

מועדי הבאת חללי מלחמת יום הכפורים לקבורת קבע

ביום שלישי ט"ז אלול תשל"ד (3.9.74) יובאו לקבורה

בבית הקברות הצבאי — הר הרצל

סמל בן־חמו דוד ז"ל	בשעה 13.30
רב"ט זנדני אליאסף (יוסף) ז"ל	בשעה 15.00
רב"ט טמסות יוסף עמרם ז"ל	בשעה 15.00
סרן לופס נסים ז"ל	בשעה 13.30
סמל מילר עמוס ז"ל	בשעה 10.30
רב"ט משעלי אלברט ז"ל	בשעה 16.30
רס"ל גודלמן עמיחי ז"ל	בשעה 12.00
רב"ט קולן (קולניק) אריה ז"ל	בשעה 10.30
רב"ט קימה עובדיה ז"ל	בשעה 16.30
סמל קטני יעקב ז"ל	בשעה 09.00
רב"ט רבאת ישראל ז"ל	בשעה 18.00
סמל שינדל צבי ז"ל	בשעה 09.00

בבית הקברות הצבאי — חיפה

סרן בן צבי אבישי ז"ל	בשעה 18.00
סמל בריק יונה ז"ל	בשעה 13.30
סגן דגני (פיסלר־רזניק) שמואל ז"ל	בשעה 09.00
סמל זגורי דניאל ז"ל	בשעה 18.00
סמל חן רפאל ז"ל	בשעה 15.00
סמל ירקוני (גרינויזה) צבי ז"ל	בשעה 16.30
סמל שרהבה עופר ז"ל	בשעה 15.00
סמל שליט יואל ז"ל	בשעה 10.30
סא"ל תורן (טרון) טוביה ז"ל	בשעה 16.30

בבית הקברות — נהלל

רס"ן עמית (סלוצקי) זאב ז"ל	בשעה 10.00

בבית הקברות הצבאי — נהריה

סגן בן יעקב יהודה ז"ל	בשעה 18.00
סמל בן עמי שמואל ז"ל	בשעה 13.30
רב"ט חודריאן משה ז"ל	בשעה 16.30
רב"ט מורדי מנשה ז"ל	בשעה 16.30
רב"ט נובנבקר אליהו ז"ל	בשעה 15.00
רב"ט סלנר משה ז"ל	בשעה 10.30
סמל פורגץ מרדכי ז"ל	בשעה 09.00

בבית הקברות הצבאי — נתניה

רב"ט יכהוף רוני (רונלנד) ז"ל	בשעה 13.30
סמל יעקב אבנר ז"ל	בשעה 18.00
סמל כותה דניאל ז"ל	בשעה 15.00
סמ"ר לוביא (מהלל) יוסף ז"ל	בשעה 12.00
סמל מגיד דרור ז"ל	בשעה 16.30
רב"ט מיראן גרשון ז"ל	בשעה 18.00
רב"ט מצרי שבתאי ז"ל	בשעה 09.00
סמל צרפתי רפאל ז"ל	בשעה 10.30

בבית הקברות — פתח תקוה

רב"ט גלדשטיין דוד ז"ל	בשעה 16.00

בבית הקברות הצבאי — קרית שאול

רב"ט ביאטוס דן ז"ל	בשעה 12.00
רב"ט ברק בני ז"ל	בשעה 15.00
סרן ויאטר יהושע ז"ל	בשעה 18.00
סמ"ר ויסמן אריאל ז"ל	בשעה 16.30
סמל חיגר שלמה ז"ל	בשעה 13.30
סמל לזר אלימלך ז"ל	בשעה 09.00
סמל מנפקה יוסף ז"ל	בשעה 10.30
סמל עצמון (עובדיה) ראובן ז"ל	בשעה 18.00
סרן פסו נסים יגאל ז"ל	בשעה 18.00
סמ"ר קסטנבוים אהרון ז"ל	בשעה 16.30
סמ"ר רינג דן ז"ל	בשעה 15.00
סמל שיף בן ציון ז"ל	בשעה 10.30
רב"ט שפילברג דניאל ז"ל	בשעה 13.30

בבית הקברות הצבאי — רחובות

סרן חרמץ יששכר ז"ל	בשעה 16.30

תאום ההסעות נעשה בין המשפחות לבין קציני הערים

ברוך דיין האמת
בכאב וביגון אנו מודיעים על פטירת
אשתי, אמנו, סבתנו ודודתנו היקרה והאהובה
מרת זהבה (גולדה) יעקבי
לבית קראוזה מדומסק
הלויה תצא היום, יום ראשון, י"ד באלול תשל"ד, 1.9.74, בשעה 4.00 אחה"צ מביתה רח' התקוה מגדיאל.
המשפחה האבלה

על מות ידידנו
עו"ד נח טוניק ז"ל
אבלים
משקי הרי יהודה
קרית ענבים
מעלה החמשה

אנו משתתפים בצערו של עובדנו
מר אליק בקר
במות אביו **ישראל בקר ז"ל**
ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זיקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וציבור העובדים

עם פתיחת שנת הלימודים

כמיליון התלמידים, החוזרים או מצטרפים היום אל ספסל הלימודים עם פתיחת שנת הלימודים תשל"ה, מפנים את תשומת־הלב לאחד ממוקדיה המרכזיים של החזית הפנימית — חינוכם של אזרחי־המחר. התקופה, שבה מעוצבת דמותם של בני הנוער, החל מגיל הרך ועד לשלב המעבר של בוגרי השמיניות מבית הספר אל שורות הצבא, אינה רק פרק נכבד בחייו של הפרט אלא קובעת גם במידה רבה את פני המדינה בעתיד. ונודעת לכך השפעה רבה הן על איכות החיים של כלל האזרחים והן על כושר עמידתה של המדינה בחזיתותיה ההיסטוריות.

לא רק מספר התלמידים הוא השנה ללא תקדים. דומה, כי לראשונה ניצבת מערכת החינוך של ישראל לפני שורה של בעיות ואתגרים שלא ידעה כמותם עד עתה. התנכלויות הדמים של המחבלים לתלמידי בתי־הספר מעמידות לפני כל הגורמים — הן במערכת החינוך והן במערכת הבטחון — משימה קשה ומורכבת, שאין נכבדה ממנה בחשיבותה ובתכליתה: לשמור על חייהם של התלמידים. חודשי החופשה שנסתיימו זה עתה נתנו שהות למוסדות הנוגעים בדבר להתארגן מחדש למטרה זו. אך במישור זה יש לחזור ולבדוק אם אמנם נעשה כל שניתן לעשות. שכן כאן מוטב להרבות בדמי התקציב כדי למנוע שפיכות דמים.

הקיצוץ בסך 88 מיליון ל"י מתקציב משרד החינוך והתרבות יתן ללא ספק את אותותיו בפעילותו של המשרד. מאליו יובן, כי צמצום המשאבים גורר אחריו לבטים מזה ולחצים מזה בשאלות הדורשות איזון עדין כמו בבעיית הפטור משכר־לימוד תיכון לתלמידי כיתות י' בעיירות פיתוח. התערבותו של שר החינוך, שהבטיח בדיקתה מחדש של הבעיה יצרה את התנאים לפתיחתם התקינה של מוסדות החינוך בישובים אלה. לשאלות מסוג זה יהיה על משרד החינוך להפנות את מאמציו במידה גדלה והולכת, לסגירת פערים חברתיים.

אתגר מיוחד טמון במגמה שהציב לעצמו המשרד, להעמיק את החינוך לערכים. כאן מצוי מקום רב להתגדר בו. החל בחינוך לערכים ציוניים־לאומיים וכלה בהקניית ערכי־יסוד כלל־אנושיים, אשר יושר, אסתטיקה ונימוסים טובים הם חלק בלתי־נפרד מהם.

ראשי משרד החינוך עשו בימים האחרונים מאמצים מוגברים להסיר את אבני־הנגף בתחום הארגוני והמקצועי שעלולות היו למנוע את פתיחת שנת הלימודים או לשבש את מהלכם בשלב מאוחר יותר. יש לקוות, איפוא, כי שנת הלימודים תשל"ה תתנהל כסדרה, ללא התנכלויות מבחוץ, ללא שיבושים ארגוניים וללא זעזועים מקצועיים, כך שהאחראים על החינוך והמורים עצמם יוכלו להקדיש את מיטב מאמציהם להתמודדות עם הבעיות הערכיות של החינוך.

בתום המצעד הערבי בוואשינגטון

עם ביקור מיניסטר החוץ הסעודי בוואשינגטון נסתיים הלק הערבי של החודש המזרח־תיכוני הראשון בקירות הממשל האמריקאי החדש, וניתן לסכם כמה רשמים. העיקרי שבהם הוא, שנציגי כל ארבע המדינות הערביות, שנפגשו עם הנשיא פורד ועם ד"ר קיסינג'ר, תבעו נסיגות ישראליות נוספות בלי להציע כל תמורה מהותית בתחום של התקדמות לשלום. תיאור השיחות כ"פרודוקטיביות" אינו יכול לכסות על מציאות זו.

כל אחד מן הנציגים הערביים השעין תביעותיו על איומים ולחצים משלו. מצרים אולי נמנעה מאיום צבאי ישיר מצידה לגבי התקופה הקרובה, ואת מטעמים השמורים עמה. אך היא הצביעה על האפשרות של חידוש הלחימה הסורית והשלכות הדבר גם לגביה. ירדן איימה בהסתלקות מוועידת ז'נווה, דבר שפירושו חסימת האופציה המדינית. סוריה איימה ישירות במלחמה במועד זה או אחר. סעודיה ייצגה את האיום הכל־ערבי בתחום הנפט. ארגוני־החבלה הפלשתינאיים לא היו מיוצגים במישרין בשיחות וואשינגטון, אך לא חסרו ייצוג עקיף באמצעות סוריה ובמידת־מה גם באמצעות מצרים; הם ממילא לא נזקקו באיומיהם ללשון דיפלומטית, בהמשיכם בפיגועים ובתכנון־טרור. סך־הכל של כל התביעות הללו היתה נסיגת ישראל ל"קו הירוק" תוך הבהרה שיהיה "המשך". היטיב להבהיר זאת הנציג הסעודי בסרבו להשיב על השאלה, אם לדידו "הבטחת זכויות כל עמי האיזור" כוללת גם זכות ישראל לקיום עצמאי.

עתה הגיע תורה של ישראל, עם ביקורו הקרוב של ראש הממשלה בוואשינגטון. על הממשלה לקבוע עמדה בעוד מועד, ובמרכזה עקרון אחד: כל נסיגה טריטוריאלית נוספת חייבת להיות מותנית על תמורה מוצהרת ומעשית של המדינה הערבית הנוגעת בדבר במונחי ההתקדמות לשלום — והכוונה לשלום של ממש עם ישראל בגבולות בני־הגנה.

עם גמר שלב ההפרדה הגיע גם הזמן לצורת מו"מ, שתאפשר לישראל להיווכח בעצמה ללא תיווכי־דיוות, מה מוכן הצד־שכנגד הערבי לתת במסגרת "תן וקח". ועידת ז'נווה תוכל לאשר ולכסות תוצאות מו"מ כזה, כפי שעשתה בהסכמי־ההפרדה.

לקראת נסיעת רבין יש לגבש עקרונות אלה ולהציג לממשלת ארה"ב במיבוסם. יכולת העמידה עליהם תלויה בהיערכות המדינה והצה"ל באופן שלא ישאיר ספק בלב הערבים, ש"התקפלות" ישראל כפי שנצטיירה לעיניהם אחרי מלחמת יום־הכיפורים הגיעה לקיצה, ובלי להותיר ספק בלב האמריקאים, שישראל לא תתרום עוד תרומות־חינם "כמאיבות" למען אינטרסים לא־לה, אך מוכנה לכל הסדר המבוסס על הדדיות.

לא לבטל משרד ההסברה

יהיה זה כשלון לממשלה אם תחמיץ את ההזדמנות — להקים מכשיר־הסברה רב־עוצמה

מאת זלמן יואלי

מראשית ימי המדינה ועד עתה אין שביעות רצון מההסברה, גם כלפי פנים וגם כלפי חוץ. הביקורת אינה נחלת יחידים. ומזמן לזמן ניתן ביטוי לתרעומת הכללית. מראשית שנות החמישים ועד עתה היו מערכות רבות שהאויב, אשר נכשל בהן מבחינה צבאית, איזן את מעמדו בדעת־הקהל העולמית בהסברה זריזה ומתוחכמת יותר מאשר שלנו. נראה שבאמת ישראל נחות בשטח אינטלקטואלי בסיים בהתמודדותו עם עמי הלבנט.

איש מוסמך ממשרד החוץ סיפר לי, כי בכל שגרירויות ישראל בעולם יש רק תשעה עובדים שתפקידם הסברה בלבד. כל עובדי ההסברה האחרים עוסקים בה אגב תפקידים אחרים. התמודדות במישור זה עם מדינים עויינים החריפה עם הזרמת הון ערבי לאמצעי התקשורת של המערב. הערבים גם קונים עתונים.

לטענה המתחסדת, שבמדינות דמוקרטיות אין משרד מיוחד להסברה, אין יסוד, כי ידוע שמרגע שנכנס הישוב היהודי לשלב של "מדינה בדרך" (לאחר הצהרת בלפור) שוררת בארץ מציאות של ימי חירום. וכל שש שנים פרצו מאורעות־דמים או מלחמות. שני דורות של ימי חירום ומלחמות. מה הטעם בהשוואות עם עמים היושבים בשלווה על אדמתם?

בימי מלחמה רואות מדינות דמוקרטיות בהסברה חלק מהמאמץ המלחמתי, מקימות משרדי הסברה אדירים ומגייסות אליהם את הכוחות המובחרים שלהם. הרי גם התקופה השקטה הקצרות שלנו אינן דומה לתקופת השקט בדמוקרטיה המערבית השבעה והשקטה. על כן זקוקה המדינה למשרד הסברה הפועל בכשרות, בתנופה ובהתמדה.

במגמה הממלכתית שלנו, לקיום דעת־קהל רגועה וקונסטרוקטיבית כלפי פנים ותדמית של מדינה איתנה בגוף וברוח כלפי חוץ, חלה נסיגה גדולה מאז מלחמת יום־הכיפורים. הערבים זכרו רק את הנצחונות. אנחנו זכרנו רק את המפלות. בשעה שרוב העולם לרבות מומחים צבאיים, סבר כי במלחמה האחרונה נחלה ישראל נצחון עצום, שיכנעה ישראל את העולם שהיא נחלה תבוסה. והצליחה בכך לא מעט. בעולם ובתפוצות החלו להרהר: אולי מוצדקים הכרזים של הישראלים. אולי באמת הם חלשים בהתמודדות עם ארצות ערב? ומסר האיזון הביא גל של רצח אופי בעיתונות. מגמה הנמשכת במידה מסויימת עד היום. כולם נפסלו: אנשי־צבא, שרים, שופטי בית־הדין הגבוה לצדק (ועדת אגרנט). חדר אלינו הנוהג הלוונטיני, להכריע בענייני השלטון לא בפרלמנט אלא בהפגנות־רחוב.

התיסכול ואיבוד־ההשענות גרמו נזק עצום למדינה. הם חיזקו את הגירסה שישראל היא החלשה — וממשלות אינן נוטות להתייצב מאחורי החלש. על הכדור הישראלי, שקיבל עידוד ותנופה עצומה בעתונות ובטלויזיה הממלכתית שלנו, שילמו בנים בחייהם: התקווה שישראל עומדת על סף התפוררות האריכה את מלחמת ההתשה של מצרים, ובעיקר של סוריה. כאשר רצו סאדאת ואסאד להעלות את המורל של אנשיהם אמרו להם: ראו את הנעשה בישראל! מי אשם במה שאירע בישראל? בבירור מטעם מוצגה העתונות היו אנשים שהטילו את האחריות לרכוזך על כלי־התקשורת. הם הפריזו במקצת: העתונות שיקפה את הלך־הרוח ברחוב. ולא הצליחה להתעלות ולרסן את הדיבורים העלילים. העתונות, ובמיוחד הטלויזיה, נתנו תנופה לגל היסטריה, שתוצאותיו היו איבוד הביטחון העצמי וציד־מכשפות. ככל שהתרחקנו מהמלחמה כן פחת יצר ההרס העצמי, אך הוא לא חלף לגמרי.

ההסברה היא אחת מנקודות־התורפה של המדינה, ולכן כשמדובר בכוננות לקראת ימי חירום אי־אפשר לשכוח על ההסברה. גולדה מאיר הכירה בכך. לא נרתעה מהמעשה הבלתי־פופולרי והקימה את משרד ההסברה. על משרד זה מוטל ליזום תיקונים בתוך רשות השידור. שירות ממלכתי זה אינו מוסיף כיום לכושר העמידה של העם. במיוחד חמור המצב בטלוויזיה, שיש בה לא מעט קלות־דעת, חוסר אחריות וכמיהה לסנסציה המעניקה עידוד גדול לכל גילוי שלילי.

גם ההכרזות הרבות והמנוגדות של חברי הממשלה גורמות נזק מדיני ופוגעות ביוקרת המדינה ועל שר ההסברה יהיה לפעול למען תיאום בהצהרות חברי הממשלה. אל יבטל רבין הישג של גולדה.

יש לראות במשרד ההסברה שירות ממלכתי, כמו במשרדי העבודה, השיכון, הבריאות וכו'. לכן תמוהה בעיני הידיעה שראש הממשלה מתכוון לבטל אותו. מדוע? אולי אין זה בגלל שיקול לגופו של עניין, אלא בגלל לחץ שרי החוץ והאוצר? השר י. רבינוביץ הבחון גם בחוש מדיני אינו מגלה חזון בהערכתו שקיצוץ ההסברה יחסוך כספים למדינה. ההיפך הוא הנכון. ההסברה עשויה לשכנע את האזרח להיות גורם אקטיבי בחיסון כלכלת המדינה. אשר לשר י. אלון, אינני מבין מדוע הוא מנסה לבטל את ההסכם בין שר החוץ ושר ההסברה הקודמים בעניין ההסברה בחו"ל. ומדוע הוא רוצה שהממשלה תבטל את הודעתה בכנסת, שלפיה יפעל משרד ההסברה גם בחו"ל? רבין שוגה בכך שאינו מכריע נגד דעת שני שרים אלה.

לממשלת רבין יש קרדיט גדול בעם. היא מותקפת פחות מקודמתה. גם בסיעת המערך בכנסת אין מתנגדים נגדה. אך יהיה זה כשלון לממשלה אם היא תחמיץ את ההזדמנות להקים מכשיר הסברה רב־עוצמה. אם תהיה ההחלטה שלילית — דבר הטעון אישור הכנסת — לא קל יהיה לתקן את המעוות בקרוב.

צפויים לנו קשיים רבים בפנים ובחוץ. הסברה נרחבה גבוהה עשויה לחסוך דם ואמצעים חמריים. אם הממשלה לא תעריך זאת, מחובת סיעת המערך בכנסת לשקול את העניין ולמנוע חיסול המשרד.

מיזוג ולא ביטול

מאת מאיר בראלי

אנשי רפ"י לשעבר נוהגים להביע תמיכה במיזוג החטיבות במפלגת העבודה למפלגה מלוכדת. הכינוי "ביטול" בא לשימוש בפי אנשי רפ"י רק בחלק מהביטוי: "ביטול המשטר החטיבתי במפלגת העבודה" לעומת זאת אנשי מפא"י לשעבר, ביחוד תומכי ההנהגה של מפא"י לשעבר תומכים בביטול החטיבות.

ההבדל אינו מילולי גרידא — ההבדל בין מיזוג חטיבות וביטולן הוא הבדל ממשי מאוד. ביטול החטיבות משמעותו היא שכל המפלגה תהיה מסורה לשלטונו של "הגוש". את "הגוש" אי־אפשר לבטל בהבל פה ולו גם ייקרא הדבר החלטה פה אחד. "הגוש" פורק כבר בפגישה ב"כפר הירוק" בסוף שנות החמישים ומאז הוא כבצרק, כידוע...

מיזוג החטיבות לשיטת זאת פירושו שבביטוי "כולם בוחרים את כולם" תהיה משמעות לכל אחת מהמלים. "כולם" פירושו כל המפלגה. "בוחרים" אינו יכול להתפרש "ממנים". "את כולם", פירושו בשיטה שתבטיח שהתוצאה תהיה מגוונת ולא מוחקת מיעוטים. בשיטה שהיתה מקובלת עד כה יכול היה רוב מאורגן של 51 אחוזים ביום הבחירות לקבוע את 100 האחוזים של הנבחרים ולהשאיר את כל האחרים בלי שום ייצוג. מול מיעוטים מפוצלים אין גם צורך ברוב. די במיעוט גדול יותר מכל המיעוטים האחרים.

אכן, ביטול החטיבות יכול להיעשות בבת אחת. אם אנשי שתי החטיבות המיעוט יחליטו להתפרק ולהעמיד את עצמם לרשותו ולהכרעתו של "הגוש" זה יכול להיעשות בלי הרבה עיכובים, אם...

לעומת זאת מיזוג החטיבות הוא ענין מורכב הרבה יותר. לפי ההתרשמות מדבריו של המזכיר החדש, מאיר זרמי, נראה שהוא מבין את הענין טוב יותר מאותו חבר שהציע פתרון קל ומהיר — שאברהם גבלבר יוכרז כמזכיר משנה "מטעם" והוא ייצג גם את רפ"י — אותו חבר ש"ויתר" בשם רפ"י מיוצג במפלגה כהלכה. הוא איש מפא"י לשעבר. אכן, לשם מיזוג חטיבות דרוש נציג של רפ"י שיופעל בנאת. לשם ביטולה של רפ"י לא נחוץ שום דבר.

המפתח לאפשרות למזג את החטיבות הוא בדמוקרטיזציה של המפלגה — כדי שרפ"י לשעבר תסכים לוותר על צל של קיום נפרד וכדי שאפשר יהיה, בכוונה, להציע הצעה דומה לאחה"ע לשעבר נחוץ משטר דמוקרטי במפלגה. משטר שממנו לא נהנתה מפלגתנו עד כה וממנו אינן נהנות גם המפלגות הדיניבה.

כדי יהיה לכך נחוץ קודם כל לרצות בזאת ולהפסיק לדבר על נושאים אלה ב"לשון נקיה" — נקיה מכדי היותה אמת. יש להודות שהנהגים אצלנו, בהנהגותנו אינם מבטיחים טוהר הצבעה וספירה. אם נשתמש במונח שנעשה אקטואלי בימים אלה הרי — הנוהג המקובל רחוק מלהיות נהל תקין. יש להודות שבשיטה שבה החבר־הבוחר מקבל רשימה של עשרות רבות של שמות ועליו לבחור מתוכה עשרות מעטות יותר היא בלתי־אפשרית ומפקידה את החבר־הבוחר לחסדי הפסקר־"המייעץ".

לכל אלה יש פתרון. אפשר לקבוע חוקה שתתגבר על הבעיות האלה ותתן את המפלגה כולה — הגוש, רפ"י ואחה"ע גם יחד — בידי החבר־הבוחר. הלכה למעשה.

מובן, איש אינו אומר שאין הוא רוצה במפלגה דמוקרטית. יש הירורצים אחרים. יותר אסטחיים. אחד ההירורצים הוא ש"אין להכביד על החבר" וכל כך נזהרים מהכבדה עד שתפקידו של חבר נעשה קל מאוד...

להצעה (שהיא אכן שתיה לדמוקרטיזציה של המפלגה) שחברים יבחרו ישירות במרכז המפלגה, משיבים שהדבר מרוקן את הועידה מתוכן. כיון שכל מי שמכיר את ועידותינו יודע איך הועידה "בוחרת" מרכז. הרי הטענה הזאת אומרת שגם כיום הועידה ריקה מתוכן.

דומה שיותר ויותר חברים מבינים שהמשטר החטיבתי מוביל לירידה בלתי־פוסקת של "המערך" בכוח האלקטורלי. אכן, משטר זה מועיל למי שחטיבתו זוה מיוצגה בנבצוה. במשטר החטיבתי הקיים יש עדיפות ברורה לאיש מפא"י לשעבר על פני איש אחר, אם הכישורים שלהם שווים. (ואפילו כשאין הם שווים...) זה מובן. הפרופורציות בין החטיבות נקבעו לפי תוצאות בחירות שבהן ניצחה מפא"י. הפרופורציה בין מפא"י ואחה"ע נקבעה לפי תוצאות הבחירות לכנסת החמישית בהן ניצחה מפא"י את אחה"ע והפרופורציה בין מפא"י ורפ"י נקבעה לפי תוצאות הבחירות לכנסת השישית בהן ניצח המערך של מפא"י ואחדה"ע את רפ"י.

איש רפ"י שהשתתף במאבקי הבחירות של מפא"י לכנסת הראשונה, השניה, השלישית, הרביעית והחמישית בשורות מפא"י רהוס לבהצוה — כל זה נמחק ונחשבת לו רק תמיכתו בבן גוריון בבחירות לכנסת השישית.

זהו משטר החטיבות במפלגה. ודאי שביטולו הוא ויתור אישי של עסקנים הנהנים עתה ממעמד מועדף, אם במקומו יבוא מיזוג חטיבות ולא ביטולן. זהו ויתור בתוך המפלגה למען אינטרס כללי של המפלגה. כל זה נכון אם יהיה מיזוג החטיבות. ביטול החטיבות פירושו ש"הגוש" ישלוט גם באותו הייצוג הזעום של החטיבות הקטנות.

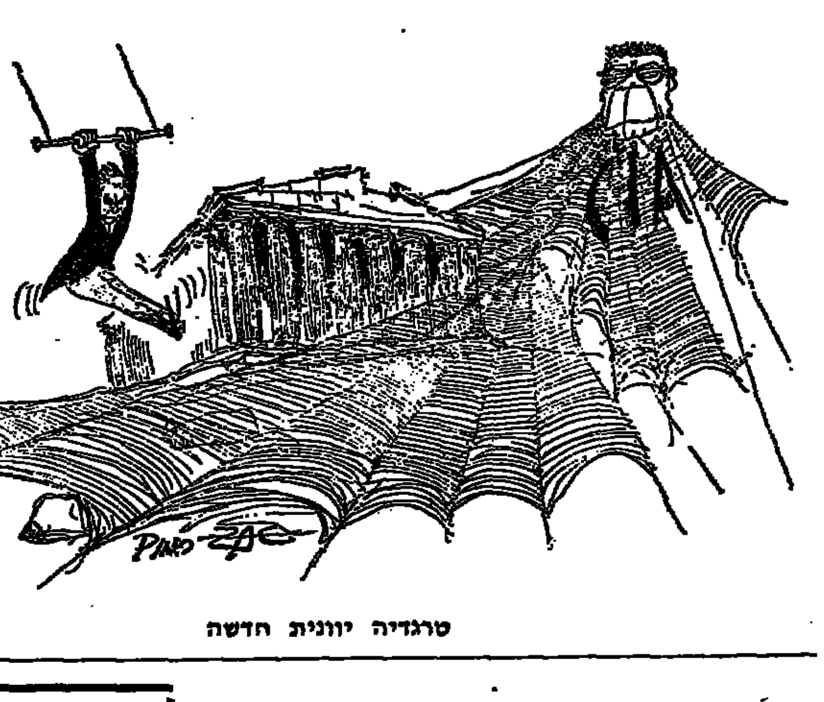

טרגדיה יוונית חדשה

ההתארגנות והמעצרים

מטרותיה ודרכי פעולתה של החזית הלאומית הפלשתינאית

מאת דני רובינשטיין

קבוצה הקוראת לעצמה "ועד פעולה נגד המעצרים הפוליטיים בשטחים הכבושים" אירגנה לפני ימים אחדים הפגנת־מחאה מול בית עיריית ירושלים. רק בגלל נוכחות קבוצת שוטרים במקום וגיבוב כל מחוכי משטרה שחניה בסמוך, אפשר היה להבחין כי אכן זוהי הפגנה. במקום היו כעשרה מפגינים, רובם מקבוצת שמאל אנטי־ציוני. ואכן המאבק הבקיף שמארגנת רקיה, בשיתוף עם כמה גופים הנמצאים בשולי הפוליטיקה הישראלית, אינגו זוכה כמעט לכל הד בציבור. דבר המעצרים המינהליים האחרונים בגדה המערבית ובמזרח ירושלים זוכה כמובן להד רחב הרבה יותר ברחוב הערבי הן בישראל והן בשטחים. בישראל עומדים במרכז המאבק כנסי רקיה ובטאונה "אל אתיחאד" ובשטחים מתקיימת פעילות מקיפה של בני משפחות העצורים. שני עתונים ערביים במזרח ירושלים כבר מספקים חדשים אחדים מדי יום ביומו חומר למאבק על המעצרים. לא חולף שבוע ללא שביתות־שבת ושביתות־רעב במכרדי הציירות הערביות ודר מני עשרות שביתות פקדו בהרבה החודשים האחרונים את בית הצלב האדום הבינלאומי הסמוך למוזיאון רוקפלר במזרח ירושלים.

פרקליטי־הדין הישראלים של העצירים המינהליים ממשרדי חנא נקארה ועלי רפא בחיפה ופליציה לנגר עורכים מדי פעם ביקורים אצל עשרות לקוחותיהם והעתונות הערבית מפרסמת דיווחים מבתי־הכלא ביגור (ג'לקה), שכם ומקומות אחרים. עורכי־הדין — שפעילותם הפוליטית ידועה — מפיצים גם אוסף גדול של תיאורי חקירות, עינויים והשפלות. חוברת שהגיעה לידי מביאה בשמם של כמה אסירים סיפורים מחרידים למדי, ואין טעם לפרט. שר המשטרה מינה קצין לבדוק נושא זה ותוך זמן קצר נשמע בוודאי תגובה מוסמכת של זרועות הבטחון.

שלא כבעבר, נושאים הפעם המעצרים המינהליים אופי שונה. בעבר מינהלי מבוצע כידוע כאשר כוחות הבטחון משוכנעים שהחשוד אכן קשור לפעילות עוינת — כלומר לפעילות חבלנית של ממש — ואין אפשרות להעמידו לדין מחוסר חומר מרשיע בעל תוקף משפטי. היו מאות כאלה בעבר בישראל ובשטחים ובכל פעם היו העצורים קשורים למעשי חבלה מסויימים או התארגנות ידועה.

מעצרים כאלה גורמים אי־נחת רבה לרשויות ומספרם של העצירים הללו היה שונה מתקופה לתקופה. בשנים האחרונות, מכל מקום, מספרם הלך וירד ובתקופה שקדמה למלחמת יום־הכיפורים היו בבתי הכלא בשטחים עצירים מינהליים בודדים בלבד. הפעם כוונו המעצרים המינהליים לא נגד חברי חוליות מסויימות פה ושם ולא נגד חשודים בודדים, אלא נגד קבוצה אחת גדולה והחשודה כולה בפעילות עוינת. הללו, כמה עשרות, רובם פעילים פוליטיים מוכרים וידועים ברחוב הערבי. בין העצורים כל המנהיגים הפעילים של המפלגה הקומוניסטית המחתרתית בירדן והשאר אנשי ה"בעת" ופעילים במה שהיה פעם ה"קומיון אל ערבי". הם התארגנו באפריל השנה לגוף אחד בשם: "החזית הלאומית הפלשתינאית" והחלו לפעול. את רובם אין צורך להציג. הם נציגי שכבה צעירה ומשכילה בציבור הערבי. מורים, מהנדסים ופעילים באגודות מקצועיות מחתרתיות למחצה. חלקם בילו לסירוגין תקופות ממושכות בבתי הכלא הירדניים וכל נער בכיה לכפר תיכון בשטחים שמע את שמעם.

הם מודים בגלוי בהקמת "החזית" ולפני מעצרם הספיקו לפרסם מבשר ארוך המפרט את רעיונותיהם. כמה מחבריהם הביאו לי מבשר זה ובגלל אורכו כדאי לסכם את נקודותיו העיקריות בצורה שלא תשבש את עיקרו:

◆ מאבק החזית הוא חלק מהמאבק הערבי והעולמי.

◆ בעבר ראו את בעיית הפלשתינאים בעיקר כבעיית פליטים הזקוקים לשיקום (מצין בסיית סגד). כיום אין זה כך. זו בעיה של עם הרוצה את זכותו להגדרה עצמית במולדתו.

◆ מאז מערכת כראמה (מארס 1968) — שבה חל מפנה — החלו להכיר בזכויות הפלשתינאים. הארגון לשחרור פלשתין (אש"ף) הצליח להשיג הכרה ותמיכה מכל רחבי העולם והוא מוכר כיום כנציג החוקי היחידי של העם הפלשתינאי. לפיכך עלה אש"ף לרמה של תנועת שחרור לאומית ולא יהיה הסדר במזרח התיכון ללא פתרון בעייתם הלאומית של הפלשתינאים. הפתרון אינו יכול להיות בבת אחת אלא פתרון בשלבים והוא ייעשה על סמך החלטות בין־לאומיות וועידת ז'נווה. ההחלטה הראשונה והבסיסית היא זו של החלוקה ב־1947 המכירה בזכות קיום ישראל. אולם ישראל צריכה לוותר על הרעיון הציוני, משום שהוא המחבל בכינון יחסים בין שני העמים.

◆ החלטה 242 אינה מחייבת את הפלשתינאים, במיוחד כל עוד ישראל לא ביצעה את החלטותיו הקודמות של או"ם, ובעיקר כל עוד היא יושבת בתחומים רחבים יותר מאלה שהוקצו לה ב־1947.

◆ החזית מאמינה בבניין מדינה פלשתינאית על אדמת פלסטין שתהיה מדינה דמוקרטית, בעלת אופי סוציאליסטי, תקשור קשרי אחדות עם העולם הערבי — ובמיוחד עם ירדן — ותכבד זכויות בין־לאומיות.

◆ החזית מתנגדת לכל רעיון של הקמת מדינת־חסות בגדה המערבית; החזית תתנגד לתכנית שיקום "השודות", תיאבק נגד תכנית הפדרציה של חוסיין או תכנית דומה מכיון ישראלי.

◆ החזית הלאומית הפלשתינאית רואה עצמה כנציגת השטחים לכל מו"מ.

וכאן אולי כדאי לתת את הקטע האחרון בשלמותו: "החזית הלאומית הפלשתינאית בארץ הכבושה היתה זרוע של הארגון לשחרור פלשתין ונציגות הכוח הלאומי בארץ הכבושה. היא תנהיג את העם ותלכדו סביב הארגון לשחרור פלשתין כנציג חוקי יחיד לעמנו בשטחים ומחוצה להם. כל נסיון (יצוג) אחר מלבד החזית והארגונים (אש"ף) אסור, כיון שהוא עלול להוציא את המטרה ויהווה כלי־שרת בידי האימפריאליזם האמריקאי..."

די ברור מדוע ההתארגנות כה מתוכננת ומוגדרת באה דווקא היום אחרי שבע שנות שלטון ישראלי. לאחר הזעזועים של המלחמה, ועידת ז'נווה, הסכמי ההפרדה והדיבורים על שלבים מהירים נוספים באו פעילי הציבור הערבי, היריבים את המשטר ההאשמי ואת המנהיגות המסורתית, לידי הכרה: שאם לא ימהרו לפעול הם עלולים לאחר. היום יותר מאשר אי פעם בעבר קיים לגביהם החשש שעל הפתרון יוחלט מאחורי גבם. בצורה טבעית למדי התייצבו בראש החזית פעילי המפלגה הקומוניסטית המאורגנת למופת כשהם מצרפים אליהם גורמים בעלי אופי דומה.

אנשי בטחון מסבירים כי לא רעיונותיהם הביאו למאסרם, שהרי רעיונות דומים מושמעים מדי־יום בכל פינה ברחוב הערבי בשטחים. עצם ההתארגנות נשאה אופי מסוכן לישראל מכיוון שהחזית תכננה גם תכניות כיצד להביא להגשמת הרעיונות הפוליטיים. מה הן התכניות אפשר לנחש, אולם כל זמן שהללו הם בגדר עצירים מינהליים ואין מביאים אותם למשפט לא נדע ברור.

על מידת השפעתה של החזית חלוקות הדעות. האם סולימאן אל־נג'אב הזקלאי מרמאללה, והמני הזאר המהנדס מבית לחם, עבדאללה רישמאווי המורה מבית סחור, ראסן חרב וחבריהם, הם רק פעילי מפלגה קומוניסטית קטנה המתיימרת להיות אוונגרד של ציבור שאיננו רוצה בה? או אולי הצליחו הללו לרכוש להם אהדה מקיפה הנתמכת על־ידי אש"ף וברית־המועצות. האם זוהי באמת ההתארגנות הפוליטית המקיפה את רוב תושבי השטחים, קשה לדעת.

אי מדברי משגשג

בחריין — הונג־קונג של המפרץ הפרסי

מיוחד ל"דבר", מאת ניק טימס, בחריין

עליך להתבונן במפה אם ברצונך לדעת היכן שוכנת בחריין — אך אי מדברי זה יהיה בעתיד הלא רחוק הונג קונג של המפרץ הפרסי.

חשיבותה של בחריין בעיני ארה"ב נובעת מהצהרה שהצהירה ממשלת בחריין כמחווה של סולידריות כלפי הערבים במלחמת אוקטובר, ובה נתנה לצי האמריקאי שהות של שנה אחת, עד אוקטובר 1974, למצוא "בית בית" חדש לעגון אניותיו.

המפרץ היה זמן רב תחת שלטון בריטי, ובחריין היתה בסיס־ימי בריטי יותר מדור שלם. רק ב־1971 קיימה בריטניה את הבטחתה ופינתה את כוחותיה מהמפרץ הפרסי.

פעולה זו גרמה לזעזוע בכמה מדינות ערביות, וגם בבחריין, שהיתה מרוצה כי הצי האמריקאי יוסיף לעגון בחופיה כמו ב־25 השנים האחרונות.

ה"נוכחות" האמריקאית לא היתה מרשימה בביחוד — לאחרונה עגנה בבחריין ה"לאסאל", ספינה אמפיבית לשעבר שמראתה כמו המעבורת של האי סטאטן, ולא כמו אונית מלחמה (מה שאינה). נוסף על כך עוגנות פה שתי משחתות, "פול" ו"מולינקס", שחזרו ממסע באוקייאנוס ההודי או לאורך החוף המזרחי של אפריקה.

כדי להבטיח אספקה שוטפת של דלק, מים ומזון, ספרים ואהבה משפחתית ל־350 אנשי ה"לאסאל" והמשחתות, מקיים הצי שירותי רציף כשהוא משתמש בחלק קטן ממה שהיה פעם הבסיס הבריטי. משרד הפיקוד הימי ואנשי הפיקוד המזרח תיכוני, כוללים ביחד כ־100 איש.

אנשים אלה ומשפחותיהם חיים בין אנשי בחריין ומחיים בכלכלה האי. הם צורכים את מזונם ואת צרכיהם האחרים באותן חנויות ובאותם מרכזי קניות בהם קונים שכניהם הערבים. האמריקאים מתקבלים כאן בעין יפה, ואיש אינו מעוניין בגירוש הצי.

מושל בחריין, שייך עיסה־בין־סולמן אל קליפה, ואנשי מפתח בפרלמנט שלו אינם רוצים בעצם בגירוש האמריקאים, אך באותה עת עליהם לשמור על־כבודם בעיני העולם הערבי. המשא ומתן, אם כן, נמשך. יתכן ששמירה כבוד זו תעלה לדוד סאם בכמה דולרים נוספים בעד שירותי העגינה שמספקת בחריין.

אנשי בחריין מרוצים מקיומו של הדגל האמריקאי באיים הקטן המשגשג. בחריין מתעשרת והולכת מהנפט שלה. יש בה חברת אלומיניום ("תעשיית מאוחדות קייזר") המייצרת 120 אלף טונות לשנה ומשתמשת בגאז טבעי המצוי פה בשפע. מבדוק צבע ושאר שירותי נמל נבנים עתה בבחריין.

בחריין נצטיינה בהיותה מרכז מסחרי ובנקאי. (יש כאן סניפים של "צ'ייס מנהאטן" ו"הבנק הלאומי העירוני הראשון"). בבחריין יש בתי מלון חדשים ונוצצים, שדה תעופה מטובלל, אולמות קוקטייל המצויידים בתזמורות רוק, וכמה מסעדות טובות בהן אפשר להשיג יין מתקבל על הדעת בתוספת לארוחה טעימה. בחריין היא נקודה נעימה בעולם הערבי. הקודר כלשהו. נוסף על כך, בחריין היא מדינה מתקדמת. האסיפה הלאומית שלה היא בת 9 חדשים. החוקה של בחריין אומצה על ידה אך לפני שנה. בעודף של 250 מיליון דולרים שהראה המאזן שלה השנה, מקוה בחריין לשפר את תנאי חייהם של 250 אלף תושביה החיים על 245 מילים מרובעים של אדמת אי. החינוך פה מתקדם יותר מאשר בארצות ערביות אחרות. אפשר לשמוע פה אנגלית לעיתים קרובות יותר. הממשלה בונה יותר כבישים, בתי חולים ובתי ספר.

יש הסבורים כי צי ארה"ב חייב לעזוב את בחריין, בלי קשר להחלטת ממשלתה. מה הטעם, שואלים, ב"הנפת הדגל האמריקאי" במפרץ הפרסי, כאשר "לאסאל" ושלוש המשחתות אינן יכולות בכל מקרה לפתוח בפעולה צבאית אם היו נדרשות לכך?

אך המפרץ הוא שטח שחשיבותו גדלה והולכת. להיות אורח רצוי במפרץ ולהניף את הדגל מדי פעם משרת את האינטרסים האמריקאים באזור. אניות צי של אירן, צרפת, בריטניה, פאקיסטאן, ואף ברה"מ מופיעות כאן מעת לעת. ה"לאסאל" העניקה הקלקיסה מטייסת בחופי קאראצ'י, כוויה, אירן, עומן, ערב הסעודית, קאטר, אבו דהבי ואמירות־יה.

נוכחותנו הימית כאן נראית בעלת עוצמה תחת התואר של "הכוח המזרח תיכוני". אך למעשה מנהל את הצי אדמירל אחד וחבורה קטנה של קצינים. הנסיון של חיים בצוותא עם ילדי הבחריין היווה נסיון חינוכי רב־סיפוק למשפחות הצי. לאחר שהתאקלמו ביקשו משפחות בלבד העברה. כפי שמסביר קפיטן אריל ה. גרשאם, מנהל הבינן: "אנו חשים ידידות אמיתית כאן. מקום זה ודאי שיסיים שירותם להתחתמת אנשי צי. אני מקוה שנשאר פה".

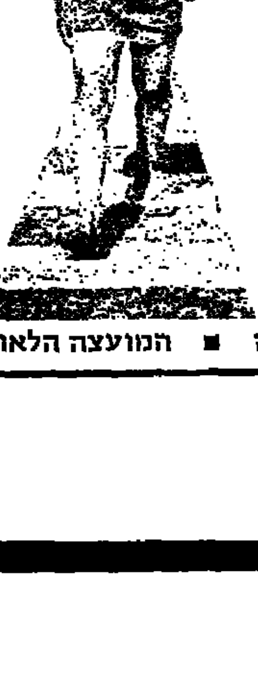

נהג!

היום התחדשו הלימודים
אלפי תלמידים חוצים בכבישים!

באותן השעות אתה רגיל למהר לעבודתך, ומעתה ממהרים יחד אתך אלפי תלמידים.

אנא היה ערני! שמור על חיי הילדים באילו ילדיך הם!

בשטח בנוי ומאוכלס, אל תעבור על המהירות הסבירה. האט לפני כל צומת ומעבר חציה, הישמע להוראות של משמרות הבטיחות.

הלימודים החלו - נהג בזהירות!

משרד התחבורה ■ המועצה הלאומית למניעת תאונות

35 שנה למלחמת העולם השניה

מאת הלל זיידל

במצוקת האיומים המוחשית של מאות מיליוני בני־אדם, שנמשכה שש שנים, החלה ביום המר והנמהר, לפני 35 שנה, עם פלישת גייסות הנאצים לפולין. יום הפלישה יירשם בהיסטוריה כראשית הסקיפה של האדם התרבותי וכיום השחור ביותר בתולדות האנושות.

הדור שלנו, שראה את זוועות המלחמה וחי אותן יום יום ולילה לילה במחנות, בגיטאות ובשדות קטל אחרים, עדיין אינו מסוגל לנתח את האירועים מבחינה היסטורית. קורות המלחמה הזאת הם קורותיו. לא היסטוריה כתובה. ספק אם יש בכוחו הפיזי והנפשי של דור השואה והמלחמה לשחזר את מה שאירע בימים הארורים של המלחמה; כי הרי שיחזור מלא פירושו לחיות מחדש את התקופה שאנו מנסים לברוח ממנה ולראות בה סיוט חולף. עם זאת דומה שהכרח לזכור את התקופה הנוראה הזאת, ולו גם בדילוג על אי־אלה אירועים טראגיים, כדי להפיק לקחים לעתיד. לגבי מידת האמון שנותר לנו, כיהודים, לרחוש למדינות ולממשלות המבטיחות לנו ערבויות לבטחוננו. עלינו לתת את דעתנו על השאלה אם מה שקרה לפני 35 שנה אינו עלול לקרות שוב אם לא נראה נכוחה את מצבנו המדיני ואת ההתרחשויות הפוליטיות בעולם ובאזורנו.

הסכם מינכן — מקור הרעה

שני הסכמים שנחתמו עם היטלר הטביעו את חותמם על האירועים שקדמו למלחמת העולם השניה ועל המלחמה עצמה. ההסכמים האלה הוכיחו להיטלר שהוא מסוגל להשתלט על אירופה ועל העולם כולו בעזרת שונאיו ויריביו.

הראשון הוא הסכם מינכן הידוע לשימצה, שנחתם ב־30 בספטמבר 1938 ואשר במסגרתו הסכימו אנגליה וצרפת לסיפוח שטחים צ'כיים בחבל הסודטים לגרמניה, כדי לספק את תביעותיו של היטלר ולהרגיע את תאבונו. המדינאים הבריטיים האמינו להבטחות היטלר שזאת תביעתו האחרונה וסברו כי ההסכם יאפשר למדינות אירופה להמשיך לחיות בשלום. ממשלת בנש הצ'כית, שנאלצה להיכנע לתכתיב הסכם מינכן, קיבלה, בתמורה לכניעת המערב, ערבות מבריטניה וצרפת על גבולותיה החדשים המקוצצים.

יחד עם הסכם־מינכן, שנחתם במעונו של הרודן הנאצי ברכטסגאדן, חתם ראש ממשלת בריטניה דאז נוויל צ'מברליין, על הסכם נוסף עם היטלר, לפיו התחייבו שני הצדדים שארצותיהם לא יילחמו זו בזו לעולם. כשחזר צ'מברליין מגרמניה הכריז בשדה התעופה בלונדון: „השלום בימינו הובטח". לא עברו חודשים ספורים והעולם ראה מהו ערכם האמיתי של ההצהרות וההסכמים בכתב ובעל־פה. קברניטי בריטניה וצרפת בימים ההם, צ'מברליין ודלאדייה, סמל הכניעה לרודן, קבעו את מהלך המאורעות בהתאם לדעה שמחיר השלום לרודנים אינו מחיר יקר ולהיכנע להם ובלבד לזכות בשלום, ולו גם בדומה.

יש להניח איפוא במידה רבה מאוד של סבירות, שאילו היו הבריטים והצרפתים משיבים להיטלר בשלילה ואף יוצאים למלחמת מנע נגדו היתה גרמניה הנאצית נכשלת, אירופה היתה נשארת שלימה, ויהודי אירופה היו ניצלים. הכניעה במינכן הגבירה את כוחו הצבאי של היטלר, ואיפשרה לו להעמיד תביעות נוספות, שהביאו בסופו של דבר למלחמת העולם השניה.

הסכם ריבנטרופ־מולוטוב

אחרי הסכם מינכן בא הסכם ריבנטרופ־מולוטוב. סטאלין, שלא רעיון ההסדר עם היטלר ספק לו הצדקתו שלא היתה לו ברירה אלא לחתום על הסכם עם אויבו משום שאחרי הסכם מינכן לא יכלה ברית המועצות לסמוך על עזרה צבאית מהמערב במקרה של פלישת גרמניה לרוסיה. הפקרת צ'כוסלובקיה על ידי צרפת, על אף הסכם ההגנה ביניהן, הוכיחה לדעתו שאין להאמין בהסכם־הגנה עם מדינה מערבית. גישה זו של סטאלין הביאה להפסקה הפתאומית של השיחות הצבאיות בין ברית־המועצות ובין בריטניה וצרפת, שנמשכו חמישה חודשים, וב־23 באוגוסט 1939 הגיע שר החוץ הנאצי ריבנטרופ למוסקבה בראש משלחת גדולה וחתם עם שר החוץ הסובייטי מולוטוב על שני מיסמכים: חוזה רשמי לאי־התקפה בין גרמניה וברית־המועצות והסכם חשאי המגדיר את „אזורי ההשפעה" באירופה. על־פיו הוכרו פינלנד, לטוויה, ליטא, אסטוניה, בסרביה ופולין המזרחית כאיזור סובייטי, ופולין המערבית, לרבות ורשה, כאיזור גרמני.

שמונה ימים אחרי חתימת ההסכם במוסקבה פלשה גרמניה הנאצית לפולין, שנחלקה אחרי כיבושה בין ברית־המועצות וגרמניה הנאצית.

ההיסטוריה כבעם חוזרת, והפעם באזורנו. מפעילים עלינו לחצים לשוב לגבולות 4 ביוני, תמורת ערבויות של ארצות־הברית. פרשת מינכן מלמדת אותנו מה השווי האמיתי של פשרות, נסיגות וויתורים. מתקופת מינכן למדנו שאפשר להפר בריתות הגנה, אפילו בין מדינות ידידותיות. ואפילו נניח שתיחתם ברית הגנה בין ישראל וארצות־הברית שכוונתה להגן בכנות על האומה הדמוקראטית היחידה במזרח התיכון, הנסיון מלמד אותנו שבטקטיקה הצבאית של שנות ה־70 אפשר למחוק מדינה קטנה תוך שעות ספורות, במלחמת בזק, עד שתבוא העזרה האמריקאית. אפשר יהיה לחסל את מדינת ישראל. אי־אפשר להבטיח קיום של מדינה על־ידי ברית צבאית בלבד. לכך דרושים גבולות בטוחים [illegible] בין המדינות היריבות.

לימודי הנסיון של מלחמת העולם השניה, עלינו לשאוף לשלום בר־קיימא ולגבולות בטוחים תוך נכונות לויתורים מסויימים לשם השגת השלום. אך בלי לסכן במידה כלשהי את כושר ההגנה וההרתעה כלפי כל תוקפן אפשרי.

ארגנטינה פונה ימינה

מאת אגון פרידלר, סופר „דבר" באמריקה הלטינית

לאחר ההתנגשויות המרשימות של הגוש הקולקטיבי על בית המנהיג המהולל, עבור השלטון ומנהיגות התנועה הפרוניסטית לידי איזאבל, אשתו השלישית של פרון אשר נבחרה לסגנית נשיא בבחירות האחרונות, הכל הודו להדר על המיכתם בנשיאה החוקית. אפילו הפלגים הרדיקאליים ביותר בתנועה הפרוניסטית, וזאת מחשש שכל אלטרנטיבה תהיה רעה יותר. אחד האישים שעמדו ליד אשת פרון ברגעים הקריטיים של מות המנהיג היה ראש האופוזיציה „הקונסטרוקטיבית", ד"ר ריקרדו בלבין, ראש המפלגה הרדיקאלית, שסימל את התייצבות כל הגורמים הפוליטיים בארגנטינה מאחורי השלטון החוקי החדש.

הניגודים הפנימיים בתנועה הפרוניסטית הלכו והחריפו, כפי שאפשר היה לנחש כבר בתקופה האחרונה לשלטון פרון. הסכסוך הראשון פרץ בין שני ה„אגפים המוקדים" בממשלת פרון, שר הכלכלה חוסה בר גלברד והשר לרווחה סוציאלית ומזכיר הנשיאות חוסה לופז רגה. לופז רגה נהג לצטט הפלגים הימניים בתנועה, אף כי הוא עלה הודות לנ[illegible] בהנהג להפריד אותו על פני האחרים, הוא יצא כזר לכדי מן הבר־דידות הפוליטית. כ„איש האמונים" של „הזקן", התקשר עם גורמים בעלי משקל בימין הפרוניסטי. מיד לאחר מותו של פרון רוהו שמרים על הזהות, אבל הנשיאה איזאבל [illegible] הודיעה על לופז רגה [illegible] באות. הנימוק היה: „מה שהיה טוב לפרון טוב גם בשבילי". באו ההתחקות בצעדיו של לופז רגה. בסוף יולי היה נראה שהוא עומד לנצח בהתמודדות עם יריבו גלברד. העתון הפרוניסטי „מאיוריה" (רוב), הקרוב לימין הפרוניסטי, תקף בחריפות את המדיניות הכלכלית של גלברד והאשים אותו בעיסקות על חשבון המדינה. העתון בולל, לבסוף, את הסכם הדיג שחתם גלברד עם פולין.

ברגע המכריע ניצל גלברד: גם התעשיינים וגם הפועלים פחדו שהדחתו תזיק לכלכלה ארגנטינה. בינתיים, שר הכלכלה הוא אדריכל „הסכם החברתי" אשר הבטיח שיווי משקל כלשהו בין הפועלים והמעבידים תקופה ארוכה יחסית. אמנם מדיניות זו התחילה להתערער בחודשים האחרונים: יש פלגים שאינם מוכנים לסבול את הקפאת המשכר, ויש תעשיינים המתלוננים על הקפאת המחירים שאינה בפרופורציה להוצאות הייצור. כך קרה בארגנטינה מה שקרה בצ'ילי בתקופה האחרונה של שלטון איינדה: המוצרים נעלמו מן השוק. אבל ארגון בעלי התעשיה, הארגון החזק ביותר של אנשי ההון בארגנטינה, תומך בגלברד, ולא רק מפני שהוא האיש אשר הקים את הארגון ועמד בראשו, אלא גם מפני החשש שאם הוא יסולק יתחזק בתחום הכלכלה כוחם של בעלי האחוזות (ה„אריסטוקראטיה של בעלי הפרות").

למאבק לופז רגה־גלברד יש קשר עם הבעיה היהודית. גלברד הוא בירוח יהודי פולני, וזאת הפעם הראשונה שיהודי פולני תופס עמדה רמה כל־כך בארגנטינה הקתולית. מתנגדיו של גלברד אינם מעיזים לצאת בגלוי בהתבטאויות אנטישמיות, אך אין ספק שהם משתמשים בנימוקים האנטישמיים במאבק שמאחורי הקלעים.

לופז רגה עמד בראש המשלחת שהתארחה בלוב והביאה עמה הסכם נפט (אשר כמה גורמים בארגנטינה רואים אותו כבלתי כדאי לארגנטינה) בצירוף הצהרות קיצוניות של ידידות עם „העולם הערבי" בכלל ועם קדאפי בפרט.

באמצע אוגוסט התחיל המאבק בין הסכסוכים בתיקו. יש ריאורגאניזציה בממשלה, אבל אין היא נוגעת במשרד הכלכלה ובמשרד לרווחה סוציאלית. השרים המודחים הם שר הפנים בניטו יבבי, השר להגנה לאומית אנחל רובלדו ושר החינוך חורחה טאיאנה. משמעותם של השינויים האלה היא שהאגף הימני בתוך התנועה, המוכן לפשרה עם השמאל הפרוניסטי, מפנה את מקומו לאנשי הקו ה„אורתודוקסי" הימני. גלברד נשאר אחד המתונים המעטים שעדיין מכהנים בממשלה. הסטודנטים הבינו מה פירושה של הדחת שר החינוך: סוף המדיניות של ה„יד הרכה" כלפי הפעילות הפוליטית של ארגוני הסטודנטים השמאליים באוניברסיטאות. הם הביעו מחאות שאין לתת להן ביטוי כהצגות כצעקות, כנהיג הנוער הפרוניסטי השמאלי [illegible] אמר לאחד העתונאים: „ה„תקפה האימפריאליסטית פגעה בגלברד שהגשים יותר מאוחרים את ההגבלות אשר העם הצביע בעדה ב־11 במארס. הימין תקף קשה את שר החינוך".

מובן שכל זה רק קצה קטן של חזית רחבה. עם גירוש [illegible] הסתיים תהליך ניטול השמאליים בעבודותיהם בהנהלת המדורה, והכוח הפוליטי של השמאל הפרוניסטי הצטמצם עד למינימום. פרון הסכים בגלוי לחיסול השפעת השמאל, ואשתו השלימה את המלאכה.

התעצמות הימין מתבטאת לא רק בתחום הפוליטי, אלא גם בתחום הסינדיקאלי. בכינוס האיגודים המקצועיים (פדרציה ס.ג.ט.) שהתקיים לפני כחודש תפסו את כל עמדות המפתח אנשי 62 הארגונים בהנהגת האיגוד המטלורגי הימני. מותו הפתאומי של המזכיר הכללי הנוכחי אלידיו רוכרו בימי הכינוס החליש עוד יותר את הסינדיקטים המתונים בס.ג.ט.

כל המנגנון הסינדיקאלי נמצא למעשה תחת פיקוח הפלג הימני, על כן אין להתפלא על כשלון השביתה בקורדובה, שמנהיגיה היו האיגודים „הלוחמים" של טוסקו וסלמנקה, שני סינדיקאליסטים שמאליים הנאבקים ללא הצלחה נגד המנגנון הסינדיקאלי. נכשלה לא רק השביתה בבית החרושת „איקה רנו" אלא גם השביתה הכללית שהוכרזה. הארגון המרכזי בבואנוס־איירס החליט להתערב בענייני האיגוד בקורדובה.

על רקע זה יש להבין את חידוש פעילות הא.ר.פ.", ארגון המחתרת הטרוצקיסטי, ואת ההכרזות המלחמתיות של מנהיג ה„מונטונרוס". הארגון השמאלי הקיצוני של הפרוניסטים. שיתוף הצבא במלחמה נגד הטרוריזם משתלב בתוכנה כללית של התחזקות היסודות בקרב הגורמים הפוליטיים בארגנטינה, ובעיקר בתוך התנועה הפרוניסטית.

התסיסה הרציחות הפוליטיות הן לסיגרה. שור רואיג, שר הפנים בממשלת ליבוטה ואבי תכנית ה„נורמאליזציה" ופעילים שמאליים ויסמניים נרצחו והרצחים לא נתפסו.

נראה כי „מלחמת האזרחים הזאת" תימשך ואף תחריף. יש מקום לחרדה לעתיד הקהילה היהודית, מאחר שרבים מהכוחות הפועלים הימניים בזירה הארגנטינית הם אנשים שאי אפשר לייחס להם אהדת יהודים, ומצוי מספר יהודים רבים במחנה השמאלי הנפסד. גם אם אין הם מרגישים את עצמם יהודים, וגם אם הם מתכחשים ליהדותם, עדיין הם נחשבים ליהודים בעיני הגויים.

אי־אפשר לנבא מה יוליד העתיד הקרוב, אבל אפשר לענות בוודאות על השאלה לאן הולכת ארגנטינה כיום: ימינה, ובקצב גובר.

תושבי ניו־יורק מודאגים מהבצורת במערב התיכון

מיוחד ל„דבר" מאת בן פראנק, ניו־יורק

עקרת הבית הניו־יורקית שהיה זכה לאחרונה לירידת כה במחירי הבשר, חוששת עתה, בעקבות אזהרות כותרות עתוני ניו־יורק, כי הבצורת במערב התיכון של ארה"ב תעלה לה ביוקר רב.

פקידים בניו־יורק, אמרו השבוע, כי הבצורת עלתה כבר לאיכרים ולמוקרים ב־16 מדינות בילינוי דולרים ביבולים ובאבידות של משק החי העלולות להתפשט גם למדינות נוספות בארה"ב.

תיאורי הבצורת מסתכמים כש„הגרועה ביותר מאז 1930".

בשרב איומה, בוערה נברסקה והחלק הדרומי של דרום דקוטה נפגעו בבצורת הרצינית ביותר. בימי וביולי עלו הטמפרטורות ל־100 מעלות פרנהייט למשך 10 ימים רצופים כל פעם.

כלכלן המתבסס על קהיות בניו־יורק, סיפר לי, כי נוסף על הבצורת הגבירו את המצב גם הכפור המאוחר בורירה, הפריה בלתי כהרגה ו[illegible] ביושב.

הוא מנבא כי מחירי הבקר יעלו ויגיעו לשיאים חדשים תוך שלושה עד ששה חדשים. לגבי עקרת הבית הניו־יורקית פירושו של דבר, אבל, פנייה לבשר באיכות נמוכה יותר כמו עוף ובשר הודו, ולבסוף יתכן שתהיה עליה לצרוך חלבונים סינטטיים.

בבחינת היצוא, הצלייה במחירי המזון מעלה דווקא למאזן הסחר של ארה"ב כי היא מביאה להכנסה גבוהה יותר. אך, כמובן, הכפפת עליית המחירים תורגש יותר בכל על שולחנה של עקרת הבית ובמטבחה.

אף כי במחצית אוגוסט ירד גשם בכמה מערב התיכון ביומם הבצורת, מאמינים כי התוצאות של הבצורת הכוללת יותר בכפי שהתכנו קודם לכן.

אף אם הגשמים יקדימו הסתו, יהיו יבולי הסתיו פחותים בהרבה מן הכמות הדרושה לריכוך מחירי המזון האינפלציוניים. כרגיל ישאל של המשפחות בצורת ההכנסה — כי מה ביכולתן לעשות כשמחירי הבשר והמזון יאמירו?

יבולי התירס ניזוקו כבר. התירס הוא החומר הגלם הבסיסי הדרוש להספקה סבירה של בשר ומוצרי בשר בקר בעתיד. הוא עלול לרדת כתחת ל־5 מיליון המטלים הצפויים. באביב העריך משרד החקלאות כי יבולי התירס יגיעו ל־6.6 בילונ(?) מטלים, והפרש הוא כבוון גדול.

עם הירידה באספקת בשר הבקר בסוף יעלו המחירים פלאים. „מחירי הבשר יעלו ב־50 או ב־75 אחוזים", אמר כלכלן צריכה.

בשעה שמשרד החקלאות מבקש למנוע בהלה בציבור, הוא מודה בכל זאת בהשפעה החמורה של הבצורת. אם כי לדעת פקידי המשרד אין זה בגדר אסון של ממש, הבצורת השחיתה את הגבוה המבוצעת להוב אך יש לצפות ניצול בעיבודות שחקלאים זרעו השנה כ־40 בילינוי דולר תירס יותר מאשר ב־1973, לבסוף.

הכל נפגעים מהבצורת. דיווחים מן המערב התיכון ומערב ארה"ב מוסרים, כי העלייה במחירי גרעיני מאכל לבהמות הורגת רבים מהאנשים המוקדים רבים, סבירות רגל בין איכרים במידה בבית־אחוז מ־40 אחוז.

התגובה המצובה יותר באה מפי של איכר מאיובה. הוא אמר בהתכוונו לבצורות וגרימה ובהירות הגשם: „הייתי יושב ובוכה, אך זה לא יעזור, כיוון שאלי לבך הדמעות יגרמו ביצות הקרקע".

בוא אלינו למשגב־עם

אנו במשגב עם,
במרומי הגליל
רוצים אותך
עמנו!

אנו שואפים לצרף אלינו חברים וחברות אשר לא ייגרתעו מאתגרים בבואם למצוא עניין וסיפוק באורח החיים שגם אנו בחרנו בו.

אנו מחפשים אותך אם אתה ראש משפחה צעיר או יוצא צבא, המוכן לתרום מחוכך ומכשרונך לבנין חיים טובים יותר.

אנו אנשים צעירים הרוצים בך כחבר לעבודה ולחיים.

נוכל לספר לך הרבה יותר על עצמנו ולהשיב על תשובות רבות שודאי תשאל אותנו אם תפנה אלינו.

כתוב אלינו ונשלח לך חוברת על עצמנו וגם נשמח להיפגש אתך לשיחה אישית.

כתוב אלינו במישרין -

- **קבוץ משגב עם**, דואר נע גליל עליון טל. 067—40631/2

או לועדת הקליטה של הקיבוץ המאוחד,
תל־אביב, רחוב סוטין 27, טל. 245271
חיפה, רחוב פרץ 31, טל. 662422
ירושלים, בית ההסתדרות, רח' שטראוס

מוגש על־ידי
המרכז להכוונה ולהתיישבות לערי הפיתוח

עלוני הקיבוצים

קיבוץ חדש נולד

קבוצת בגולן, בציה, מס. א', סיון ה' תשל"ד. כתוב בכתב־יד ומעוטר בציורים. עלון חדש במדורנו, המבשר על הקמת קיבוץ חדש, שונה ממה שידענו עד כה. הבה וניתן להם להציג את עצמם:

„אדם עומד בקעת ומסתכל סביב ורואה את עובדי האדמה, את הבחורה מנהלת, את הרבנים ובחורי הישיבה מירושלים ואת הסטודנטית מחיפה ועוד ועוד. בחורים ובחורות בלי רקע מסורתי לכאורה, אבל בעלי מסורת ערכית כשיהפת. לא עוד דאגה לפרטים אישיים חומריים, לא עוד קטנוניות חיי היומיום. אנשים מחיים את רוח העם, אנשים המאמינים בעם ישראל ובמולדתו לארץ הזו. ישוב חדש ברמת הגולן, הי"8 במספר, נוגש כשי לעם ישראל בחג השבועות. כולנו תפילה ותקוה שיתד זו שאנו תוקעים באדמתנו תהיה צעד ראשון לקראת איחוד עמנו במסורת הנעלה של יישוב ובניין הארץ"...

„אתם עוד תוכיחו שאפשר לגור ביחד...

„מציאותנו פה היא מעל לכל חשבון של כדאיות במתוכנית או כלכלית ומעל לכל חישובים. הבחון בקביעותנו עושה את הקביעות. רצוננו ואמונתנו פועלים במציאות וקובעים אותה. אנו מאמצים את לבם של ישראל. אנו שלוחי הציבור המגלים ומוציאים לפועל את רצונו הפנימי העמוק והבריא של ישראל"...

ותחת הכותרת „קבוץ שכולו תורה" נאמר בין השאר: באנו הנה מהישיבות ומהמכללות, מהמושבים ומקיבוצים מכל הזרמים. באנו בנים ובנות ומשפחות וחיים פה ביחד ובאיחוד לבבות של שומרי מצוות בכוונה ושומרי מצוות בלי כוונה (המכונים בדרך כלל „דתיים" ו„חילוניים"). וכה שמאחד אותנו במקום הנ[illegible], אבל הקודש הזה שקראנו כמו בישראל קשה, היא הזיקה והתחושה החדשה לארץ־ישראל אשר כל שעל באדמותיה קדוש היא. מה שמאחד פה היא הכרוכות להקריב משהו משיגרת חיינו לבנין הקמת והחזקה ישוב חדש בגבולות המובטחים של ארץ־ישראל. כשעבדנו בשדה כרום הגולן שאל אותנו חבר כיצד איך מסתדרים ה„דתיים" וה„חילוניים" אצלכם בקשת. התשובה היתה: שמסתדרים טוב מאוד. אמר הוא: „אתם עוד תוכיחו שאפשר לגור ביחד"...

כוח־עבודה זמני יש לנו בשפע...

„כוח־עבודה זמני יש לנו בשפע, עם עודף בנות בלתי צפוי" — מוסר עלון „הדי איתה", בקבוצת הכורים. ב„איחוד הבונים" יש שני בנים ושמונה בנות. לבנים יש תעסוקה מלאה. לבנות — לא. אך תקופה זו תחלוף בבוא ההרה ושוב נחזור לאיזון. נעשים מאמצים קליטה לגבי חברת הנוער השכיבה וגם לגבי הקבוצים, שהיו פעם אצלנו. אלה הם מאמצים של „כלה להתך על פני המים" ויש לנוכל איתם לטווח הארוך.

„אנו קוראים להם „הבודדים". הם באים והולכים. יש הנשאר יותר ויש הנשאר פחות. חלקם מחברים לנו בשכונותיהם וחלקם פונים לדרכם עוד לפני שאנו מצליחים „להכירם". [illegible] אנו ששפם. הם הפכו לחלק בלתי נפרד מהנוף שלנו, ועוד באים. אנו לצבצבו כיצד היינו מסתדרים בלעדיהם" — כך אנו קוראים בעלון קיבוץ יראון והדברים אלה טובים לכל אחד מהקיבוצים, אם בגליל ואם בנגב.

חדר האוכל הומה... אנגלית...

20 נערים ונערות (בעיקר בנות) אנגליים הגיעו כדי להתרשם בנפשה של הארץ ולהתענג על הקסם הגלילי. התפריט שוב כתוב בשתי שפות מקבילות — עברית ואנגלית. על הרשא סבר בריכה נראים נופים לנבנים. המתחילים להשוחח לאט־לאט. חדר האוכל הומה... אנגלית. יהיה טוב.

„תמיד אשמור את בגדי העבודה שלי מהמשק"...

רונה מקיבוץ כיסופים מסכמת בעלון המשק את חיי קבוצת המתנדבים, שהגיעה למשק מיד לאחר המלחמה, ואומרת: „כמתנדבת אני יכולה להעיד שלא פגשתי מעולם בקבוצת אנשים שלא רק ידעו לעבוד יפה יחד, אלא ידעו גם לחיות ביחד. כמה חברים במשק אמרו לי שהקבוצה היתה באמת טובה. חברה טובים ופועלים טובים. כדאי שתדעו סוד קטן: המתנדבים שהיו כאן הרגישו אותו הדבר כלפי המשק וכלפי ישראל. לחלק מהם היה קשה מאוד לעזוב וכנראה שבחלקם יחזרו. הנה, חלק מרגשותיהם כפי שבאים לידי ביטוי במכתבים שלהם:

ריצ'י כתב ימים אחדים לאחר שנסע: „יומיים לאחר שהגעתי הביתה. העתון הפרוטסטי „מאיר את כיסופים"...

רות כתבה כבר כמה מכתבים ובאחד מהם נאמר: „אני מאוד מתגעגעת אליכם כרגע אני שומעת את התקליט של פוגי והורה על כיסופים. תמיד אשמור את בגדי העבודה שלי מהמשק. זו הבטחה"...

ג. כתב על פגישה שלו עם מייק בארה"ב. כבה דיברו רק על כיסופים עד שלבסוף הוא עליו לי הגיד לב. לשותף, כי הוא היה כבר מוכן לארוז ולחזור...

ובעלון כפר־אבי־שדה:

„הקבוצה הדנית סיימה. עד כל של עבוד הם מחזרים להודיע בשפה טובה.

„הקבוצה האמריקאית שבאה במסגרת „קיץ בקיבוץ" השהה אצלנו עד סוף אוגוסט. זו קבוצה שהפתיעה אותנו לטובה; יש עוד קבוצה של אנגלים (12) ועוד הרבה בודדים (36) הבאים והולכים ומביאים חברים, אם לשהייה זמנית קצרה ואם יותר ארוכה...

שלושה הולנדים, ששהו לפני שנה, חזרו שוב לכאן לחודשי עבודה. המגמה כעת לצמצם ולהגיע לשנה החדשה עם 30 מתנדבים. אסור לשכוח שלמרות הרשם והקצפיות, רובם באים עם רצון טוב לעזור. לכן, חבר, קצת יותר יחס, ובחיוך — חיוך!

אולם, קיבוץ זה אינו מסתפק במתנדבים, אלא דואג גם לגרעינים.

ביום ב' ה־1 באוגוסט, הגיע אלינו גרעין „משאבי". הגרעין יימצא אתנו תקופה קצרה למדי לפני התגייסות לנחל. ותקופה זו חייבת להיות בסימן גיבוש הגרעין בתוכו וחיזוק הקשר עם המשק. הדבר מותנה ביחס הענפים והחברים אליהם וכן באפשרות הצבדתם לחדרי החברים. אם נעמוד בכך נוכל להמשיך את הטיפול בגרעין זה כתוך הבנה הדדית טובה יותר. בגרעין 29 בנות ו־22 בנים. הבנים יתגייסו ב־9 בספטמבר והבנות ב־10 באוקטובר. ועד אז ינסו להיקלט בענפים, במשק ובמשפחות המאמצות.

איפה הן הצעירות?...

בחוג הצעירים בכנרת התקיים בירור מקיף ורב משתתפים על בעיות הקבוצה ובין השאר הועלתה גם שאלת צעירים־וקנים. חברים התייחסו לשאלה של שילוב הדורות, אך היו גם דברים שחרגו מטעם הטוב, והיו חסרי טקט ורגי אופק. ברשימת תגובה על כך בעלון הקבוצה נאמר: „דברים אלה גרמו הרגשת עלבון ועצבות. אם נבחין מקרוב את תחום העבודה של ה„זקנות" ניווכח שחלק ניכר מעבודות השירות בקבוצה מבוצע רובו ככולו על ידן. הבישול, האקונומיה, המכבסה, המתפרה, המטבח לילדים וכו'. בכל אלה עובדות חברות, שרובן בגיל 60 פלוס, וכידוע זהו גיל פנסיה לאשה. כל יום שלהן הוא, איפוא, מתנה ממש. ונוסף לכך, רוב רובן של עבודות אלו יש לבצע בשעה קבועה, במספר שעות מוקצב, בדייקנות ובאחריות. האם זה כך בכל עבודה בה עוסקות חברות צעירות?

העובדה שמרבית עבודות השירות מבוצעת ע"י ה„זקנות" מאפשרת לחברות הצעירות לעסוק בטיפול בילדיהן הרכים. מתקצר יום העבודה שלהן לאחר שהילדים עברו לישון בחדרים. אם נעשה חישוב נכון, על ימי העבודה בפועל, ספק רב אם זה יהיה לזכותן של הצעירות. ובכן, איפה הן הצעירות המוכנות לקבל על עצמן את הבישול, את המטבח לילדים וכו'?"

„אף אחד לא קפא"...

על כך אפשר להשיב בשיר של אביטל דפנא ממעגן־מיכאל:

מי שרוצה להביא אל חדרו מתנדבת
גם כשהיא לא יפה
מי שאף פעם אינה אומרת
שהיא עייפה
מי שתמיד המיד הולך לכל
אסיפה
ונשאר בה מתחילתה ועד סופה
שיקום!
מי שרוצה להרוך שולחנות
אחרי כל מסיבה
מי שמוכן ומזומן לארח פרצה
כשהוא בא
מי שמוכן לשמור בלילות
ולישון בביתנו ולא לקפר
ולזמר גם תודה רבה
מי שמסכים למלא כל תפקיד
ולכל תוכנית לומר
„ברוך הבא"
שיקום!

„בכל מלחמה אנו מפסידים אוטובוסים...

בעלון קבוצת „הולדה" קובלת חברה על „אגד" והשירות שלו: „לא מזמן אמרה לי חברה בתל אביב שבכל מלחמה מוסלים לנו אוטובוס, זיא, לאחר מצב המלחמה פיסות אין מחזירים לנו את השירות הקודם. זו כבר בהחלט לא בדיחה, אלא עובדה. האוטובוס ראשון־ירושלים פסק לעבור על ידינו מאז מלחמת ששת הימים. מאז מלחמת יום הכיפורים אין לנו קשר בשעה 10.15 לפני הצהריים מרחובות ואין לנו אוטובוס אחרון מתל־אביב בערב (שהיה יוצא ב־8.30 בערב).

מה שאולי כן קשור לתחום הבדיחה, זהו הסיפור על עתון הערב של יום ו', שהיה מגיע לרחובות מת"א באוטובוס הצהריים ומגיע אח"כ אלינו. אלא, שבזמן המלחמה לא היה סבל שיביא את החבילה לאוטובוס וכך זה נשאר עד היום... מדי יום ו' בצהריים צריך לשלוח מכונית מיוחדת לרחובות כדי להביא את העתונים"...

למה כובע?

בעלון אשדות־איחוד קראנו את הרשימה הבאה:

„לקראת ימות הגשמים, יש הנוהגים לזפת את הגגות לבל יחדור הגשם. לקראת ימות הקיץ מסיידים את גגות הביתן השמשיים, לבל ייסדקו מחום השמש. כואב לראות את אורחינו — המתנדבים הצעירים, ולפעמים גם חברים שלנו, עובדים בשמש בלי כיסוי ראש. יש מהם בעלי שיער ארוך ויש עם שיער רגיל, אולם עובדים ללא כובע בחום של 36—40 מעלות. האם חזק יותר הראש מגג הביתן?"

ולסיום המדור כמה מהבדיקות „מפי הטף":

נעמי מקלחת את שגיא בן השנים.
— „אוי, אתה כבד".
— „אני כבד?"
— כן, אתה כבד.
— אני לא כבד, אני קציצה...

בגן א' שעת השכבה. שקט. המטפלת עורכת את השולחנות למחר בבוקר. דבורה, בת 5, שואלת: מדוע את עורכת את השולחנות עכשיו?
— כדי לחסוך זמן מחר בבוקר.
— אז למה את לא שותה עכשיו קפה?

יום אחד חולמה חבר: בגן שהיא חולה. כאשר שאלו אותה המטפלת מה כאב לה: השיבה הרבה זמן ואח"כ אמרה „כואב לי בצפרניים"...

א. [illegible]

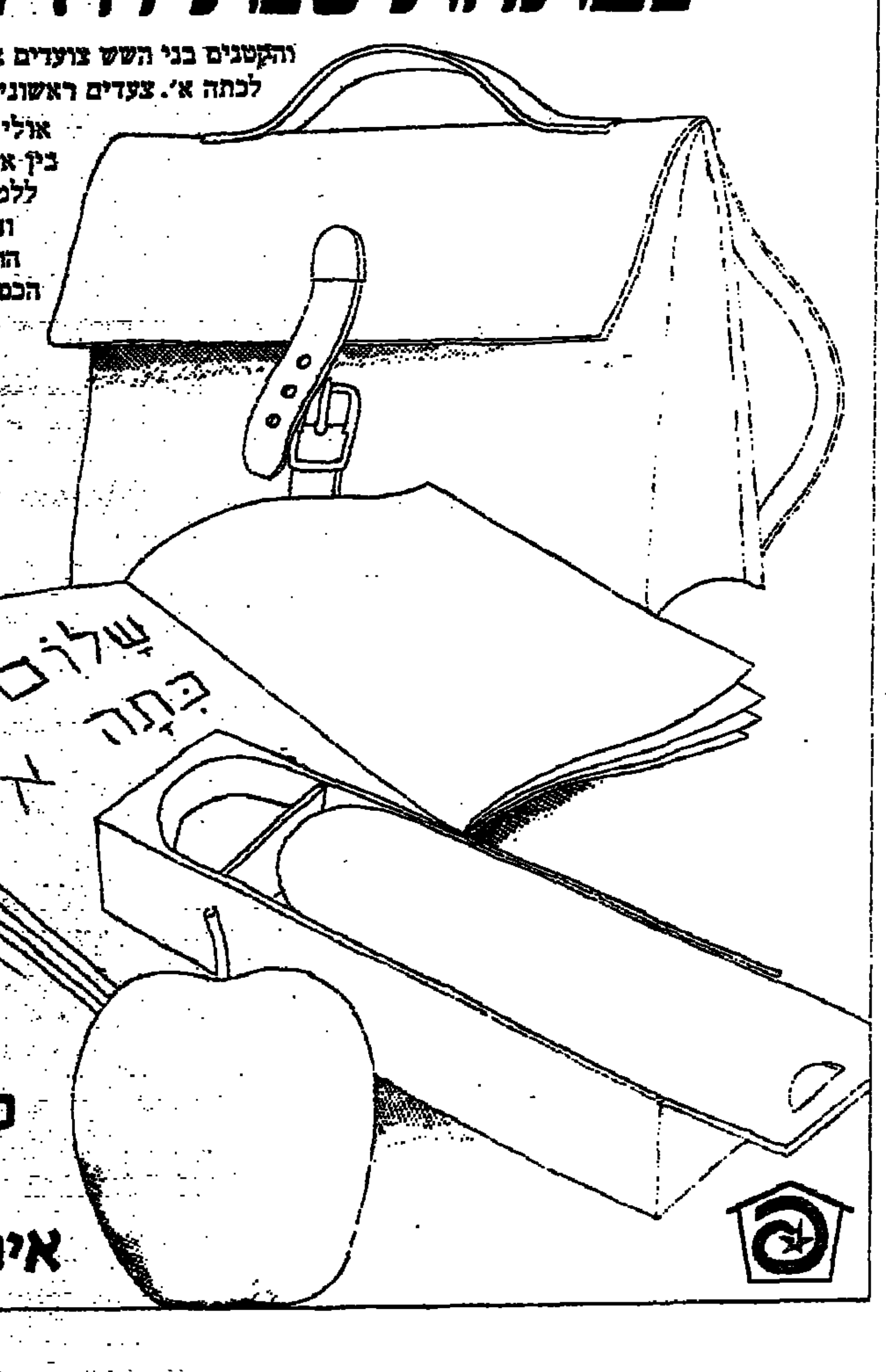

היום נפתחת שנת הלימודים

והקטנים בני השש צועדים את צעדיהם הראשונים לכתה א'. צעדים ראשונים לעולם חדש ומרגש.

אולי גם בנך, או בתך, יהיו בין אלפי התלמידים שינהרו ללמוד בבתי ספר מרווחים ונוחים; בתי ספר שנבנו, הורחבו או שופצו בעזרת הכספים אשר מזרים מפעל הפיס לשטח חיוני זה, לעיצוב דור המחר.

מפעל הפיס לשיפור איכות החיים

‚עלית׳ העלתה רוב מחירי הממתקים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קונצרן „עלית" ייקר שלשום ב־10—11 אחוז חלק ניכר ממוצריו כמו שוקולד רגיל, כיף־זה, שוהיצי, סוכריות בסוגים שונים ופלים.

הצלאת מחירים זו של „עלית" נתקבלה בתמהון רב. כיוון שמרק מושביץ בעצמו פנה היום אל התעשיינים להוזיל את המחירים לקראת החגים. באותה ישיבה הוא התחייב, כי גם הקונצרן שלו יוזיל את המחירים ובמיוחד מוצרים המבוקשים על־ידי הציבור. בינתיים הודיעה „עלית" שהיא מבטלת את התחייקרות על קפה נמס וקפה שחור בכל הסוגים.

ארבעה מפעלי־מזון הודיעו את־מול שהם מוזילים את מחיריהם: „יצהר" יוזיל את המחירים על סוגי סבונים מסויימים; „עסיס" יוזיל מחירי מיץ אשכוליות טבעי וסלט טחנה; „ויטה" יוזיל מחירי קונפיטורות מסוגים שונים; „אסם" יוזיל מוצרי אפייה שונים.

נקבע מחיר מירבי ללשון

משרד המסחר והתעשיה החליט לקבוע מחיר מירבי ללשון כיוון שבא על ידו שאין כל הצדקה לבתח רווחים גדול בו. המחיר הוא 18 ל״י לקילו, במקום 17—24 ל״י עד כה.

נדחה כינוס ראשי עיירות הפיתוח לדיון בנושאי חינוך

מאת סופר „דבר" בנגב

דובר משרד החינוך הודיע, כי כינוס ראשי הרשויות בעיירות־הפיתוח, שנועד להתקיים בנתיבות שבנגב הצפוני לדיון בענייני החינוך, נדחה עקב בקשתם של מספר ראשי ערים שלא יכלו להתפנות לדיון בגלל ההכנות לפתיחת שנת הלימודים.

הדובר אמר, כי ראש מועצת נתיבות שלום דניגו לא דייק באמרו הודיע בתחילת השבוע כי שר־החינוך דחה את הכינוס כדי להימנע מפולמוס בענייני שכר־לימוד. דניגו הסתמך על בירור בדרכו־והסברה שאירגן את הכינוס. אך לשאלת סופר „דבר" אמר המקור שראש מועצת נתיבות ציטט דברים שלא נאמרו. כמו כן התסברה נמסר, כי הכינוס על ענייני החינוך בעזרי הפיתוח יערך אחרי פתיחת שנת הלימודים.

ידלין: לא תהיה הקפה בשכר הלימוד התיכון

שר החינוך והתרבות א. ידלין אמר כי גם אם בשנה הבאה יהיה תקציב החינוך פטור מקיצוצים (לאחר שקוצץ השנה ב־82 מיליון ל״י) לא תהיה הקלה בנטל ההורים בשלמי שכר־הלימוד בבתי־הספר התיכוניים. הכספים יוזרמו לפיתוח שירותי החינוך והעמקתם.

ידלין דיבר בפגישה עם נציגי יוצאי צפון־אפריקה — ראשי מועצות מקומיות ומועצות פועלים שהתכנסו במלון „סיני" בתל־אביב.

השר הטעים, כי במאמצים למנוע בפולת של כלכלת ישראל, לא היה מנוס מקיצוץ תקציבי הממשלה וכן ההכרה שהשרים יורו את תקציבי משרדיהם במסגרת של ראייה כוללת.

עובדי „כסאות ישראל" הכריזו סכסוך עבודה

עובדי מפעל „כסאות ישראל" בשדרות, אשר נסגר לפני ימים אחדים, הכריזו על סכסוך־עבודה בעקבות קבלת מכתבי־פיטורין לפני שנתמלאו כל זכויותיהם.

העובדים טוענים, כי בעלי המפעל חייבים להם תשלום ל„מבטחים", ביטוח לאומי ומלווה בטחון ופיצויים שונים אחרים. בהיקף של כ־60 אלף לירות.

ביום ב׳ קיבלו 30 עובדי־המפעל מכתבי פיטורין. המזכיר בפועל של מועצת פועלי שדרות, משה עזרא, שיגר באותו יום מכתב להנהלת המפעל בו הוא דורש, להסדיר אלתר בעיותיהם של העובדים. במכתבו הוא כותב כי: „אם לא תסדירו בעיותיהם של העובדים, ניאלץ בתום 15 יום לנקוט בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותנו".

מפעל הרהיטים „כסאות ישראל" העסיק 120 עובדים, אך עם הפסקת הייצור לפני כשנה, עקב קשיים כספיים, פוטרו 90 מן העובדים. ועד העובדים ו־30 הפועלים שנותרו נקטו צעד סולידרי ומכרו סחורות של המפעל במחירי הנחה ללקוחות שונים ובכסף זה שילמו פיצויים לפועלים. ואולם זה 3 שבועות סגור המפעל ואין בו מכירות ועבודות־ייצור. מנהל המפעל, מיכל אזוגי, הודיע ליתר 30 העובדים, כי הם יפוטרו עד סוף חודש אוגוסט. האיל ואינו יודע מתי יופעל המפעל מחדש.

נודע, כי לעת עתה הוקפאו המגעים עם איש העסקים קרמרמן לרכישת המפעל בשדרות. קרמרמן רכש לפני כשנתיים את מפעל „לבידי אשקלון" והיה בדעתו לרכוש את מפעל העץ בשדרות. (ע)

מומחי אופ"ק דנים בצמצום תפוקת הנפט

וינה, (ע"ר). — מומחים כלכליים של ארצות הנפט העיקריות התכנסו אתמול לדיונים, שבמרכזם עשויות לעמוד הצעות לצמצום תפוקת הנפט.

מומחי 13 הארצות החברות בארגון הארצות המייצאות נפט, יקיימו שיחות מפורטות כדי לסלול את הדרך לדיונים מכריעים של שרי הנפט בחודש הבא.

בקרב אופ"ק מורגש באחרונה לחץ למען האטה בתפוקת הנפט כדי לשמור על יציבות המחירים. אולם אין ודאות לגבי עמדתה של סעודיה, המייצאת 30 אחוז מכלל הנפט של אופ"ק, והלוחצת זה זמן רב למען הוזלת הנפט.

מקורות של תעשיית הנפט בביירות אמרו, כי פייסל מלך סעודיה רמז לארה"ב, שיחדל ממאמציו להוזיל את מחירי הנפט, אם לא תפעיל ארה"ב יותר לחץ על ישראל למען שלום במזרח התיכון.

הדרוזים מבקשים לעבד אדמות ליד קו ההפרדה

מאת יואל דר, סופר „דבר"

משלחת של דרוזים מרמת הגולן נפגשה עם המז"ל דוד קורן, וביקשה אותו לפעול אצל שלטונות ישראל כדי שיתירו לאיכרים לעבד את השדות הסמוכים לקו הפרדת הכוחות בגולן ולחון צעיר שהורשע בשיתוף פעולה עם המודיעין הסורי לפני מלחמת יום הכיפורים.

המדובר בצעיר ששלושת אחיו נהרגו בעת ההפצצות של חיל האויר על הכפר מג'דל שמס במלחמת יום הכיפורים. הצעיר ניצל, כפי הנראה, מכיוון שהיה אותה שעה כלוא בישראל על עבירות בטחוניות.

הצעה להקים סביב הערים שווקים פתוחים לירקות ופירות

מאת סופר „דבר"

הצעה להקים שווקים פתוחים לירקות ופירות סביב הערים הגדולות, הועלתה בהנהלת מועצת־הפירות בעקבות מיבצע ההוזלה שנערך באחרונה בתחנות־השירות הגדולות.

הקמת שווקים כאלה, בפיקוח מחלקת המחירים של משרד החקלאות ובהפעלת העיריות בשיתוף מועצות השיווק ובסיוע הממשלה, עשויה לצמצם בשיעור ניכר את פער התיווך בתוצרת ולהוזיל את סל המזונות באחוזים ניכרים. בשווקים אלה ניתן יהיה למכור גם תוצרת הלול ומוצרי־חקלאות אחרים.

נמסר, כי „תנובה" מוכנה להפעיל שווקים כאלה, אם יוקצו לכך מקומות מתאימים ויהיה שיתוף פעולה עם משרדי־הממשלה והעיריות. כפי שנודע תהיה, כנראה, חיפה הראשונה שתאמץ את הרעיון ותפעל להגשמתו המהירה.

מסע ההרפתקאות בעולם הסתיים במעצר

נער בן 16, שיצא את הארץ לפני כ־4 חודשים כנוסע סמוי על סיפון אניה בנמל חיפה, חזר הוסק לארץ בדרך האויר, בתום מסע הרפתקאות, בפסורה להתגייס לצה"ל.

הנער, תושב קרית־חיים, התנדב בסוף חודש אפריל השנה לעלות על סיפון האניה „פליים", בעת שעגנה בנמל חיפה, ולעזור לאחד הסבלים להעלות שק לאניה. לאחר שעלה הסתתר באניה יומיים, וכאשר הפליגה ללבנים חמק אל החוף כדי לחפש מזון, כאן נתפס על ידי הקצין הראשון ונכלא באחד מתאי האניה כחשוד ביציאה בלתי חוקית מהארץ. אך כשהגיעה האניה למבואות נמל מרסיי זינק מהחלון התא שבו היה כלוא והגיע בשחיה לנמל. הוא הצליח להגיע בדרך האויר מצרפת לניו יורק ולדבריו עבד שם כמה חודשים במפעל למכשירים חשמליים, אך לבסוף החליט לחזור לארץ.

לפני יומיים הגיע לשדה התעופה בן־גוריון, אך גם כאן הצליח להמוק ונכנס לישראל כנוסע סמוי. רק כשביקש לטול את המטען שהביא עמו מארה"ב עורר חשד של שוטר בשדה התעופה ונעצר. הוא יואשם ביציאה שלא כחוק מישראל. ברשותו נמצאו 500 דולר וחוקרי המשטרה מבקשים עתה לבדוק את מקורם. (ע)

ע. ברעם: לא ניתן להדחיק ביטול החטיבות

מאת סופר „דבר" בירושלים

„לא נניח לשום גורם במפלגה להדחיק את פתרון ענין החטיבות במפלגה", אמר בכנס מזכירי סניפים ופעילים מרכזיים של מפלגת העבודה בבירה, מזכיר מחוז העבודה בירושלים עוזי ברעם, שהוא גם מראשי החוג לשילוב.

לדעת עוזי ברעם נחוץ ביטול החטיבות במפלגה לא רק לשם הבראתה אלא גם לשם שיפור דמותה בציבור הרחב, לפתיחותה ולכולת התמודדותה עם חברים וזרמים חדשים בציבור הישראלי. בהמשך דבריו אמר, כי המפלגה בירושלים צועדת לאיחוד אמת של החטיבות ולביטולן המלא.

ברעם הטעים, כי סניף המפלגה בבירה מצפה מהמזכ"ל החדש של המפלגה מאיר זרמי כי יעמיד יעד זה בראש סדר עדיפויותיו. ציפיה זו תמך הסניף הירושלמי בבחירתו של מאיר זרמי.

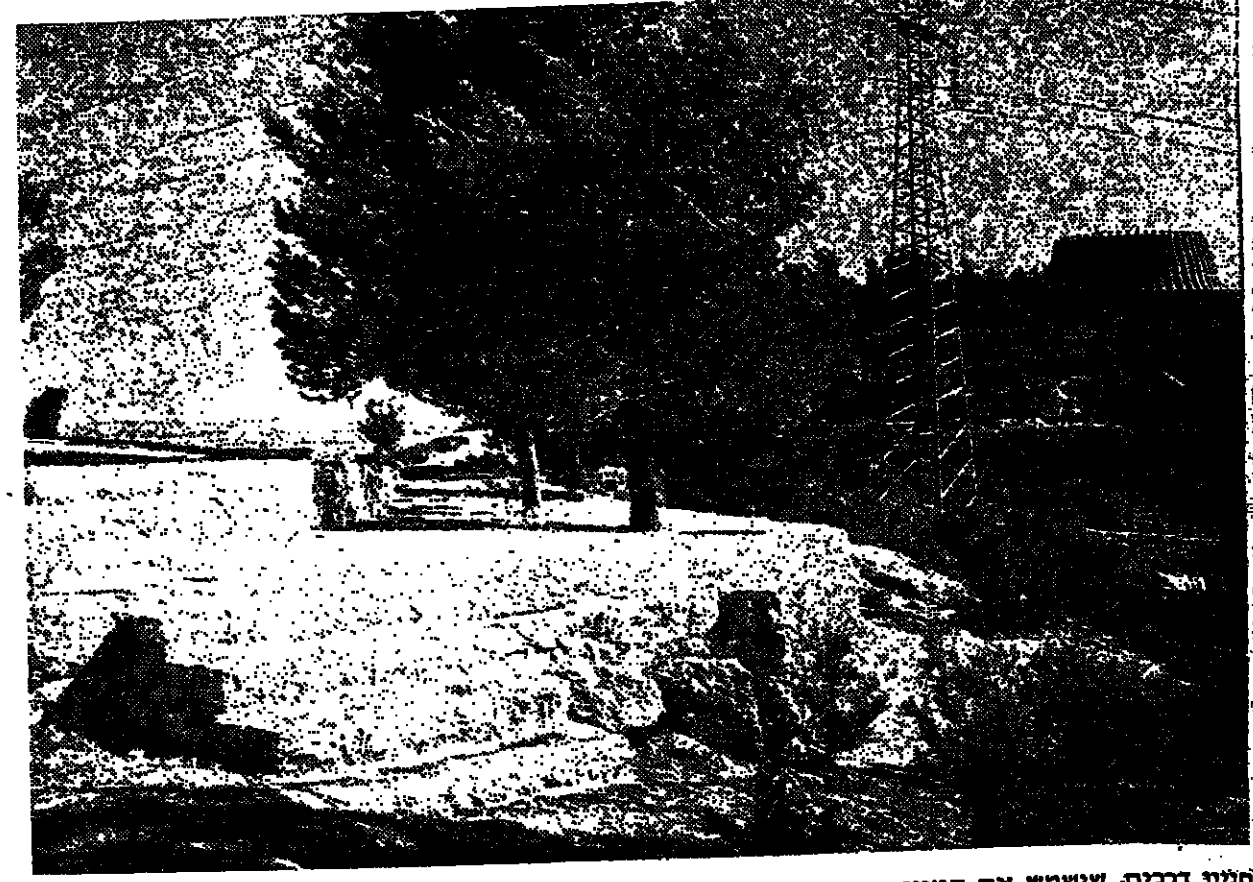

חניון דרכים, שישמש את המוני המבקרים ב„יד קנדי", מוקם בימים אלה על־ידי הקרן הקיימת, במעלה הדרך היוצאת ממושב עמינדב שבהרי ירושלים ל„יד־קנדי". בחניון שהוקם בצל עצים הוכנו משטחים, גדרות, אבנים ומדרגות. במקום יוקמו שולחנות, ספסלים וכל אותם פריטים המצויים בחניוני הקהק"ל. קיימת אפשרות כי במקום יוקם „קיוסק" על־ידי חברי מושב עמינדב שישרת את באי המקום.

הפיקוד הצבאי והרשות האזרחית

מאת ג'ימס יעקב רוזנטל

במרוצת 26 השנים שחלפו מאז קום המדינה ובאה הפיכת „ההגנה" — תוך כדי ספיגת אצ"ל ולח"י — לכוח המגן הממלכתי, צבא־הגנה לישראל, התברכנו בחוקים רבים ובנוהגים הנוגעים לצה"ל. אך אף אחד מהם אינו נוגע לסוגיות היסוד, לא במישרין ולא בעקיפין, הוץ מהוראה אחת מעורפלת, ואף היא רק אשגב להסקת מסקנה־כללית. לכן ראויה לתשומת־לב, ביקורתית אך אוהדת, טיוטה להצעת חוק־היסוד בענייני צה"ל, פרי עבודתה של ועדה בראשותו של שר המשפטים, ותולדה פרק מרכזי בדוח הראשון של ועדת אגרנט.

גם לכחולי המחוקק יש תולדות. נזכיר כאן חוקים „בכירים" בענייני הצבא: פקודת צבא־הגנה לישראל מסוף מאי 1948 (כלומר מראשוני מעשי החקיקה של מועצת־המדינה הזמנית) שבתוקפה קם צה"ל כרשות מוגדרת, פקודת כבל כשר לחיילים הקורה „נאמנ" וארגונית במקראות היסוד „צה"ל", חוק שירות בטחון שהביא להקמת המבנה „הצבאי" הבנויה את זרימת הצעירים לשירות סדיר ואת זרימת מסיימי השירות למילואים, ובנה גשרים בין הצבא לאזרחים; חוקים סוציאליים הקשורים בצורכי החיילים ובאיריהם כגון דיני חיילי־קבע, ביחוד בתום שירותם, דיני החזרת חיילים לעבודתם האזרחית ודיני נכי צבא, משפחות שכולות וכו׳; והגדול מכולם בממדיו, חוק השיפוט הצבאי בעל 546 הסעיפים; ויש דיני חקיקת־משנה לאין מספר, תקנות הדרים וקודם לכולם שר הבטחון, צווים, פקודות־מטכ"ל, צווים אישיים דבר היד נטויה, ולכל אלה יש להוסיף פרקים שלמים של תקנות־הגנה (שעת חירום) 1945 בדבר מינהל צבאי, בתי־דין צבאיים כלפי אוכלוסיה אזרחית, צנזורה בטחונית ועוד.

כל הכבוד לכל מה שכתוב במערכת־החיקוקים הסמיכה הזאת, ולפירוש שהיא מצטיינת בו, הביקורת על כמה מפרקיה, ואף על הגישה שהם מושתתים עליה אינה גורעת מהתודעה לפריון, החיובי בדרך כלל, של המחוקק הישראלי בתחום הזה. יש לזכור שהמחוקק לא בא דגם מגדמודרני נאות אלא נאלץ לשתול מחדש בקרקע בתולית את השרשים הרפים מהוץ ההגנה המתהרחית. אך בכל הבניין הרב־אגפי הרב־קומתי הזה לא תמצא אבן־פינה לערכים בסיסיים, חוקתיים, בעלי משמעות מדינית, להם נוגעת, בפעם הראשונה, הטיוטה להצעת חוק־היסוד שמיילדה הוא שר המשפטים דהיום. עצם הסמכה הזאת ראויה לעידוד, „אף כי עריכתה היתה צריכה ... כלומר ... יום־הכיפורים.

ראויה לציון כמובן עליונות הרשות האזרחית על הצבא ועל הרשויות הבטחוניות, אבל דווקא בעניין זה קובעים החוקים העיקריים שמנינו לעיל שהשרביט מוחזק בידי שר הבטחון, כלומר, גורם אזרחי־שלטוני מובהק, השזור במערכת הממשלה ואחראי בפניה ובפני הכנסת והציבור. אגב, יצויין כי בפקודת צה"ל ממאי 1948 נכלל איסור מפורש להקים „כל כוח מזויין מחוץ לצה"ל" או לקיימו ללא דין־עונבין, בצד האיסור, אבל יש לבך תרופה בפקודת החוק הפלילי), האת מטפצים שהיו אז. אך האיסור מתאים גם לבעיות של היום.

אך פער והלל קיימים, והם מקורות לסכנה המודה בתחומים אחרים. אמנם קרובים לבעיית מעמד המימסד הכללי לגבי הצבא: הרמטכ"ל, המטכ"ל וכל הכרוך בו. מהם? איזה גוף, מוסד או אדם הוא „הממונה על התזוכרה", כלומר, „המפקד העליון"? ו„מפקד עליון" מהו? מי ממנה את דרגי הדרג האלה ומי רשאי לומר להם „לכו לשלום"?

בכל הנוגע לצבא ולסוגיות הקשורות בו, מפלה החוקה הישראלית את הגורם האזרחי הקובע. זה יישמע אולי מוזר באזני רבים, אבל עיין בחוקה זו ותמצא על כל צעד ושעל סמכויות ייחודיות ומכריעות של שר הבטחון, ואין זולתו. אין זכר לרמטכ"ל, וזאת החל בפקודת צה"ל וכלה „בילוש־הירום"... ב„לחיצה על הכפתור" או ב„אי־לחיצה על הכפתור" שכל אחת מהן גדלות, כל זה, ויותר מזה, נתון בידי הגורם הממשלתי בלבד. לפחות להלכה, ועל רקע שיטת־המדרג הקפדנית הנהוגה בכל ממלכת הבטחון אף הלכה למעשה. דווקא אדם בעל גישה „אזרחית" שרשית יבקש לשקול: שמא הוגזם איזון־לאיזון מסוג זה? אולי רצוי לחזק את מעמדם של גורמים צבאיים בבנייני ה־רצה בתחום הצבאי, לבטן שמרה המדינה האזרחית במהותה, הצבא. ההוא צבאיים אמיתי?

לרמטכ"ל יש סמכויות מפורטות ומוגדרות היטב, ביחוד בתקנות ההגנה 1945 ובחוק השיפוט הצבאי. לפרבה התביהה מהוהן בצד־קר מינהלית ובעין־שיפוטית, ואף בתחומים אלה יש לעתים סמכות מקבילה לשר הבטחון; מפליא שעדיין לא הודלפו החוצה סיפורים על חיכוכים ועל נזקים על רקע „מגדר־פרפקים" כאלה. על כל פנים, כמעט לשווא תחפש משהו על מעמדו של הרמטכ"ל בעניינים צבאיים, על סמכויותיו בתחומים אלה ועל תיחום „ממלכתו" בצד „ממלכות שכנות" או כפופות לו או לגורמים צבאיים או אזרחיים בתחומיים. נכון, הוא הממנה קצינים למשרות חשובות (מקצתם בסמכות ייחודית, מקצתם בסמכות מקבילה, כאמור, לשר הבטחון), אבל גם מינויים אלה מוגדרות, והן בדרך כלל שבנור ניות, וביחוד בפירות המשפטי.

בכל אלה אנו למדים ש„חוקת צה"ל" היא צורך חיוני דחוף, הכוונה להצערכת דינים לגבי צה"ל וכל סולמי המידרג הצבאי, מעמדם, סמכויותיהם וכו׳. וכאן יש לתת את הדעת על השאלה הבדינה: אם „עליון מפקד עליון" בידי, האם יש להציק תפקיד זה — לאחר שיהיה מוגדר היטב — לרמטכ"ל? בעניין זה יש שיקולים לכאן ולכאן, והחיובי שבהי האפשרויות מהכוונים לא ל„מפקד עליון" סיפלי־אזרחי אלא לצבאיים בגדים, חייל מקצועי ד מרשרש בחוגי הצבאי, וכלל פיקודיו. בהיסטוריה ראינו „מפקד עליון רגיל" שהוא חייל בעל מוניטין צבאיים, בימים כתיקונם, ד בצידו „מפקד עליון במערכות", בימי מלחמה בלבד. בצד המטכ"ל כאף הוא בעל מעמד מוגדר ד בלתי־בעולצר. אולי רצוי כיום לרכז את „הצבודים" האלה ביד אחת, ולהחלק מקלות לדרג השני במעלה, כלומר לראשי אגפים במטכ"ל, כיחוד הבר־פיקוד.

ומי ממנה ויבנה את אנשי המידרג הצבאי? רבים סוכחים, כי גם בכך לא אלמן ישראל כיום. להבדיל מן המצב הפרוע ששרר בתחום זה בעשרים שנות המדינה הראשונות, שבהן היה נוהג אבגם רפוע וקרופו: „הממשלה מוסמכת לעשות, בשם המדינה, בכפוף לכל דין, כל פעולה שעשייתה אינה מוטלת בדין על רשות אחרת." כורה סעיף 29 ל„חוק־יסוד: הממשלה", כלפני שש שנים, משמע: „סמכות טבועה," כל מה שלא הוטל בפירוש על רשות כלשהי „יעצמה בידי הממשלה. בתוקף דין זה בסמכות הממשלה למנות ולפטר רמטכ"ל וכל בעל משרה אחרת, שתיווצר בעתיד בלי שייקבע מוסמך אחר למינויה.

אמת, דין זה „רזה" מאוד. בחוקת־צה"ל העתידה להתגבש, מוטב לקבוע את נשיא המדינה כי „ממונה על פיקוד צה"ל" (מוטב להימנע בתואר „מפקד" לגבי בעל מישרה אזרחית) וכסמכה הרמטכ"ל ושאר בעלי הדרגות הבכירות בצה"ל. ראשית, בכך ייפתרו בעיות עדינות של „חלוקת כיבודים" בקרב הממשלה; שנית, לפי „חוק־יסוד: נשיא המדינה" לא יקום דבר מטעם נשיא המדינה ללא חתימת קיום, ואפשר לקבוע, כי בכל הנ"ל טעונה כל חתימה של הנשיא חתימת־קיום של ראש הממשלה ושר הבטחון יחד (ובכך מובטחת גם האחריות הפרלמנטרית והמשפטית של שרים אלה ושל הממשלה); שלישית, בכך תודגש העליונות האזרחית בכל תחומי החיים; ואחרון אחרון, לפי התחוקה הישראלית ממנה הנשיא לא רק את ראש הממשלה והשרים, אלא גם את השופטים והדיינים, את מבקר המדינה, את נשיא האגודה „מגן דוד אדום" (כן, כך מורה סעיף 4 ל„חוק מגן דוד אדום"!); אפילו מינוי אחד בקרב המידרג של צה"ל הוא קודם לנשיא המדינה: מינוי „נשיא בית־הדין הצבאי לערעורים" (סעיף 186 לחוק השיפוט הצבאי). זה חיובי. אך האם ייתכן שראש צמרת צה"ל יומנה בידי גורם פחות במעלה מן הממנה את ראש השיפוט בתוך אותו צבא, שדרגתו נמוכה מזאת של ראש הצמרת, עם כל הכבוד לזקן שופטי צה"ל?

כל שוחר ערכים חוקתיים, ערכי דמוקרטיה וערכי בטחון המתגלמים בצה"ל נדרש להירתם לזירוז החקיקה שלמיפוסה צריך שר המשפטים.

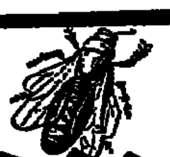

המעופפים

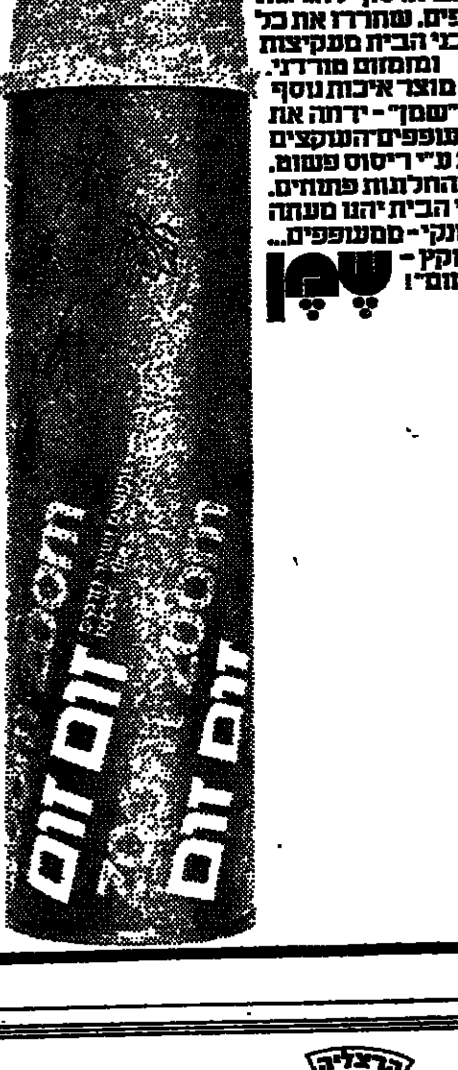

„זום־זום"
הביאו סוף לחגיגות המעופפים, שחררו את כל בני הבית מעקיצות ומזמזום מורדני.
„זום־זום" — מוצר איכות נוסף של „שמן" — ידחה את המעופפים העוקצים מהבית ע"י ריסוס פשוט. כשהחלונות פתוחים. כל בני הבית יהנו מעתה מאויר צח ונקי — ממעופפים...
סוף העוקץ — „זום־זום"
שמן

עירית הרצליה

הודעה לזוגות צעירים

לגבי התוכנית החדשה של משרד השיכון
ההרשמה לא בעיריה אלא במשרד השיכון

עירית הרצליה סגרה את לשכת הרישום שלה לשיכון. כיון שמשרד השיכון מסרב לשתף את העיריה באחריות למציאת פתרונות דיור לזוגות צעירים ונזקקי שיכון אחרים.

יוסף נבו
ראש העיריה

עזור לילדך לשפר את ידיעותיו באנגלית
מחיר המילון ‎46.- ל"י

12.8.74
לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199, תל־אביב
נא לשלוח לי את המילון „עברי אנגלי"
רצ"ב שיק/המחאת דואר ע"ס
שם ______
כתובת ______ חתימה ______

אזרח יקר,
אם ברצונך לשלוח חבילת שי לחייל לחגים, נא העבר את דמי השי בסך —15 ל"י אל משרדי המרחבים שלנו או אל חשבונות הבנקים, שלהלן:
* מרחב מרכז, בית החייל, רח' האלוף דוד שאלתיאל, ירושלים, או לחשבון מס' 5—29181—4 בבנק הדואר.
* מרחב תיכון, דרך חיפה 75, תל־אביב, או לחשבון מס' 20060/17 בבנק לאומי (סניף פנקס).
* מרחב צפון, רח' בלפור 5, חיפה, או לחשבונות: מס' 81314/87 בבנק לאומי (סניף הרצל); מס' 59113 בבנק הפועלים (סניף הנביאים); מס' 5037 בבנק דיסקונט (בית הקרנות).
* מרחב דרום, בית החייל, רח' חטיבת הנגב 2, באר־שבע, או לחשבון מס' 7—28456—4 בבנק הדואר.
נא לציין כי הסכום המיל מיועד ל„שי לחייל — תשל"ה".
האגודה למען החייל בישראל

هكذا من الاصل

דברים

צורך חיוני — ולא מותרות

אינגו בקיאים לא בעניני טרנספורט, לא בעניני פיננסים ומתוך בורות מוחלטת בשני המדעים המעשיים האלה, אנו קוראים לכל מי שנוגע לדבר לא להפסיק את בנין התחנה המרכזית בתל־אביב. בשום אופן לא להפסיק. ככל שהדבר יישמע פאראדוכסלי, הבנין האדיר הזה, ה„ארי" בפרוייקטים הצבוריים הוא כבשת הרש. כן, כבשת הרש. ואם יש תכנית כ"ש להמחיש את בצועה ולהשלימה גם בימי מצוק — זו התכנית.

אפשר לנמק זאת תחילה על דרך ההשוואה: אם היו — ועדיין ישנם — מליוני דולרים. כאות מליוני דולרים. למדינה הזאת יהיקצבם לרכישת כל מכוניות הפאר והמכוניות שאינן־פאר לבעל האמצעים המסוגל לקנותן, כן הדין וכן החובה שימצא לה שארית־הסכום הנחוץ להקלת סבלם של חסרי האמצעים, של פשוטי־עם לרבבותיהם.

ולגוף הענין — שלא על דרך ההשוואה:

התחנה המרכזית בתל־אביב היא מוקד של סבל. דחקות, זוהמה וצפיפות ואין לך תלאה חברתית שאינה מסוגלת לגדול על קרקע כזה. אך, קודם לכל הסבל הגופני הפשוט. בלהט השמש הישראלית מצטופפים, במה שקרוי עדיין בית נתיבות ישראלי, אלפי אנשים, נשים וטף וזקנים ונכים במאמץ להגיע אל האוטובוס הנכסף (ויאמר כאן: המזוהם לרוב והמתמהמה תמיד) — פעמים עד עלפון.

רק היפוך היוצרות הסוציאליים ההגיוניים יכול היה לרשום מבנה חזוני כזה בין מוהרות הבניה. זהו מפעל התחבורה בעל אופי של פרוייקט סוציאלי ראשון במעלה. שחריינים כי השלטונות המרכזיים והמקומיים — כל שלטון הגיון מעט דעתו על סבלות רוב אזרחיו ומצוקתם.

גיא

מספרו של סולז'ניצין

אינני בטוח אם ספרו האחרון של סולז'ניצין (ספר שלישי — רביעי) „ארכיפלג גולאג" יתורגם לעברית; מכל מקום זו תהיה עבודה לא קלה למתרגם כי הרוסית של הספר היא די קשה. אוהו בך דפאות נפשי ודרתני מקריאת הספר במקור. זוהי רוסיה השניה, שהשליטים הסובייטיים טשטשו בה במשך שנים את צלם אלהים מבני־אדם חפים מפשע. העינויים, ההתנהגות כלפיהם, עד שלא נשאר בהם מינימום מן האנושי; דומני כי אין במלון מלים המתאימות לבטא כל שהתרחש שם. צריך להיות מאוד מאוד מחוסן באמונה בסוציאליזם לאור (או לתמיד) מעשי זוועה ברוסיה השניה הזאת.

אצטט רק שלשה סיפורים „שוליים כביכול":

במחנה, חיים אחד, על מגף שחמתו לא תיקן האיבנה, תקע אותה בעתון שהיה מודבק על הקיר ונתקע בעינו של המנהיג כגנוגץ. המשגיח ראה זאת — והחייס קיבל עשר שנות מאסר נוספות — האשמה לפי הסעיף — פרוד!

מכרות אחת במחנה, אשר קיבלה סחורה מהאקספדיטור רשמה את הסחורה על דף של עתון, כי נייר אחר כלל לא היה. התיכות סבון הגיעו לפנמו של סטלין — לפי סעיף 58 קיבלה עשר שנות מאסר נוספות.

הסיפור המזעזע ביותר: כאשר הסופר הגדול מקסים גורקי הגיע למחנה של ילדים אסירים, כולם אמרו, כמובן, שהם מרוצים, מתנדאים. אך ילד אחד בן 14 צעק: „שקר, גורקי, מה שאתה רואה זו אינה האמת. אני מוכן לספר את כל האמת!" כל הילדים נצטוו לצאת. והנער בן ה־14 סיפר וסיפר במשך שעה וחצי. מקסים גורקי יצא מהמחנה כאשר דמעות זלגו מעיניו. אחרי פגישה זו בין הנער לבין הסופר והסתלקותו מהמחנה, הוצא הנער להורג. וכותב סולז'ניצין על גורקי: „איש יודע אנשים ונדיב לב כזה, איך לא לקח את הנער אתו?..."

ישראל קרגמן

גלגלי הרצועה

אחד מקני־המידה להתקדמותה הטכנולוגית של חברה היא מערכת התחבורה שלה. התפתחות משק התחבורה ברצועת עזה ובצפון סיני בשש השנים כאן כבושה על־ידי צה"ל יכולה להעיד. מהי מידת השיפור הכלכלי שהביא להם השלטון הישראלי — לעומת הקפיאה הכלכלית שאיפיינה את האזור בימי 19 שנות הכיבוש המצרי. שפת המספרים מדברת יותר משפת המילים:

בשנות 1967־68 היו באזור 2656 כלי רכב, ב־1971־72 — 3367, וב־1973־74 — 6034. בשנת הכיבוש היו בו 3062 נהגים — השנה מספרם 7784. ב־1967־68 שרתו באזור 38 אוטובוסים — עכשיו 160; גידול של יותר מפי ארבעה בהתאם לכך גדל גם מספר קוויהם מ־8 ל־48.

ברצועה, שבה מתגוררים 400,000 תושבים, פעל בזמן שלטון המצרים רק בי"ס אחד לנהגות. עכשיו יש בה 14 בתי"ס. גידול צי הרכב הכפיל את מספר המוסכים ברצועה ל־252. בשנים 1971־74 החליפו 573 נהגי המוניות (בסיוע ממשלתי) את רכבם הישן בר חדש.

בשנות ה־1971־72 הסתכמו ההשקעות בפרוייקטים התחבורתיים באיזור ב־1.6 מיליון ל"י — השנה יסתכמו ב־6.5 מיליון ומזה רק 2.8 מיליון ל"י בהלוואות פיתוח. הכנסת המדינה מאגרות על רכב ברצועה היתה בשנות 1971־72 רק 316,277 ל"י — עם השוואת דמי האגרה לתעריפי ישראל היא עלתה השנה ליותר מ־3.6 מיליון ל"י.

גידול דומה חל בצי הדייג והספנות שכלל בשנות 1967־68 529 כלי שייט. בשנת 1971־72 663 והשנה מונה 947 יחידות.

דני צדקוני

הודעות לציבור

מכרז מס' 27—23/74 למכירת בקר

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־400 ראשי בקר.

פרטים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר, תל־אביב, רחוב נחמני 57.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ב' 3.9.74 שעה 9.00.

ז. [illegible]

מכרז מס' 27—24/74 למכירת צאן

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־750 ראשי צאן.

פרטים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר, רחוב נחמני 57, תל־אביב.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ד' 4.9.74 שעה 11.30.

ז. [illegible]

מדינת ישראל. האוצר — אגף החשב הכללי — מכרז מס' 17/74

מתבקשות בזה הצעות לאספקת נייר בחבילות קטנות, מוצרי נייר, ציוד משרדי וצרכי משרד שונים למשרדי הממשלה בכל הארץ.

פרטים נוספים וטפסי המכרז ניתן לקבל במחלקת הרכישות באגף החשב הכללי, הקריה, ירושלים או בטלפון 248—02/39211.

מועד אחרון לקבלת ההצעות הוא 22.9.74 שעה 12.00.

אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בבית המשפט השלום בעכו

ה. א. 1235/74

התובע: סטרית יצחק, ע"י ב"כ עו"ד דוד ויסמן ו/או שאול הלוי ברחוב ירושלים 83, צפת.

הנתבע: שיפרס מסה

הזמנה

ל: שיפרס מסה ת. ז. 0258770 שכתובתו היתה שיכון הסכון 41, צפת וכיום כתובתו בלתי ידועה.

הואיל והתובע הגיש לבית משפט השלום בעכו תובענה נגדך, כמפורט בכתב תביעה שהעתק ממנו תוכל לקבל במזכירות ביהמ"ש, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 15 יום מיום שהומצאה לך הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 22.9.74 שעה 8.30 וזאת אם תגיש כתב הגנה.

ודע לך, שאם תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום האמור בהזמנה יינתן באותו יום פסק־דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך, אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה להתייצב תבוטל.

[illegible] ראשי

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תיק עזבונות 295/74

בענין עזבון המנוחה לאה גולדשטיין ז"ל שנפטרה ביום 12.12.72

המבקש מרקו גולדשטיין ע"י עו"ד גדליה איצורן ברחוב אבן סינא 20 חיפה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בנצרת בקשה למתן צו המבריז על ירושת המנוחה לאה גולדשטיין ז"ל הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם המוכן שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל הרוצה להתנגד למתן צו ירושה המבוקש, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות בכתב, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. אבא, שופט רשם

בבית משפט המחוזי בתל־אביב יפו

תיק עזבונות 4047/74

בענין ירושת המנוחה גרוגצקי הנה ז"ל מרחוב עליה שביה 5 רמת גן, שנפטרה ברמת גן ביום 3.10.1972 כ"ה תשרי התשל"ג.

המבקשת: (יוסגרוצקי) הבר הדרה מרחוב עליה שביה 5 רמת גן.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המבריז על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, הרוצה להתנגד להכרזה להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק הוצל"פ 26215/72 ת"א

הודעה בדבר מכירת מטלטלין

מודע בזה למכירת המטלטלים המתואר להלן של החייב ליכטנשטיין לכיסוי חוב עיקר בסך 40,792.— ל"י בתוספת ריבית, הוצאות ושכ"ט עו"ד המגיע לזוכה: „ביל־הנדל" מרכז הנדסה בע"מ ע"י ב"כ עו"ד י. כאגן ושות' מרחוב הנביאים 3 חיפה.

תיאור המטלטלין:

1 טרקטור „פרגי" דגם 634 א. ד. דבליו. די. עם הנעה קדמית, שנת ייצור 1970, מס' שילדה: 579. מספר מנוע: 7079.

המכירה תתקיים ביום 22.9.74 בשעה 14.00 [illegible] 17 חיפה.

על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים האגרות וההוצאות וכל דין חלים על הקונה.

נעים עומר
המוציא לפועל חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, באישור שר הפנים לאשר תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מס' ש/125 — פיתוח חלקה 13, 28 בגוש 10074, כרכור" — שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1968, תשל"ה, ע"מ 408.

התכנית האמורה בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, וכל מעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי איתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז חיפה
תאריך: 30.7.74.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיפים 149 ו־12ז (א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, הוגשה, ע"י מר רוקח יצחק מאיר עקיבא רח' הנשיא 200/8, בקשה לבניה בגוש 10622, חלקה 533 אור עקיבא, המהווה הקלה מתכנית מס' ג/556 — תכנית מיתאר אור עקיבא, שדבר אישורה פורסם בילקוט הפרסומים מס' 1968 מיום 6.12.73.

מהות ההקלה: תוספת בניה לבנין קיים שתגרום להקטנה בברוות הצדדי מצד מזרח ל־3.00 מ' במקום 4.00 מ'.

כל מעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה בית הממשלה, חיפה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל, וכל מעוניין רשאי להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו בעתונות, התנגדות לבקשה במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

ד"ר נפתלי איתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז חיפה

עיריית פתח־תקוה

מכרז 68/74

עיריית פתח תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לפיתוח חצר בי"ס יד־לבנים.

טפסים למילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל, תמורת תשלום של 100.— ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה.

המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש הצעת מחירים, בשני עותקים, לחדר מזכיר העיריה לא יאוחר מיום שני 23.9.74 שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ימלא את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה, לפי חוק רשום הקבלנים לעבודות בנייה הנדסית משנת תשכ"ט — 1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג — ראש העיריה

עיריית פתח־תקוה

מכרז 69/74

עיריית פתח תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת מגרש הדרכה בטיחות בדרכים לתלמידי בתי ספר.

טפסים למילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים אפשר לקבל, תמורת תשלום של 100.— ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה.

המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש הצעת מחירים, בשני עותקים, לחדר מזכיר העיריה לא יאוחר מיום שני 23.9.74 שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשיעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ימלא את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה, לפי חוק רשום הקבלנים לעבודות בנייה הנדסית משנת תשכ"ט — 1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג — ראש העיריה

משרד התקשורת

מודיע

כי היום יום א' י"ד אלול תשל"ד 1.9.1974

יופעל חיוג בינלאומי ישיר לקנדה

300 אלף מנויי הטלפון בישראל הקשורים כבר לרשת החיוג הבינלאומי הישיר יוכלו לחייג ישירות לקנדה.

בנוסף ל־13 הארצות האחרות, לפי הכללים הבאים:

הקידומת הלאומית של קנדה — 1.

הקידומות של הערים העיקריות בקנדה; והפרשי השעות לעומת השעון המקובל בישראל:

עיר	קידומת	הפרש	עיר	קידומת	הפרש
טורונטו	416	—7 שעות	המילטון	416	—7 שעות
מונטריאול	514	—7 שעות	ויניפג	204	—8 שעות
קוויבק	418	—7 שעות			
וינדזור	519	—7 שעות	אדמונטון	403	—9 שעות
אוטווה	613	—7 שעות	ונקובר	604	—10 שעות

התעריף: פעימת מונה אחת לכל 1.11 שניות (14.10 ל"י לדקה).

תעריף מוזל לסוף השבוע: ב־48 השעות שבין יום שישי בחצות (בשעה 24.00) לבין יום ראשון בחצות לפי שעון ישראל יחול התעריף המוזל בחיוג הישיר לקנדה.

פעימת מונה תרשם אחת לכל 1.47 שניות (10.60 ל"י לדקה).

משרד החינוך והתרבות
האגף לתכניות לימודים

הועדה לעידוד מחברי ספרי לימוד

אל מחברי ספרי לימוד

אנשי מדע וחינוך המעוניינים להרים תרומה בחיבור ספרי לימוד על פי תכניות הלימודים החדשות, יקבלו ייעוץ, מענק כספי [illegible] בהתאם.

[illegible]

לשם קבלת פרטים, נא לפנות לאגף לתכניות לימודים במשרד החינוך והתרבות, רח' הנביאים 4, ירושלים, טל' 226391—03.

שרון מיזוג אויר

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta

REVERSIBLE המאורר הדו־כיווני

היחידי בארץ המיוצר לפי ידע אנגלי שהוכיח את עצמו מעל 20 שנה

ספקים של כל המוסדות הממשלתיים

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ
רמת־גן, [illegible] אבא הלל 12, טל. 733251 [illegible]

עיריית קרית־אתא

מכרז מס' 84/18/74

בדבר בניית שלב ב' בבי"ס ע"ש רוגוזין ברח' הגנו בולד בקרית אתא, בשטח של כ־2,200 מ"ר.

1. מוזמנות בזה הצעות קבלנים רשומים בסוג לעבודות נשוא המכרז (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאית תשכ"ט — 1969) ועל המציע לצרף עותק תעודת רשום כאמור, בזמן הגשת ההצעה, לבנית שלב ב' לבי"ס ע"ש רוגוזין.
2. תכניות וטפסים למילוי ההצעות וכן הסברים אפשר לקבל במשרד מהנדס העיר כל יום בין השעה 09.00—12.00 (פרט לימי שלישי ושישי) תמורת 300.— ל"י שלא יוחזרו.
3. את ההצעות במעטפות סגורות ועליהן הכתובת „מכרז מס' 84/18/74" יש לשים בתיבת ההצעות במשרד מהנדס העיר לא יאוחר מיום ד' תשרי תשל"ה (22.9.74) בשעה 12.00.
4. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או במזומנים בסך 120,000.— ל"י לתקופה של 2 חדשים מתאריך הגשת ההצעה. (המחאות לא תתקבלנה).
5. כל שינוי ו/או מחיקה בחוזה, תנאי החוזה או ברשימת הכמויות וכן אי צרוף ערבות או אי מילוי כל הסעיפים ברשימת הכמויות והמחירים, יפסלו את ההצעה.
6. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

צ. הדרי
ראש העיריה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

מזכירות לימודי המסמכה

החל משנת הלימודים תשל"ה יפתח מסלול לימודים חדש

בהנדסת מחשבים

המסלול מיועד לסטודנטים המעוניינים בהתמחות בשטח המחשבים, כולל תכנון ובניית מחשבים ומערכות אלקטרוניות ספרתיות.

המסלול פועל כמגמה ליכודית משותפת לפקולטה להנדסת חשמל ולמחלקה למדעי המחשב וניתן להצטרף אליו לאחר לימוד של שלושה סמסטרים באחת היחידות האקדמיות הנ"ל.

המועצה המקומית קרית מוצקין

מכרז מס' 13/74

מבקשים בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע תאורת רחובות בצפון הקריה.

טפסי המכרז ופרטים נוספים לקבל במזכירות המועצה נגד תשלום של 100.— ל"י שלא יוחזר.

את ההצעה יש להכניס למעטפה סגורה בציון „הצעה לתאורת רחובות 15/74" לתיבת ההצעות במזכירות המועצה עד יום ב' 23.9.74 שעה 17.00. בצירוף ערבות בנקאית ע"ס 10,000.— ל"י לתקופה של 3 חודשים.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

ש. בן־כמש
מ"מ ראש המועצה

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

דרושות מועמדות צעירות ומבוגרות לקורס לאחיות מעשיות

אשר יפתח בחודש אוקטובר השנה.
לקראת פתיחת בית החולים בכרמל הצפוני.
הלימודים יתנהלו בשעות לפנה"צ בלבד.
הקורס ימשך שתי שנות לימוד. כמוצג במסגרות החינוך הממלכתי (תעודות רשמיות).
לפנות בכתב בבנין השכלה הכללית אל: מחלקת האחיות מרכז קופ"ח, רח' ארלוזרוב 101, תל־אביב.

מרכז קופת חולים
בית חולים הכרמל חיפה
מחלקת האחיות

„נופים ואתרים"
ספר הפרס
למנויי דבר 1974
המשלמים בעד
העתון לשנה מראש

מכתבים למערכת

היתרה האחרונה עוד עומדת לפרעון

ב„דבר היום" מ־7.8.74 הופיעה ההודעה „1,850 חללים מובאים למנוחתם האחרונה" והפיסקה הבאה: „פרעון היתרה האחרונה על מחיר המלחמה החל אתמול ברחבי הארץ. 1,850 חללי מלחמת יום הכיפורים יועברו מקבורה בבתי קברות ארעיים אל מקומות מנוחתם האחרונה... כל אחד לעירו, כפרו, מושבו וקיבוצו".

היום הייתי נוכחת בטקס „פרעון היתרה" וזה היה מזעזע. איום מכל הוא להורים ללוות את בנם למנוחות. נורא הדבר לעבור בזה פעם אחת ונורא שבעתיים לחזור על זה בשנית.

היום ראיתי כיצד אם שנשאה עד עכשיו את שברה בגבורה האומן, נשברת לרסיסים.

ובאותו מעמד, בהשתתפות צבאי בשבים, עמדתי והרהרתי על בני יעל רבים כמוהו „הנעדרים", אותם אפילו פעם אחת איש לא ליוה ולא חלק להם כבוד אחרון. על קברים לא בכה ונזיר לא עם. גלמודים נשארו, אם בכלל נותר מהם שריד.

תוהה לי הפק לזעוק ומעקה בדה שיורידו אבות הספים של הארץ הזאת העולב כולה, „עצו כשתה, השיבו לי את בני או בת או שריד ממנו, אל תתני דמי לכם אל הגבול את ההעצבון. דמיו זועקים מאדמת נכר — הביתה!".

55 הם „הנעדרים" רובם מחזית מצרים. רבים מהם בשנותם הצעירות, נוקים, בעלי מעוף, עתירי כשרונות והכרות, אך עליים כמכם. כי לא היה ספק בידם להשאיר אחריהם מעשים שידברו בעדם. לא הספיקו להקים משפחה ולגדל דור שיישא את שמם.

להם הנה המדינה חוב הנצחת שמם שלא יכחה.

יש ללקט המר ולרכזו בספר „החסידים והגבורים" בו יסופרו פעולותם, כל אשר אמרו וכל אשר אבו לעשות ולא הספיקו.

יש להקים להם גלעד — אנדרטה שתשא את שמם לדורות ותבטא את עצם הקרבן שהקריבו.

אכן, יקרת מחיר המלחמה עדיין עומדת לפרעון.

צ. ש. — אמא של יאיר

בגמר הבירור יפורסמו המסקנות

למכתבו של מר רפפורט „דמי של העניין בשיפולה של ועדת בוררות במוסד ההסתדרותי" („דבר" 27.8.74) הנני להעיר:

מכתבו של ד"ר רפפורט מעורר תמיהה. שכן כותבו — המוכר וידוע לנו כקורא עתונים בימים דיות — לא קרא, כמתברר, הודעת דובר ההסתדרות מישיבת הועדה המרכזית בנידון, שהתפרסמה ב„דבר" ובעתונים אחרים ביום 19.8.74 ובה נאמר:

„בעקבות שאילתות של חברי הוועדה המרכזית נ. אלמוזלינו וא. הכון בעניין פרסום בעתונות על „דמי בוררות בסך של 10 אלפים ל"י שקיבל חבר המחלקה לאיגוד מקצועי ראובן גבע בסכסוך בתוך ההסתדרות" — הודיע אתמול המזכ"ל י. כשל בישיבת הועדה המרכזית כי הנושא נמצא כבר בטיפולה של ועדת הביקורת המרכזית, לפי הודעה שקיבל המזכ"ל מיו"ר ועדת הביקורת המרכזית נ. בבר.

„הוועדה המרכזית לא דנה בנושא לגופו, שכן עצם היכנסותו של ועדת הביקורת המרכזית מעמיד אותו במצב של „סוב יודיצה".

ומכאן: נימת הביקורת שהשמיע רפפורט, שכאילו, לא היתה כל התייחסות וטיפול מטעם מוסד ההסתדרותי מוסמך לנושא האמור — איננה במקום במקרה דנן. עם גמר הבירור בנידון בועדת הביקורת המרכזית נפרסם את המסקנות במלואן, כמקובל.

שמואל פולר
דובר ההסתדרות

„האיש כמוני יברח?"

לשווא יחפש אלכסנדר סולז'ניצין בביבליה, כשיקבל את ספר הרצוג השני (אהרן מגד), שנדפס ב„דבר" 15067, את הנביא הישראלי הקודם, אשר אמר „לא יברח איש כמוני". משפט נאה זה לא הנביא עמוס אמרו. ח. נ. ביאליק הוא אשר שם אותו בשירו „חוזה, לך ברח" בפיו של עמוס, תשובה לאמציה, כהן בית־אל.

אבל מן „המקרא כתוב" הסופר הנכבד לצטט, היה עליו להביא את המקור, אשר ממנו שאב ח. נ. ביאליק את האמרה „לא יברח איש כמוני", והוא הכתוב „האיש כמוני יברח?" בנחמיה ו', י"א.

יוסף אהאי

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים גדולים ולנסח את דבריהם בקיצור.

מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות עורכי העתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו.

אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסומם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

האמנם הטוב ביותר?

הויכוח על קביעה של מקומם בהיסטוריה בקולמוס עתונאי מחיר היתה להוהתגו להתן נפרק. כך הרדיבנו דניאל בלוך בכתבתו „קיסינג'ר — הטוב בשרי החוץ של ארה"ב" („דבר", י' אלול תשל"ד). אין אני יודע כיצד לו להביע הבקיאה המפליאה המעמיקה בהיסטוריה האמריקנית, אך דעתם של ידענים אחרים — שונה.

יש אומרים, שג'יימס מדיסון וג'ון קווינסי אדמס, בעל „הצהרת מונרו" הנודעת — שניהם נשיאים, שכיהנו קודם באיצטלת מזכירי מדינה — היו הגדולים כמלום. גבמצאו כי שהלקו את הכבוד לסיוארד, מזכיר המדינה של לינקולן; וגם להאי, מזכיר המדינה של הנשיאים מקקינלי ותיאודור רוזוולט, אשר סייע את מלחמת ספרד־ארה"ב. ובמרוצת ה„מרגלים" לתואר עומדים גם מרשל, אצ'יסון ואפילו פוסטר־דאלס (שאין לבחון בשום פנים רק עפ"י יחסו למדינת ישראל).

יש לתמוה על ד. בלוך, שבלא אפשרות מבחן של פרוספקטיבה היסטורית — מטעם פשוט: שקיסינג'ר עדיין איננו נחלת ההיסטוריה (ואני אומר „עדיין" בצער רב) — גוזרו להורץ משפט, שמכוחים גדולים ממנו נהרו מפניו. ודווקא במקום שיכול לבחון השפעת פעולות של קיסינג'ר — כגון „הפסקת האש" בוייטנאם והסתבכות האומללה בתעלולותיו של „סמפסון" הקפריסאי — התעלם, ולא בהן.

הדברים הללו — בגנותו של קיסינג'ר — מכוונים פתוח לסמניה, שבה אפשר להגדיל את פעולתו לטובה. וגם אין עוד אפשרות לבחון את תוצאותיה הרחוקות. אולם כובד פעולותיו בצבר — הוא הנותן!

יואב קרני
רמת־גן

הערת המערכת:

כוונת המהדורת היתה, כי קיסינג'ר הוא הטוב בשרי החוץ של ארה"ב בהתייחסה של ישראל, כפי שגם הובן מתוך המאמר עצמו.

עולם ומלואו

נכדו של מלך הותקף ונפצע

נכדו בן ה־20 של אולאף מלך נורווגיה הותקף בבאר בניוקאסל שבאנגליה והובא פצוע לבית־חולים, שם עשו לו 31 תפרים. הצעיר הוא האקון לורנצן, בנו של הנסיכה ראגנהילד ושל איל־הספנות הנורווגי ארלינג לורנצן. האקון, המשרת כמפקח סלקס בפריגאטה של הצי הנורווגי, היה בבאר של מסעדה „הביה האדום" בעיר, יחד עם שני חבריו לאניה. שלושה צעירים שנכנסו למקום תקפו ללא פרובוקציה את שלושת הנורווגים. אחד התוקפים הכה את האקון, ואחר הלם בפניו בכוס־בירה שבורה. משטרת ניוקאסל פנתה לציבור בבקשה לעזור לתפיסת הבריונים.

סירות מפרש נחטפו לשם הברחת סמים

ציר הקונגרס האמריקאי רוברט מאורפי טוען, כי סירות־מפרש אמריקאיות נחטפות לשם הברחת סמים בחופי האוקיינוסים ובעליהן וצוותיהן נעלמים. הציר אמר, כי שמעתו בבורסגת על דיווחות של משמר־החופים, והוא הודיע, כי הוקמה ועדה לחקירת הפרשה. לדבריו נחטפו מאות סירות־מפרש בחופי האוקיינוס האטלנטי, במפרץ מקסיקו, לאורך חוף האוקיינוס השקט ובאיי האוואי. ומאות מבעליהן ואנשי הצוותים שלהן נעלמו מבלי להשאיר עקבות. מקור של משמר־החופים הביע את הסברה, כי 25 עד 30 מבין האבונות המשמרות שנעלמו משמשות להברחת סמים מארצות הים הקאריבי אל החוף הדרום־מזרחי של ארה"ב.

„עסקיו של אברהם יענקל באראבש"

העתון הסובייטי „סובייטסקאיה רוסיה" מפרסם פרטים על „עסקיו של אברהם יענקל באראבש", פועל המתגורר ברוסטוב על נהר דון והמרוויח מאה רובל לחודש. איש זה רכש לעצמו — לדברי העתון — מכונית ב־1970, מכונית השנייה ב־1971, שלישית ב־1972 ורביעית ב־1973. גם אחותו רכשה מכונית ב־1973. מכוניות אלה נרכשו על אף העובדה שהמכוניות ברוה"מ אינן זולות כלל וכלל: מ־3.500 רובל (כ־18.000 ל"י) עד 9.000 רובל (כ־50,000 ל"י). העתון הסובייטי מאשים את באראבש, כי ניצל מבוגרות שקשה להשיגן, כדי לזכות ברווחים עצומים במכירת סחורות מבוקשות ערבים — מפירות וירקות ועד שטיחים. „באראבש ואחרים כמותו נהגו לשכנע מועמדים לקבלת מכוניות חדשות למכור להם את הזכות במחיר העולה פי כמה על המחיר המקורי. לאחר מכן הם החלו לקנות סחורות שקשה להשיגן ולמכור אותן במחירים מופקעים". כותב העתון, המזכיר גם את מקרהו של סוחר אחר, שהרוויח 53.000 רובל (כ־300,000 ל"י) תוך כמה חדשים. הוא נידון לתקופת מאסר של שלוש שנים עם עבודת פרך.

מחשב ראשון המבין לשון אדם

„כמה הם 172 ועוד 222?" — „172 ועוד 222 הם 394".

לכאורה אין כל פלא בשאלה הפשוטה והתשובה הניתנת עליה. אך כשהשואל הוא קול האדם והמשיב הוא מחשב, הקולט ומבין את קול האדם, יש בכך הישג לא מבוטל.

המחשב הראשון שאפשר להציג לו שאלות בעל פה, החוזר על השאלה כדי לוודא אם נקלטה היטב והעונה בקול רם, פותח על־ידי מהנדסי המרכז הלאומי לטלקומוניקאציה שבלאניון בצרפת. החידוש הגדול אינו נעוץ בתשובה הניתנת בעל־פה, כי־אם בקליטת השאלה המוצגת בקול אדם.

המטרה המקורית של פיתוח מחשב זה — הצורך לפתור בעיית טלקומוניקציה. המדובר בכוונה להעביר שיחות טלפון רבות ככל האפשר בו־זמנית בכבל אחד או בגל שדר יחיד. בשנת 1964 התחילו מהנדסים צרפתים בפיתוח המכונה המכונה „מקודד", המתרגמת את קול האדם לאות מספרי וההתרגה הופכת את האות לקול. המחשב החדש עשוי בעתיד לאפשר לוותר כליל על חיוג מספר, כדי לקבל שיחה עם אדם המתגורר בעיר, או בארץ אחרת. במקום לחייג יאמר המטלפן אל תוך השפופרת: „נא לתת לי את מר חיים כהן בלוס אנג'לס". המחשב יוכל לעשות את עבודתן של אלפי טלפוניסטיות.

המחשב הניסיוני שכבר פותח מבין את כל הספרות ולבקש מתשע־עשרה מלים בלבד. בשלב הבא תפותח מכונה עם אוצר של אלף מלים, ברור כי גם בכך עדיין לא די. בעייה אחרת: כמתברר שאפילו מכונה אינה מבינה. גם המחשב נוטה לשמוע שלא בהלכה. ב־15 אחוזים מן המקרים הוא משיב תשובה שלא לעניין. קליטה נכונה בשיעור של 85 אחוזים אינה, כמובן, משביעה רצון — אך אין זה הישג מבוטל לגבי תלמיד מתחיל...

דבר ספורט

נצחון לפסחוב בפורסט־הילס

אלופת הטנים הישראלית, פאולינה פסחוב, עברה לסיבוב השני של אליפות פורסט־הילס, בנצחה את הבריטית לסלי צ'ארלס 2:6, 5:7.

המתחרים בין הגברים עמלו קשה כדי להעפיל לסיבוב השני, ואשר כמה מהם הושרדו בגלל הגשם. ר' סולבר להפסיק את המשחקים ד' המשך לחידושם.

המדורג מספר 1, האמריקאי ג'י מי קונורס, ניצח את בן־ארצו ג'ף בורוביאק 3:6, 4:6, 6:3, 5:7, ו־סטן סמית, המדורג שלישי, גבר על הצ'יליאני פילול, לאחר מאבק חריף בן חמש מערכות — 6:3, 3:6, 7:5, 5:7, 6:7.

ג'ון ניוקומב, האלוף מאשתקד והמדורג שני, ניצח את הסובייטי קאקוליה 6:7, 2:6, 2:6. אך התאונן על מיחושי גב.

האוסטרלית איבון גולאגונג הביסה את ההולנדית סטובה 1:6, 2:6.

פעילות נמרצת להבטחת בית באליפות אסיה

מאת אליעזר בעוז

ההתאחדות לכדורגל תתחיל השבוע בפעולה שמטרתה להבטיח את השתתפות המדינות במונדיאל הבית המוקדם של אליפות אסיה בכדורגל שיערך העבה בארץ לאחר ששום ברירה מבין השבע להוציא כמובן את ישראל, טרם ענתה בחיוב להזמנות ששוגרו אליהן ע"י מזכירות הקונפדרציה האסיאנית.

אולם תשגר ההתאחדות גם אגרות מטעמה שתוצאנה ע"י הועדה לקשרים הבין־לאומיים המארגנת את הטורניר, ובה יתבקשו המדינות לבוא לטורניר. חברי הועדה שקיימו ביום שישי ישיבה מיוחדת בנושא זה, הביעו את תקותם כי זימון הנבחרות ע"י ישראל עשוי לזרז את מתן התשובות מהמדינות למרות שעל פי התקנון אין המדינה המארחת חייבת לעשות זאת, וזהו תפקידה של מזכירות הקונפדרציה.

קיים חשש שהמדינות האסיאניות הצריכות להשתתף בטורניר, מעכבות את מתן תשובותיהן בכוונה עד לאחר הדיון במושב הקונפדרציה שיתכנס בעוד שבועיים בטהראן, שידון בהצעה לסלק את ישראל. כוונת ההתאחדות שהמדינות יענו להזמנה עוד לפני כינוס הקונפדרציה.

הועדה תבקש מהלל, הנמצא בטהראן, לנצל את מושב הקונפדרציה כדי לבוא בדברים עם נציגי ההתאחדויות שנבחרותיהן צריכות להשתתף בטורניר וללבן את הבעיות הכרוכות בבואן וארוחן של הנבחרות בארץ. הנבחרות הן: וייטנאם, פיליפינים, קמבודיה, לאוס, דרום־קוריאה, יפאן ופורמוזה.

עשרה שיאי שחיה באליפות לגילאי 9—12

תשעה שיאים ותוצאה שווה לשיא הושגו אתמול במהלך אליפות ישראל בשחיה לגילאי 9—12, שנערכה בבריכת מכון וינגייט.

נטע יוסף בת ה־10 ממכבי חיפה קבעה שני שיאים ותוצאה שווה לשיא. היא עברה 50 מ' גב ב־43.1 שניות, 100 מ' חתירה ב־1:22.5 ד' ו־50 מ' פרפר ב־41.5 שני' (שווה לשיא).

יורם כוכבי מב.מ.צ. קבע שני שיאים לגילאי 12: 100 מ' פרפר — 1:14.9 ד' ו־200 מ' מעורב אישי — 2:44.6 ד'.

זוהר וייס מבית־קמה שיפר את השיא לגילאי 12 ב־50 חתירה — 39.4 שני' וב־100 מ' חתירה — 1:04.6 ד'.

מיכל אלנסקי מב.מ.צ. השוותה שיא בגילאי 12 כשעברה 100 מ' חתירה בזמן של 1:12.6 ד'.

במשחה 4×50 מ' גילאי 12, קבעו שחייני הפועל בתיים 2:24.9 ד' ואילו בנות ב.מ.צ. קבעו באותו משחה 2:34.8 ד'.

עומר יגל מהפועל בתיים ניצח ב־4 משחים בגילאי 9.

שיא נוסף קבע ערן קרקו מהפועל בתיים, בין גילאי 10, כשחתר 50 מ' ב־35 שניות.

השיא העשירי היה ב־4×50 מ' מעורב ע"י מכבי חיפה — 2:25.4 דקות.

הפועל י־ם שיחררה 3 כדורסלנים

מאת מרדכי בפוק

מזכירות הפועל ירושלים שיחררה בסוף השבוע שלושה מותיקי כדורסלניה. יואל (ג'ילינר) שטייברג ואמנון ביטון ישחקו בעונה הבאה בקבוצת הפועל חולון מליגה א' ואילו רפי סיטון יעבור למכבי ירושלים, אף היא מליגה א'.

בהעברתו של סיטון יש משום תפנית ביחסים שבין שתי האגודות. כזכור סירבו אנשי מכבי לשחרר בשעתו את אברהם חוסמן להפועל.

בית משפט השלום בירושלים פסק בשבוע שעבר כי רובי ווסט, כדורסלן בית"ר ירושלים רשאי לעבור לקבוצת הפועל ת"א, לאחר שהעבור כי פג תוקפו עם קבוצתו. ווסט עבר ביום ד' להפועל ת"א. העברות נוספות: גיורא דורי מבגידר להפועל ת"א וזבן קרן ממגידר להפועל ר"ג.

ליברפול עלתה לראש הטבלה

מחזיקת הגביע האנגלי בכדורגל, קבוצת ליברפול, עלתה אתמול לראש טבלת הליגה האנגלית, בהכריעה בסטמפורד־ברידג', את קבוצת צ'לסי 3:0, ואילו איפסוויץ', שצעדה עד כה בראש, נחלה את הפסדה הראשון על־ידי שפילד־יונייטד 3:1.

ריי קנדי, חלוצה לשעבר של ארסנל, שנפצע במשחק רעים במערב־גרמניה, חגג הופעת הבכורה שלו בבדי ליברפול, בכבשו את השער הראשון בדקה ה־31. בורסמה הבקיע שני שערים נוספים בדקות ה־34 וה־75, האחרון במבצע יחיד מרשים.

איפסוויץ', שלא ספגה שער בארבעת משחקיה האחרונים הערב, נאלצה להיכנע לשני שערים תוך שתי דקות. הראשון היה עצמי בדקה ה־35, על־ידי מיק מילס ואחר־כך החדיר סוני פילד כדור ששוח מ־14 מטר. אותו שחקן הבקיע שער נוסף בדקה ה־58. בטרם כבש ניק לאמברט את שער הכבוד לאיפסוויץ' בדקה ה־79.

מנצ'סטר־סיטי הגנה את בצ־ חונה הרביעי העונה על האלופה לידס 1:2 (1:1). קולין באל הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־58. בגודיסון פארק ניצחה אברטון את ארסנל 1:2, כשכל השערים תוך שש דקות. בוב לצפורד העניק לאברטון שער בדקה ה־47. בראיין קיד השווה בבעיטה מרחק 23 מטרים, אולם לצפורד לא נשאר חייב והבקיע את שער הנצחון.

טוטנהאם זקפה לזכותה נצחון ראשון העונה, כשגברה בווייט־הארט־ליין על דרבי־קאונטי 0:2, משעריו של ג'ימי ניבור, שהובקעו תוך דקה במחצית השניה.

יתר התוצאות: קארלייל — לסטר 1:1; בירמינגהם — וולבס 1:1; סטוק — מידלסבורו 1:1; לוטון — קווינס־פארק ריינג'רס 1:1; ברנלי — קובנטרי 0:3; ניוקאסל — ווסטהם 0:2.

בקנבאואר — „כדורגלן השנה" בגרמניה

„קפטן" קבוצת בייירן מינכן ונבחרת מערב־גרמניה, פרנץ בקנבאואר בן ה־29, נבחר בפעם השלישית ל„כדורגלן השנה", על ידי כתבי הספורט בארצו.

בקנבאואר צבר 411 קולות מתוך 702 הכתבים הבוחרים.

בקנבאואר זכה בעבר בתואר זה.

הפסד מפתיע להפועל ת"א מול אס"א בכדורמים — 9:8

קבוצת הכדורמים של הפועל ת"א, סגנית האלופה, נוצחה אתמול במפתיע בבריכת „גלית" ע"י קבוצת אס"א ירושלים בתוצאה 9:8.

באס"א הצטיין הוזיק ראובן שפע שהבקיע ארבעה שערים. שיינברגר מת"א הבקיע אף הוא ארבעה שערים.

שאר התוצאות: קרית טבעון — גבעת ברנר 3:11; ב.ב.ג. — פתח־תקוה 3:7; הפועל ת"א — גבעת ברנר 2:12; מכבי חיפה — טבעון 5:6; פ"ת — אס"א 3:5.

● קבוצת הכדורמים הגרמנית, קאמן, קיימה בארץ חמש תחרויות. היא גברה על נבחרת הנוער בשיעור 2:5 וסיימה עמה בתיקו 4:4. נגד ב.ב.ג. סיימה גם כן בתיקו 7:7 ונוצחה ע"י גבעת חיים 11:15 וע"י נבחרת הליגה 10:11.

● אברהם גולדשטיין מהפועל ת"א זכה אתמול באליפות הפועל באקדח סטנדרטי שנערכה בטווח הדר אולימפי בר"ג.

גולדשטיין צבר 526 נקודות מתוך 600 אפשריות לפני איזיק רדזין (אשקלון) ועמוס קולמן (חיפה) 523 נקודות כל אחד.

באליפות הקבוצתית זכתה הפועל פ"ת שצברה 2049 נקודות לפני הפועל ת"א 1987 והפועל אשקלון 1950.

● בני נמרוד מהפועל גבעת עוז זכה אתמול באליפות הפועל בהתעמלות בקרב 12 (תרגילי חובה ורשות) שנערכה בימי שישי ושבת בבית בארבור בת"א.

למורת הישגיו הטובים לא הצליח נמרוד לעבור את המינימום לאליפות העולם העומד על 102 נקודות, כשצבר רק 100.35 נקודות. הוא הקדים את הצעיר החולוני יהונתן מיאל 98.30 ויעקב וישניה אף הוא מחולון 97.50 נקודות.

קובלים על אפליית ילדי מורות בהנחות בשכר־הלימוד

חברת הוועדה המרכזית באה אדד, יו"ר המחלקה לעזרה הדדית בהסתדרות, התריעה בפני ראש הממשלה יצחק רבין על אפלייה של מורות שבניהן לומדים בבי"ס על יסודי לעומת מורים בכל הקשור בהנחות לבני מורים בשכר־הלימוד.

במסגרת הקריטריונים להנחות בשכר־לימוד התיכון, שנקבעו ע"י משרד החינוך והתרבות החלים, שמורים יקבלו הנחה של 55 אחוז לילדיהם ואילו מורות יקבלו הנחה של 35 אחוז בלבד.

„גרב־יפה" ייסגר אם תוך חודש לא יימצא קונה

מאת סופר „דבר" בעמק

העבודה במפעל „גרב יפה" תתחדש מחר או מחרתיים למשך חודש. בתקופה זו יעשה למצוא קונה למפעל. אם שהוא ייסגר סופית.

ההחלטה ברוח זו נתקבלה ביום ו' האחרון בפגישה בין שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב לבין משלחת מעפולה ובה ראש העיר, מזכיר מועצת הפועלים ונציגי ועד העובדים. השר בר־לב נענה בחיוב לבקשת המשלחת שלא לפטר עובדים לקראת החגים ולעשות נסיון נוסף להציל את מקור פרנסתם.

„גרב יפה" נמצא בידי כונסי נכסים ולפי החלטת בית־המשפט יש לסגור אותו החל מהבוקר. לפיכך, תוגש פניה לבית המשפט לאפשר פתיחת המפעל לתקופה מוגבלת. בפגישה הצדיק השר בר־לב את סגירת המפעל באומרו, כי הממשלה השקיעה בו ארבעה מיליון ל"י מכספי ציבור והמשך הפעלתו מחייב השקעה מיידית של 1.5 מיליון ל"י נוספים. בהתחשב במשבר ענף הגרבים בעולם, קלוש הסיכוי שהמפעל יהיה ריווחי.

כיום מועסקים במפעל 240 עובדים. השר בר־לב ציוה מאמצים לקליטת מפוטרי המפעל במפעלים אחרים בעמק. כן נודע, שנציגי כל הרשויות בעפולה עומדים לפנות לוועדת הכספים וועדת הפנים של הכנסת בבקשה לפעול להמשך קיומו של המפעל והעסקת עובדיו עד לרכישתו על ידי קונה חדש.

סופר הכלכלי של „דבר" מוסיף, כי מתנהלים כעת מגעים עם משקיע מחו"ל שהגיע לארץ לבירור התענינות ברכישת המפעל.

הועלו מחירי חומוס, טחינה, מרקים ושוקולד

ועדת המחירים הציבורית אישרה העלאת מחירי חומוס, טחינה, מרקים, שוקולד. בהתאם לכך פורסם ע"י משרד המסחר והתעשיה צו הקובע את המחירים המקסימליים החדשים לצרכן:

חומוס מוכן: באריזה בת 100 גרם — לירה אחת, באריזה בת 310 גרם 2.30 ל"י, באריזה בת 430 גרם 2.90 ל"י. חומוס גמס באריזה בת 100 גרם 1.35 ל"י.

טחינה: מוכנה באריזה בת 100 גרם לירה אחת. גמסה בת 100 גרם 1.45 ל"י.

מרקים: מרק עוף תוצרת „תלדבני" שלש קוביות של 15 גרם כל אחת 1.72 ל"י. מרק עוף גמס תוצרת „אסם" שלש קוביות של 11 גרם כל אחת 1.63 ל"י. מרק עוף או מרק בשר מתוצרת „ויטה", „אסם", „תלמה" — שלש קוביות של 14—16 גרם כל אחת או שש קוביות של 5½—7 גרם כל אחת — 1.72 ל"י. מרק עוף או מרק בשר מתוצרת „ויטה", „אסם", „תלמה" — קופסא של שתי שקיות 3.30 ל"י. מרקים אחרים תוצרת „ויטה", „אסם", „תלמה" — קופסא של שתי שקיות 3.15 ל"י.

מרק ירקות תוצרת „תלמה" קופסה של 50 גרם 85 אג'. מרק ירקות תוצרת „אסם" 3 קוביות של 14 גרם כל אחת 95 אג'.

שוקולד: חלב או עם אגוזי אדמה בחפיסה בת 50 גרם 65 אג'. שוקולד חלב או מריר באריזה בת 100 גרם 1.30 ל"י, באריזה בת 200 גרם 2.60 ל"י.

60 מיליון ל"י — היקף היצור של יובל־גד

היקף היצור של מפעל יובל גד באשקלון, שהוא משותף ל„מקורות" ולמור, הגיע השנה לכ־60 מיליון ל"י. לראשונה בזה שנים רבות יצבור המפעל רווחים אשר מקורם סיכסו במשך הזמן את ההפסדים של כ־6 מיליון ל"י שהיו לו בשנים קודמות — מסר מנכ"ל מקורות, זאב קריב, בעת סיור במפעל בסוף השבוע באשקלון.

עובדי נמל נענשו על קבלת „בקשיש"

שלושה מפועלי נמל חיפה, נקנסו בבית משפט השלום בחיפה בשל קבלת „בקשיש" שהוגדר על־פי חוק כ„עבירה שיש בה משום קבלת פרס בעד העדפה".

שלושת העובדים — משה בגלה, מלכן בן 58, אברהם סלומון בן 64 ואברהם מיכאל בן 54, שניהם פועלי ים — הובאו לדין בפני השופט ר. סביר.

התביעה, קבעה, כי ביוני אשתקד קיבל כל אחד מהפועלים, שהם עובדי רשות הנמלים, סכום של 5 ל"י כפרס בעד העדפה. במקרה אחד היה זה עבור העברת מטען ממחסן בנמל לביקורת מכס ובמקרה אחר עבור טיפול בפתיחה וסגירה של ארגזים בבדיקת המכס.

הנאשמים טענו, כי איש מהם לא ביקש את הכסף וכי המתלונן תחב לידם את „הפרס" הלך להתלונן. עוד טענו, כי כבר נענשו גם על ידי ההנהלה בגלל אותו מקרה.

השופט קבע בפסק־הדין, כי הבאת מקרה זה לדין אינה מחייבת הענשה חמורה, מה עוד שהנאשמים עברו תהליך הענשה על ידי ההנהלה. הנאשמים, שהודו בעובדות שיוחסו להם בכתב האישום, נידונו כל אחד לתשלום קנס של מאה ל"י או 10 ימי מאסר תמורתו. (ע)

תזמורת הגדנ"ע הופיעה בפני חיילי צה"ל

מאת ברוך דנן, סופר „דבר"

תזמורת הגדנ"ע סיימה בסוף השבוע את הופעת הקיץ בקונצרט חגיגי, שנערך במוזיאון תל־אביב.

התזמורת בהנהלתו של שלום רונלי־ריקליס, הופיעה בפני חיילי צה"ל, בערים ובהתיישבות העובדת.

על התזמורת ניצח המנצח הצעיר יצחק שטיינר, תלמיד האקדמיה למוסיקה באוניברסיטת תל־אביב.

התזמורת, שחבריה הם חניכי הגדנ"ע, מקיימת סדרת קונצרטים מדי קיץ. בעבר היא הופיעה באירופה ובצפון־אמריקה ואף זכתה שלוש פעמים ברציפות בפרס ע"ש יוליאנה מלכת הולנד.

תושב שכם נמחץ למוות בתל־אביב

תושב שכם, מוחמד חמדי דרדורשה, בן 30, נהרג ביום ה' בנפלו מטרקטור שעבד בפארק הירקון בתל־אביב. בטרקטור נהג עבד אחר, אף הוא מאזור שכם.

על נסיבות המקרה מסר הנהג למשטרה, כי תוך כדי נסיעה נפל המנוח ממקום מושבו על הטרקטור ונמחץ ע"י חלקו האחורי. כשהובא לבית־החולים כבר היה ללא רוח חיים והוברר סבור, כי הוא נהרג בו במקום. (ע)

הושלם הכביש החדש מבית־קמה לבאר־שבע

מאת משולם עד, סופר „דבר"

הכביש החדש מבית־קמה לבאר־שבע, שאורכו 21 ק"מ, הושלם ע"י „סולל בונה" בסוף השבוע. הכביש עלה כ־25 מיליון ל"י וסלילתו התעכבה בגלל המלחמה.

את מבצע הסלילה חגגו שלושה ותיקי הסוללים של „סולל בונה". מנהל „סולל בונה" בחבל הנגב א. אביטל ציין, כי למרות שעד חודש מאי לא נמצא ברשות החברה ציוד כבד שגוייס במלחמה, הצליחו הסוללים להשלים את המלאכה תוך שלושה חודשים.

הכביש ייפתח לתנועה בימים הקרובים, לאחר שמחלקת עבודות ציבוריות תשלים את הצבת התמרורים והסימון.

נעצרו חשודים בזריקת רימון למסעדה ביפו

ארבעה החשודים בזריקת רימון למסעדה ברחוב יפת 129 ביפו, נעצרו בסוף השבוע ע"י המשטרה. הם הובאו ביום ו' לבית־משפט השלום בתל־אביב והמשטרה טענה, כי היה להם מניע מובהק למעשה.

ראשון החשודים, סמי עמר, נתון בסיכסוך חמור עם בעל המסעדה. שלושה חבריו של עמר, שנעצרו יחד עמו לשבוע, הם אלברט סמי, יהודה לגוסי ויהודה אדרי. הרימון נזרק בשעה 4 לפנות בוקר אור ליום ה' וכתוצאה ממנו נפצע אדם.

לדברי החוקרים, עלול היה לקרות אסון חמור הרבה יותר אילו התפוצץ הרימון בשעות הבוקר המוקדמות יותר. (ע)

מתווכים נעצרו על עבירות מס

● שלושה אנשי עסקים שהפעילו חברת תיווך, נעצרו בסוף השבוע כחשודים בהשמטת הכנסות ובניהול ספרים כוזבים בקשר לעסקיהם. החשודים הם יחזקאל וכדורי נגר וכן משה חסן. הם נחקרו ע"י שלטונות המס ואנשי המשטרה.

בבית־המשפט טען בא־כוח המשטרה, כי המדובר ברישום ספרי חשבונות כוזבים ובהשמטת הכנסות בשנים שבין 1971—1973. לדבריו, קיבלו החשודים תשלומים מלקוחות שונים אך לא רשמו אותם בספרים. בית־המשפט ציווה לעצור את החשודים ל־6 ימים להמשך החקירה. (ע)

י. אלמוגי מחדש מסורת מימי א. חושי

מאת סופר „דבר" בחיפה

ראש עיריית חיפה י. אלמוגי, חידש עתה את מנהגי קודמו, המנוח אבא חושי. הוא מסייר מדי יום במשך שעתיים ברחובות העיר.

שלא כקודמו, יערוך אלמוגי את סיורו ברגל כדי לעמוד מקרוב על סדרי הנקיון והפעולה הנעשית לשיפור פני העיר. במהלך סיורו הוא משוחח עם תושבים ועוברים־ושבים ושומע את משאלותיהם ודעותיהם על בעיות העיר.

עובדים יהודים מצרפת סיירו במפעלי ההסתדרות

מחלקת התפוצות ערכה סיור במפעלים המשקיים של ההסתדרות, מלווה בהסברה והרצאות, ל־25 עובדים יהודים מצרפת: שרברבים, רתכים, מנהלי־חשבונות ועובדי מחשבים. הקבוצה אורגנה על־ידי תנועת העליה מצרפת במסגרת המפעל „תור ועלה" של מחלקת העליה בסוכנות.

בשיחת הסיכום, שבה השתתפו א. רבן ונ. שביט, התעניינו האורחים בתנאי השכר והתנאים הסוציאליים של העובדים המאורגנים בהסתדרות. רוב חברי הקבוצה מתעתדים לעלות תוך השנתיים הקרובות.

ד"ר ג. נאור — מנכ"ל מכון היצוא

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ד"ר גדעון נאור, המשנה למנכ"ל חברת „שיכון עובדים", נבחר כמנכ"ל החדש של מכון היצוא. הוא יבוא במקומו של אברהם זר שהתפטר מתפקידו.

ד"ר נאור נבחר כמנהל מכון היצוא מבין 6 מועמדים שהתחרו על התפקיד, בשל כישוריו הארגוניים. ד"ר נאור כיהן בשנים האחרונות כמשנה למנכ"ל חברת „שיכון עובדים" ובעבר כיהן כראש עיריית קרית־גת וכמשנה למנכ"ל משרד־העבודה. ד"ר נאור יתחיל בתפקידו החדש תוך השבועים הקרובים.

הודעות לציבור

מכרז 2130—74
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים
בינוי ומשק

מוצעים בזה למכירה 12 פרות ו־6 מבכירות ממכון וטרינרי בבית דגן כלהלן: 12 פרות מספריהן: 1, 3, 4 הרה מ־3.3.74, 5, 7, 16 הרה ממאי 74, 17, 18, 19 הרה מ־10.12.73, 10, 2 הרה מ־2.6.74, 12. משקלן בממוצע כ־600 ק"ג. 6 מבכירות מספריהן: 6, 8 הרה מ־5.5.74, 9, 11, 13, 14, משקל בממוצע כ־400 ק"ג.

יש לשחוט את ראשי הבקר תוך 10 ימים מיום הוצאתם.

את הפרות והמבכירות שאינן בהריון יש לשחוט בנוכחות רופא וטרינרי מהמכון הוטרינרי אשר יקח את הרחם לצרכי מחקר.

את הנ"ל ניתן לראות במכון וטרינרי בית דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה. על הזוכה יהיה להוציא את הבקר בו זכה במכרז תוך 14 יום מיום קבלת המכתב על הזכיה.

במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.25 ל"י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה למכור, את הבקר לאדם אחר במקרה של איחור כאמור ולתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.

שקילת ומסירת הנ"ל תבוצענה במכון וטרינרי בית דגן בהתאם לנהגים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעת המחיר לק"ג משקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מספר 2130—74 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים, בינוי ומשק הקריה, תל־אביב, רחוב ד', בית מספר 10 ב' קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת הצעות הוא 12.9.74 שעה 11.00.

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר ליותר מגורם אחד.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

תל־אביב

במנין חוג הרבנים תל־אביב
יהושע בן נון 48

בשבתות ובחגים מתקיימת בחוג תפילה בציבור. מתחילים בשעה 8.30 בבוקר. לימים הנוראים הבאים עלינו לטובה ישנם עוד כמה מקומות תפילה פנויים וכל הקודם זכה.

אגודת סופרי יידיש, „בית־לייוויק"
ת"א, רח' דב הוז 30
טל. 231830

ביום ב', ב־2.9.74, בשעה 8.30 בערב, יתקיים ערב מוקדש לנושא: „35 שנה אחרי מלחמת העולם השניה"; משתתפים: בינעם הלר, פרופ' מ. מוסקס; ד"ר אברהם כהן. כרטיסים להשיג יום יום משעה 9—1 לפנה"צ. טלפון 231830 וב־2.9 בקופה משעה 8.30 בערב. לחברי החוג של „ידידי בית־לייוויק" ניתנת הנחה של 50 אחוז.

אזכרה לפנחס לבנון

היום, יום א', י"ד באלול תשל"ד 1.9.74, בשעה 5 אחה"צ, תתקיים אזכרה לזכרם של יקירי, בעלי פנחס לבנון ז"ל, ובני יחידי סגן כשבה בר־ציון לבנון הי"ד. חברים, ידידים ומוקירי זכרם. יוצאים באוטובוסים מיוחדים מביתי, דרך חיפה 17 (מגורים), בשעה 4.30 אחה"צ.

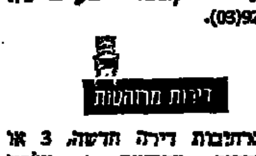

עסקים

● דרושים מפעילים / משווקים / משקיעים, לייצור ושיווק המצאות לארצות רבות. (בקשות פטנטים). לפנות — בקפצות בע"מ טל. (03)927114.

דירות מרוהטות

● ברחובות דירה חדשה, 3 או 4 חדרים, מרוהטת + טלפון 957181, 737743.

אבידות

● אבדה פוליסה לבטוח מנהלים מס' 425725 של חב' „הסנה" ע"ש ביה"ד למקורות חשמלים קור עץ בע"מ, המבוטח מר שפר יצחק. על המוצא הישר להתקשר עם חב' קור עץ רמלה.

שונות

● חדש בארץ! נברשות מפוארות מזכוכית תוצרת חוץ, ישר מביה"ח במחיר סיטוני לבודדים, טל. 791385.

תריסים

● סגירת מרפסות בתריסים, ויטרינות חלונות, דלתות, מסגרות רשת. עבודה מעולה ובאחריות טל. 880780.

וילות ובתים

● בונים וילות ותוספות בכל חלקי הארץ לפי תכנית הלקוח או לפי תכניות שלנו. כתבו לת.ד. 36973 ת"א ונציגנו יתקשר עמכם.

מכוניות למכירה

● סוסיתא משופצת — קנה רק במקור. רק אצלנו תקבל סוסיתא כמו חדשה כי אצלנו השפוץ והשרות זה העיקר. אנו לשרותך בכל עת. מ.ל.מ. רח' ברקשמן 10 ת"א (ימינה מגשר גולת־יצחק) טל. 251980, מוסך סוסיתא קרית־אריה. אזור התעשיה פתח־תקוה רח' ארה שנקר 3 טל. 914725.

אף לא מטוס אחד

הוצע למכירה באמצעות הלוח החדש דבר ● דחף ביום שישי האחרון

אבל בנושאים רבים: מכוניות, דירות למכירה והשכרה, וילות ובתים, מגרשים, חנויות, היצע וביקוש עבודה, עסקים ומדורים נוספים אחרים.

התפרסמו 1360 מודעות

ביניהן כאלה העשויות לעניין אותך.
הלוח החדש מופיע ביום שלישי וביום שישי.

משרד החינוך והתרבות
בית המדרש הממלכתי לתזונה וכלכלת הבית

לתושבי קרית־שמונה

עם פתיחת מרכזיה לכלכלת בית בקרית שמונה, אנו עורכים

תערוכה של תבשילים ועריכת שולחן חגיגי לקראת החגים

התערוכה תתקיים במרכזיה להדרכת מבוגרים שע"י בית המדרש הממלכתי לתזונה ולכלכלת הבית ברחוב אורי אילן 3.

ביום שלישי ט"ז באלול תשל"ד (3.9.74) משעה 1—6 אחה"צ וביום רביעי 4.9.74 משעה 10.00 עד 6.00.

הלוח החדש דרושים

משרד החקלאות — המרכז לשיתוף חקלאי בינלאומי
משרד החוץ — המחלקה לשיתוף בינלאומי

לפעולות הסיוע החקלאי בארצות מתפתחות
דרושים מועמדים

לתקופת שרות בחו"ל,
לפחות שנתיים עם אפשרות הארכה
במדינות הדוברות אנגלית, ספרדית או צרפתית

משימה מס. 19/74 — מנהל פרויקט מטעים — ירקות.

תאור המשימה:
ניהול מטע קיים של הדרים ועצי פרי אחרים. פיתוח משתלות הדרים וביצוע נטיעות חדשות. גידול ירקות בשלחין.

בעל השכלה תיכונית־חקלאית עם נסיון של 8 שנים בגידול הדרים, גפן, תמרים וירקות בשלחין.

הבנה טובה בהשקיה והפעלת משאבות (מבארות). כושר ניהול והפעלת פועלים קבועים ועונתיים.

ידיעת השפה האנגלית או הצרפתית.

בעל רשיון נהיגה.

הערות:

1. שאלונים אישיים ופרטים נוספים בקשר לשכר, השכלה, נסיון וכו' ניתנים להשגה במזכירות המרכז לפי הכתובת: רחוב הרצל (ליד פסי הרכבת), ת.ד. 556, טל. 984—950—(03) רחובות.
2. המועמדים יוזמנו בפני ועדת מקצועית וועדת המלצה, אשר מתפקידן להמליץ בפני הרשויות המוסמכות על המועמדים למשימות.
3. על המומלצים ע"י הועדות האמורות לעבור השתלמויות והכשרה מקצועית בכל הקשור לשליחות, לרבות בענפי חקלאות מתאימים ובתחומים אחרים. הרשויות תבחרנה את המועמדים למשימות לפי החלטות ועדת ההמלצה, תוצאות ההשתלמויות וההכשרה שהמועמדים יעברו ונתונים נוספים.
4. מועד אחרון להגשת הבקשות 13.9.74.

עיריית פתח־תקוה — המועצה הדתית פתח־תקוה

הועדה המכינה לבחירת רבני העיר פתח־תקוה

ב"ה

מכרז

לכהונת רבני העיר פתח־תקוה (אשכנזי וספרדי)

מודיעים בזה, על משרות פנויות לרבני עיר (אשכנזי וספרדי) לפתח־תקוה.

כל רב בישראל או בחו"ל, שברצונו להשתתף במכרז, מתבקש להגיש את מועמדותו בכתב בצרוף תולדות חיים, העתקי תעודות והמלצות, תוך 60 (ששים) יום המתחילים ביום י"ד אלול תשל"ד, 1.9.74 ומסתיימים ביום י"ד חשון תשל"ה 30.10.74 ועד בכלל.

החומר יומצא במעטפה סגורה בדואר רשום לפי הכתובת:

המועצה הדתית פתח־תקוה, רחוב מוהליבר 2 (או ת.ד. 613) ליד יו"ר הועדה המכינה לבחירת רבני העיר.

בהתאם לתקנה 5 לתקנות בחירות רבני עיר (תיקון) תשכ"ז — 1967 יהיה רשאי להיבחר רב עיר מי שמכהן או כיהן כרב עיר או מי שיש בידו תעודת כשירות ממועצת הרבנות הראשית לישראל, המעידה שהוא כשיר לכהן כרב עיר.

לשם קבלת התעודה האמורה, יש לפנות למועצת הרבנות הראשית בירושלים.

אברהם מרגולשטיין
יו"ר הועדה המכינה את בחירת רבני העיר פתח־תקוה

י"א אלול תשל"ד. 29.8.74

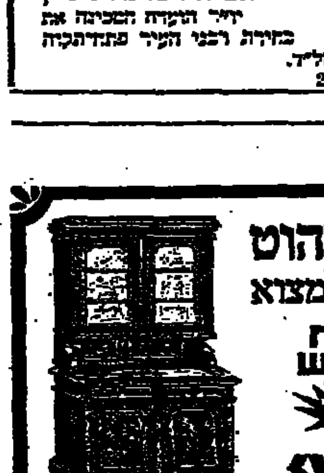

גם ריהוט תוכל למצוא
בלוח החדש
דבר דחף

תיאטרון היריד „חוצות היוצר" ירושלים

מודיע כי הצגת הבכורה של

שדים משחת

תתקיים ביום שלישי, 3 בספטמבר, וכל הכרטיסים ליום שני, 2 בספטמבר, כוחם יפה ל־3 בספטמבר.

ההצגות תתקיימנה בימים: שלישי — 3.9.74, רביעי — 4.9.74, חמישי — 5.9.74 ומוצאי שבת — 7.9.74, מדי ערב בשעה 8:30 בחוצות היוצר.

התוכנית:

„הערה מקדימה" קומדיה ירושלמית מאת רחה פריאר, תרגום: דן פגיס, מוסיקה: אזל ארליך, ליאון וסוזי שידלובסקי

„ראטאר באפשיאדה" —
טכסט ותמונות מאת: פריץ שוונלר
המנצח: נועם שריף, מוסיקה: אזל ארליך

„המלכה הלבנה על לוח שחמט" —
פנטומימה
מוסיקה: ליאון שידלובסקי

משתתפים עדי עציון, רוני סגל, עירן בניאל, יוסי שוחט, ארנון צדוק ועוד.

דבר ספורט

האסיאדה יוצאת לדרך

מאת ברוך שיינברג
שליחנו המיוחד לטהרן

טהרן (מיוחד ל"דבר"). — המסך על אליפות אסיה ה־שביעית יעלה ב־3.30 אחר ה־צהרים (3 לפי שעון ישראל) באיצטדיון "אריהמר" ומחר יתחילו התחרויות ב־16 ענפי ספורט בהשתתפותם של 3000 ספורטאים מ־25 מדינות.

שתי שאלות מרכזיות מעסיקות רבים בבאי האליפות ומשוחרי הספורט בעולם: האם תהיה זו אליפות של בטחון, או תהיה זו אליפות של ספורט. תשובה לכך נוכל לדעת בתום התחרויות.

השאלה השניה מתייחסת להשתלטותה של הפוליטיקה על הספורט ואיזה השלכות נוספות יהיו לה בתחרויות. בהקשר לכך קבעה המציאות מספר עובדות כהן, לנו הישראלים, יש לחשוש.

המשלחת הישראלית בתלבושת בד', חולצות תכלת, עניבות כחולות ומכנס בד', תיצעד בפתיחה אחרי יפאן ולפני אינדונזיה. נושא הדגל יהיה הקלע הותיק הנרי הרשקוביץ. ישראל תצעד בשורות של שמונה איש.

בשעה היעודה יגיעו לאיצטדיון השאח האיראני ורעייתו ויתפסו את מקומם בתא המלכותי. תזמורת ממלכתית תנגן את ההמנון הלאומי ולאחריו יחל לפי האלף־בית מצעד 25 המדינות, ביניהן תצעד אפגניסטן שהגיעה אתמול להפתעת הוועדה המארגנת.

נשיא פדרצית אליפות אסיה יפתח ויבקש את נשיא הוועדה המארגנת לשאת את דברו. השאח האיראני יכריז על הפתיחה הרשמית של המשחקים. דגל המשחקים יעלה על גם ויונגן הימנון המשחקים. אח"כ יונף דגל הפדרציה ונושא הלפיד יכנס לאיצטדיון ויקיפו. יעלה במדרגות וידליק את אש המשחקים.

לאחר הפרחת יונים ישבעו הספורטאים ואז ירדו המשלחות מן האיצטדיון ויתפסו את מקומם ביציעים, יחלו ההופעות הספורטיביות והאמנותיות.

נסיך הכתר האיראני התקשה בהדלקת הלפיד

נסיך הכתר האיראני, ריזה, הדליק אתמול את לפיד משחקי אסיה והחבורה של רצים איראניים נטלה אותו בדרכו לאיצטדיון אריאמר.

הנרי הרשקוביץ
נושא הדגל

הלפיד הודלק, בנוכחות 3000 ספורטאים מ־25 מדינות, ע"י הנסיך בן ה־14 באמצעות קרני השמש.

הנסיך התקשה מעט במיקוד קרני השמש דרך העדשות המיוחדות ואז נזעק לעזרתו גבר"ל על הרגיה, נשיא הוועדה המארגנת והלהבה הודלקה.

רץ המרתון האיראני הוותיק, גלורדי פימאני, נשא את הלפיד בשלושת הקילומטרים הראשונים ואחר־כך הצטרפה לריצה חבורה של 59 רצים. בסך־הכל עבר הלפיד 15 ק"מ. היום, יועבר הלפיד לאיצטדיון אריאמר להדלקת המשואה בטקס הפתיחה.

הסינים ישתתפו גם בתחרויות השחיה

הסינים באו, ראו וניצחו. הכוונה היא לשחיינים שלהם שהגיעו לטהראן, אף כי נאמר להם שלא יוכלו להשתתף משום שפינ"א (התאחדות השחיה הבין־לאומית) לא הכירה בהם. הם ראו את התפקיד הראשי במסע השכנועים לאפשר להם להשתתף.

יודעי דבר אומרים, כי את הפתרון לקבלת האישור הסופי נתן להם נשיא פינ"א, ד"ר הרולד הניג. ביום שישי פנו הסינים רשמית לפינ"א בבקשה לסלק את פורמוזה כיוון שאין היא מייצגת את סין. הנשיא של פינ"א הודיע בתשובה, כי התביעה תידון במושב הקרוב ועד למושב זה רשאים שחייני סין להשתתף באליפות אסיה.

שמחת הנצחון של הסינים הרקיעה שחקים. שוב הוכח כי הפוליטיקה דוחקת יותר ויותר את רגלי הספורט לשמו.

נצחון נוסף קצרו הסינים. הפעם באתלטיקה. הרחק מטהראן — ברומא, ההתאחדות הבין־לאומית באתלטיקה אישרה את קבלתה של סין כחברה בעלת זכויות מלאות והוציאה את פורמוזה.

אכן, עוד בטרם התחילו המשחקים וספורטאי סין זכו בשתי מדליות זהב.

בעקבות השתתפותם של שחייני סין — אמר אתמול המאמן הישראלי מיכה שטראוס: "הסינים עלולים לכבוש מידי פרג מדליית ארד".

מברק ברכה למשלחת

שר החינוך והתרבות אהרן ידלין, שיגר ביום שישי מברק ברכה בשם הממשלה למשלחת ישראל המשתתפת באולימפיאדה האסיאנית השמינית שתיפתח היום בטהרן. במברקו כותב ידלין: "בשם ממשלת ישראל, משרד החינוך והתרבות ובשמי, שלוחה לכם ברכה חמה לקראת פתיחת משחקי אסיה. אנו רואים בכם שליחים מדיניים וספורטיביים ממדרגה ראשונה ומאחלים לכם הישגים נאים".

לפיד המשחקים בטהראן מודלק בחזרה של טקס הפתיחה שנערכה בסוף השבוע. (צילום רדיו של "איפי")

הישג ראשון לישראל טרם פתיחת המשחקים:

נארח את אליפות אסיה במשקולות

ישראל עלולה לאבד מקומה בוועד הפועל. — פסחוב דורגה ראשונה ויריבו הכוויתי של שלם הודיע שלא יתייצב נגדו

מאת ברוך שיינברג
שליחנו למשחקי אסיה

טהרן, (מיוחד ל"דבר"). — כנס המשקולות העניק אתמול לישראל "בכורי" ראשון. ברוב של 7 לעומת 5 וחמישה נמנעים "נבחרה" ישראל על עירק לארח את אליפות אסיה למשקולות בשנה הבאה.

ההפתעה הגדולה בהצבעה היתה תמיכתן של כאלה ההדו בנו הימנעותן של סין, צפון־קוריאה ואיראן.

המאמן טוביה סוקולסקי, בעל תואר בין־לאומי בשיפוט, ישפוט במשקלים הקלים בטהראן. 17 מדינות משתתפות בתחרויות המשקולות.

לדעת סוקולסקי יש למשקלאים סיכויים טובים לזכות במדליות, כאשר לצדוק הדורג השיכי הגדול ביותר. במשקל על־כבד הוא מדורג במקום השלישי. כלמה פריד וכדי קפלן מדורגים, לאור הישגיהם, במקום הרביעי כשמקדימים אותם יפאני, קוריאני ואיראני. בגלל היעדר סאונה בתדקשים המשקולאים להוריד במשקלם.

ישראל עלולה לאבד מקומה בוועד הפועל

לאחר חברות רצופה של 20 שנה, מאז אליפות אסיה השניה ב־1954 במאנילה, עלולה ישראל לאבד היום את מקומה בוועד הפועל של פדרצית משחקי אסיה. יוסף ענבר עלול, איפוא, שלא להמשיך ולכהן באקוקוסיבה של מוסד הספורט העליון ביבשת.

הצבעים הרבים מאחורי הקלעים עם יחידים, כידידותם תעמוד היום למבחן גדול. לא מבטיחים בחירת מחדש של ענבר, אלא בחירתו סיכויים קלושים לכדי. "יהיה זה קרב קשה", אמר אמש חיים גלובינסקי. "ואני חושש מאד שנצא ממנו מנוצחים".

הצטרפותן של לבנון, הממלכה הערבית המאוחדת הקוכבת בחוף הים הפרסי (נתקבלה ביום שישי) והודיה (תאושר היום) בעמידה את גוש המדינות הערביות על שבע (עיראק, סעודיה, באחרין, כווית ושלוש החדשות). שבע מדינות אלה, בתוספת של המדינות המוסלמיות והגוש הקומוניסטי, עלולות להוות כ־50 אחוזים מ־29 החברות בפדרציה. ביניהן לא מופיעה פורמוזה שהודחה.

על סדר היום של הקונגרס הונחה הצעה להגדיל את מספר חברי האקוקוסיבה בשבעה ליוהגד ובן להגדיל את מספר הנציגים של כל מדינה בפדרציה, שעמד ביום על שלושה.

שטראוס: הסינים יגזלו מאתנו מדליות בשחיה

מיכה שטראוס, מאמן השחיינים, מאוכזב מההחלטה לאפשר לסינים להשתתף בשחיה. "הם יכנסו מאתנו מדליות ארד שהיו צפויות. הם מצויינים, בעיקר, במרחקים הקצרים וחלשים באורך כימי", אמר שטראוס. ברוני, לפי הישגיו מדורג במקום השלישי יחד עם שחיין סיני, הכבגר אחריו בעשירית השניה. פרג וגרינשפן מדורגים במקום הרביעי ב־100 מ' פרפר. אחרי סיני ושני יפאנים. פרג מדורג חמישי ב־200 מ' פרפר ולשתי השחייניות אין סיכוי לעבור לחצי־הגמר.

כמאמן הסייפים, דן שחורי, אמר, כי הפייבוריטית היא יפאן. סין וצפון־קוריאה בחזקת נעלם ואיראן משתווה אלינו.

שש המדינות יחולקו לשני בתים — ההגרלה תקבע את השיטה.

שלם: בית קשה

לדעתו של יהושע שלם הרי שדורגנו לבית הקשה בין השנים באליפות המדינות. בבית שלנו משחקות יחד עם ישראל גם נבחרות לאוס, פקיסטן, דרום־וייטנאם, יפאן, והפיליפינים. בבית השני ישחקו: כוויית, עיראק, הודו, תאילנד ואירן.

יש לנו סיכויים לגבור על לאוס וויטנאם. נגד הפיליפינים הסיכויים שקולים מול יפאן ופקיסטנים אין סיכוי לנצח. כבאן יוצא שאין לנו סיכויים לעבור לחצי הגמר.

המשחקים יערכו בבוקר ובערב. כל נבחרת משתתפת שני יחידים וזוג. שלם הוגרל לשחק עם כוויתי שהודיע שלא ישחק נגדו. שלם נתבקש להסכים לשנוי והוא לא הסכים ונראה שיעלה לשלב השני ללא משחק. הוא דורג במקום הרביעי.

יאיר ורטהיימר הוגרל לשחק נגד ההודי רוויט ביחידים. הוא לא דורג ברשימת המדורגים. פסחוב דורגה ראשונה ותשחק נגד הקוריאנית יאן. שלם צופה לה זכיה במדלית הזהב.

62 קלעים בתחרויות

עמנואל בן־עטרה, מאמן הקלעים, צופה לקלעים שלוש מדליות בקבוצתי ושלוש מדליות ביחידים. בתחרויות ישתתפו 43 קלעי רובה ו־20 קלעי אקדח. דן ברקאי "האקדוחן" מדורג במקום ה־3. הרובאים מדורגים בשלישיה הראשונה בקבוצות וביחידים.

קלעי איראן לישראל

קלעי אירן יופיעו בכינוס הפר על וקלעי ישראל יחזרו גומלין שנה לאחר מכן.

בן־עטרה והדינוביץ הניחו פרחים על קבר של מייסד האימפריה ואילו פוקס והרשקוביץ השתתפו בהדלקת הלפיד ליד בית המלוכה.

שווייצר: השחקנים באכזבציה

"הבחורים חדורי רוח לחימה והקרבה המבחתי ברצינות שהם מייחסים לטורניר שלגביני יפתח ביום שלישי נגד מלאזיה" — אמר לי המאמן דוד שווייצר.

"אמש, שלושה ימים לפני המשחק אני יכול לומר שיש לי עדיין כמספר התלבטויות אך יחד עם זאת ההרכב הפותח — אמר המאמן — יהיה (בשיטת 4־3־3): ויסוקר; גמני (לב), רוזן, שוורר, בלו; פייגנבוים (נימני, לוונטל), שוויצר. שום; דמתי, אונגה (פייגנבוים) שורץ (כסוארי).

נפגשנו בפעם האחרונה עם מאלזיה במאי 1973 בסיאול וניצחנו 0:3. זו נבחרת מהירה וחריפה במשחק. שווייצר יורה לשחקנים לשחק כשחוק התקפתי מהיר במגמה לנסות ולהבקיע שער כבר בפתיחה. יחד עם זאת תינקוט הנבחרת משחק הגנתי זהיר.

כל השחקנים בריאים ואתמול נפסקו האימונים החזקים ועד למשחק יעסקו בטקטיקה, תרגילי כושר קלים והרפיה. רוזן יתגונן נגד מאלזיה אם כשחקנו הבין־ארצי ה־50 והוא יהיה שום בן 26.

אופארל: "ישראל היריבה הקשה ביותר"

מאמן נבחרת הכדורגל של איראן, האירי אופארל, מסר לכתבים, כי כדורגלני ישראל יהיו היריבים הקשים ביותר של נבחרתו, במרגניד משחקי אסיה.

כבר־כן מציין אופארל, מנהלה לשעבר של מנצ'סטר־יונייטד וקארדיף, כי גם כוויית, צפון־קוריאה והאלופה בורמה, יהוו יריבות מסוכנות לנבחרת איראן.

אופארל אמר, כי הוא נתקל בקשיים והתכונן בעיקר לשפה. כי עוזרו נתבגה גץ סקיבר, שתקנבה לעבור על טוטנהאם.

ראשי משלחת ישראל כפי שצולמו בעת הדיונים בקונגרס (מימין לשמאל: יצחק כספי, יוסף ענבר וחיים גלובינסקי)

לאחר 3 'טושים' באליפות העולם:

זילברמן בין ה־6 הראשונים!

המתאבק הישראלי ויקטור זילברמן העפיל ביחד עם 5 מתאבקים נוספים, לגמר אליפות העולם בסגנון חופשי שנערכת באיסטנבול, לאחר שהשכיב ב'טושים' את יריביו מקובה, קנדה ויפאן.

ביום חמישי ניצח זילברמן את הקובני שחום־העור פרנציסקו לבק בטוש אחרי 4.5 דקות.

זילברמן גילה עליונות על יריבו כבר בשניות הראשונות של הקרב. בקור־רוח ובבטחון מלא ניצל זילברמן כל נקודת תורפה של יריבו והוליך 0:9. בסיבוב השני הוא אף הצליח להצמיד את כתפי יריבו למזרן ולנצח.

לעומת זאת נוצחו שני הישראלים האחרים. יששכר אהרוני (משקל עד 57 ק"ג) הוגרל נגד הרוסי ולדימיר יומין סגן אלוף העולם מאשתקד, ונוצח בסוף הסיבוב השני לאחר שהשופט הוציאו מן הזירה בטל שלוש אזהרות על פאסיביות. גורל דומה נפל גם בחלקו של חיים זיינץ (עד 68 ק"ג), שהתבלבל משאגות הקהל התורכי הקנאי ונפסל בסיבוב השני בקרב נגד אלוף תורכיה מארי. אהרוני נוצח ביום שישי בפעם השניה ע"י הבולגרי פאנו דלב, בעל מדליית ארד באליפות הקודמת.

ביום ששי גבר זילברמן על אלוף קנדה ריצ'ארד ציהאסלס ואתמול הכניע בהכבכה גב את היפאני דאגאוזה.

האליפות נערכת באיצטדיון הכדורגל ע"ש איסמט אינונו באיסטנבול. התורכים הקימו בברכה השדה בימה ענק. המאפשרת קיום שלושה קרבות בו־זמנית. הצופים מקבלים מידע על תוצאות הקרבות באמצעות שעוני ענק.

כל המשלחות שוכנו בתנאים ירודים בבית ספר באיסטנבול. לעומת זאת הועברו הישראלים לבית מלון. השמירה על הישראלים היא קפדנית וטובה. שוטרים מקיפים אותם בכל אשר יפנו.

מנהל המשלחות אביגדור דגון השתתף בקבלה פנים אצל ראש עירית איסטנבול הגיש ישראלי, כבר־כן הוא לחץ את ידו של בגיע לבגון ומסר לו סכה.

בקונגרס ההתאחדות הבין־לאומית להיאבקות הוחלט בהצבעה שלא לקבל את סין העממית כחברה. אביגדור דגון נמנע מהצבעה. היחסים שבין הישראלים לעמיתיהם הטורקים הם קורקטיים, אך קרירים. זיונץ פגש את מאמנו בברה"מ. המאמן את נבחרת פולין, וגם זילברמן שוחח עם חבריו בעבר בעניינים מקצועיים. הרוסים התרשמו מזילברמן. הירבו לשאול פרטים על יכולתו הנוכחית.

ישראל הוזמנה לאירוע ב...מרוקו

ישראל הוזמנה לאליפות העולם הסלילית בירוכי שדה, שתיערך ברבט במרוקו.

ההזמנה נוגרה ע"י ההתאחדות הבין־לאומית לאתלטיקה.

"במונטריאול יונהגו אמצעי בטחון חמורים לא פחות מטהרן"

מאת ברוך שיינברג, שליחנו למשחקי אסיה

רוג'ר רוסו, יו"ר הוועדה המארגנת של אולימפיאדת מונטריאול, הנמצא בטהראן כאורח כבוד, הודיע במסיבת עתונאים כי במשחקים האולימפיים יונהגו אמצעי בטחון חמורים שלא יהיו פחותים מאלה הנהוגים בטהראן.

אתמול הגיעו לראשונה כל העיתונאים כן האוטובוסים בכניסה למתקנים וכל אחד עבר חיפוש על גופו ובתיקו. בדיקות דומות נעשו אצל באי מרכז הספורט, כולל המארגנים.

ענבר אורח הנסיך

יוסף ענבר היה ביום ששי אורח. יחד עם כל חברי האקוקוסיבה, בארוחת ערב חגיגית שערך נשיא הפדרציה הנסיך גולאם ריזה — אחיו של השאח.

1292 מדליות

1292 מדליות יחולקו באליפות — 427 זהב, 427 כסף ו־438 ארד. כן שוריינו 150 מדליות נוספות למקרה הצורך.

מתאגרפי תאילנד מקצוענים?

התאחדות האיגרוף של איראן ביקשה מההתאחדות הבין־לאומית שבסניציה יבדקו אם נכון הדבר כי שיפה מבתאגרפי תאילנד היום במקצוענים. הבדיקה הוטלה על אנהור חובדורי, כגן נשיא ההתאחדות הבין־לאומית. "אנו רוצים לבדוק אם לסיפור זה יש ידיים ורגלים ואם אכן התאגה נאחז באמצעיה", אמר כגן הנשיא.

פיליפינים איבדו מדליה

תקות הפיליפינים לזכיה במדליית הזהב בדיסקוס לנשים נגוזה אתמול.

ג'והפין דלהוינה עזבה את טהראן בדרכה לציקגו, עם נפטר אביה בהתקף לב. היא זכתה ב־1970 בבאנגקוק במדלית זהב.

נחש — נושא ההגהה

עתונאי התלונן כי בהולנד בפארק של מרכז הספורט אריאמר ראה נחש. העתונאי אמר, כי לא יכול היה להבחין אם הוא ארסי כיוון שלא התקרב אליו כדי לשאול אותו זאת.

הנשים עברו הבדיקה

עד אתמול עברו בדיקה בין 250 נציגות המין היפה וכלן עמדו בה בהצלחה.

הרופאים עוברים

מרפאת הכפר טיפלה עד יום חמישי ב־188 ספורטאים אורחים וב־581 מקומיים. 28 אורחים נזקקו לטיפול של רופאים ו־63 מקומיים.

מיליון וחצי ביצים מישראל למשחקי טהרן. (מן העתונות)

אין שינוי בהגרלת הכדורסל

ישראל ניצחה במשחק אימון את אירן 73:77

מאת ברוך שיינברג
שליחנו למשחקי אסיה

טהרן, (שרות "דבר"). — לאחר ויכוחים סוערים והצעות ערביות שנועדו לפגוע בנו, הוחלט אתמול בכנס ראשי נבחרות הכדורסל שהבית הישראלי ישאר כמות שהוא (בלובר עם הפיליפינים בלבד) ואולו יתר שלושת הבתים, ישונו: בית ב': — דרום־קוריאה, סין, עירק; בית ג': צפון־קוריאה, יפאן, כוויית; בית ד': איראן פקיסטן ובחריין.

קודם לכן הוצעו שני בתים: האחד, כולל את הפיליפינים, איראן, פקיסטן, בחריין, צפון־קוריאה וישראל. בית שני — יפאן, דרום־קוריאה, סין, עיראק וכוויית. בחריין התנגדה והודיעה כי לא תשחק נגד ישראל. הוצע להשאיר השיבוץ כמות שהוא והבית הראשון יכלול את נבחרות ישראל והפיליפינים. ואכן הצעה זו נתקבלה.

במילים אחרות כבר הבטיחו ישראל והפיליפינים את עלייתן לשלב הבא...

שיטת המשחקים בכדורסל תהיה ששתי הראשונות בכל בית עולות. הן תשתתפנה בשני בתים בשיטת ליגה. שתי הראשונות מכל בית ישחקו בחצי הגמר.

"השחקנים בכושר משביע רצון" — אמר המאמן חמו והוסיף: "אני מקווה שההתאקלמות לאקלים היבש (כמה שחקנים סבלו מדימום באף) בגלל הגובה תהיה מהירה".

בליל שבת נערך אימון משותף במגרש המשחקים (כל אחת התאמנה בחצי מגרש) עם איראן ובסיום נערך משחק בלתי רשמי בן 45 דקות. אף כי לא נערך רישום מדויק ניצחנו את האיראנים 73:77 לאחר שחמו ביצע חילופים רבים. ברודי משתלב יפה בקבוצה וחוזר לתפקיד המנהיג. הכדורים היפאנים "מאשיקה" קשים מדי, והאבק באולם, כשהוא בא במגע עם הזיעה, גורם שהכדורים מחליקים.

הסינים: בעתיד עוד ישמעו עלינו ברחבי העולם

מאת ברוך שיינברג
שליחנו המיוחד

טהרן. (מיוחד ל"דבר"). — כמחווה על הסיוע של המארחים מאיראן לסין בכל הקשור לקבלתם לפדרציה ולאחר מכן מתן אישור ההתאחדות הבינלאומית להשתתפות ספורטאיה, זכה עתונאי איראני של העתון "ג'ורנל טהראן" לראיון יחיד וראשון ממנו אפשר לשאוב פרטים ראשונים על הישגי הספורטאים הסינים.

זמנו של המהיר ברצי סין ב־100 מ' הוא 10.3 שניות. השיא ב־110 מ' משוכות הוא 13.7 שניות וב־100 נשים 11.6 שניות. ני־צי־צין הוא בעל השיא העולמי הבלתי רשמי בקפיצה לגובה היושגו 2.29 מ'. מאמנו טוען כי רמתו וכושרו של קופץ לגובה זה שווים כיום הישג של 2.15 מ'.

הקופץ בן ה־32 נפגע בראשו על ידי כדור בשעת אימון לפני זמן קצר ועדיין לא חזר לכושרו המלא.

הממונה על יחסי הציבור של המשלחת הסינית, וו־צ'ונג יאנג, אמר באותו ראיון כי המשלחת המונה 269 איש (182 גברים ו־87 נשים) תנצל את השתתפותה הראשונה באליפות ללימודים והקניית נסיון ולא ירחק היום בו ימנו ספורטאי סין על צמרת הספורט האסייאני בפרט והעולמי בכלל.

ידיעות ספורט נוספות — ראה עמוד 9

בליגות הנוער

1.	בירמינגהם — וולבס	x
2.	ברנלי — קובנטרי	1
3.	צ'לסי — ליברפול	2
4.	אברטון — ארסנל	1
5.	לסטר — קארליל	x
6.	לוטון — ק. פ. ריינג'רס	x
7.	מנצ'סטר־סיטי — לידס	1
8.	ניוקאסל — וסטהאם	1
9.	שפילד־יונייטד — איפסויץ'	1
10.	סטוק־סיטי — מידלסבורו	x
11.	טוטנהאם — דרבי	1
12.	קארדיף — מנצ'סטר־יונייטד	2
13.	נוריץ' — שפילד־וונסדיי	x

באליפות אירופה בא"ק הנפתחת היום ברומא:

עליונות לנשי מזרח־גרמניה ומאבק פתוח בין הגברים

מאת שבח בן־גבריאל

היום תיפתח ברומא אליפות אירופה באתלטיקה והיא מצפינה לעקוב אחר התוצאות כיוונו בבירה האיטלקית כשך שבע ימים, כדי להיווכח בפער הנכבר הקיים בין ה"כלכות" של אסיה ואירופה.

התוצאה הטובה ביותר שהושג במשחקי אסיה, לא "הגביל" שום טבלה הוצאות באירופה. פסנה, אי־אפשר להשוות את הרמה של שני חלקי תבל אלה.

"מלכת הספורט" באירופה התקדמה בצעדי ענק — בכך נוכחו מומחי האתלטיקה. בעת המשחקים האולימפיים במינכן. אירופה מסוגלת כיום להתמודד עם המדינה־הכל יכולה בענף ספורט זה — ארה"ב. שנסגה קמעא.

בעיקר אמורים הדברים במקצועות הנשים. הנוטה היא לבה המזרחי. אבר הצליח במינכן ליטול שש מדליות זהב מתוך שמונה שחולקו לגברים במקצועות אלה. בביטוי הגבי בולטת העליונות האירופית. אפילו על המבייל אין לאמריקאיות עוד "בה לבכורי".

לאחר הפוגה של שבע כמעט, תהיה שיאי עולם בהיית. באליפות אירופה ביניה ובאליפות ארה"ב בקבוקוה, קליפורניה, יתבאיב האתלטים האירופים לשבע לא פחות מבכורי באתלטיקה, אבל ברור ב"כללי" בשיאים עולמיים בסי שנקבעו בבריטניה לא יהיה כבת הלקם על האתלטיב.

מזרח־גרמניה נתנה את המנין בבריכה המפה לסעבבה ולחרבה היקרה כל המבצבה מספר אחד ביום. ארה"ב. אך באתלטיקה הלה נסיגה בקרב הגברים. וגם ברומא יבתרו הנשים במדינה זו גבוהה גבוהה.

המזרח־גרמניות יתנו הטון

האתלטית הבולטת ביותר של מזרח־גרמניה, אינה יותר רנאטה שטכר. כאן זכייתה בתאר האולימפי ב־100 וב־200 במה, שמבנה בינהרים את שיאה העולמי בריצה המפולה ובנצחה הכפה עליידי האבנות ההרמנית הפולניה־יהודית, אירנה קירשנשטין־שבינסקה. אבל שטכר לא רק בהזרה על עצבה, כשנטלה את התאר האולימפי במקסיקו (1968) בריצה 200 מ', אלא אף נקבעה שני שיאי עולם, ב־200 (22.0 ש') וב־400 (49.9 ש') בכר.

כיום, מצפים המזרח־גרמניים למדלית זהב בקפיצה לגובה לבנים. אותה הבטיח להם היהודי היינבאס. כחיירמה לפני שבוע את שיאה העולמי של הבולגריה בלאגויבה — 1.94 מ'.

המזרח־גרמניה עליזה לזכות בבקפיצה הראשונה, ב־100 מ' בכוונה, עליידי אנלי אהרוהר. הסיאנית העילבה האלופה האולימפית; בקפיצה לרוחק עליידי ...

המאבק המכבין בקרב המין החלש יהיה בצורם על המבולות, בין מזרח־גרמניה לבעבר ב־100 וב־200 מ' בתוספת של הפיצית פירסייאן, בעוד שב־400 מ' לא תתייצב האלופה האולימפית.

מאבק פתוח צפוי ב־800 מ', עם שלה כולה באוצית הבלקן ובעיקר אצל הבולגריות, שתחיינה יריבות חריפות כמעט בכל המקצועות.

הסובייטיות ישלטו בגוייל (צייבה) ובדיסקוס (בלגיה) וכן ב־1500 מ' עליידי לודמילה בראגינה.

שותפת לשיא רוזמרי וויטשאס ממזרח־גרמניה

עולמית. הופמייסטר ובוגליוס במזרח־גרמניה, הגיינת ירביותיה הרציניות ביותר.

אם בקרב ה"מין החלש" תבגן מזרח־גרמניה "כבוד ראשון", קשה להצביע על פייבוריטים בקרב ה"מין החזק".

מזרח־גרמניה, שתבסה מקום ראשון באליפות הקודמת בהלסינקי (1971) בין הגברים, נטובה בצורה ניכרת וקשה להניח שתחזור על עצמה. בעוד שהמצב בברה"מ הוא מבודפל. לאור אי־היציבות כחולה בקרב "הכוכבים" הגדולים, כמו ואלרי בורזוב, יאניס לוסיס, ארנצוב ואחרים.

יאניס לוסיס
סכנה פנימית

ואלרי בורזוב
יריבים מגרמניה ואיטליה

האלופה האולימפית הסיאנית הבחות הדברים עלו מהצפון ומן הכצורב. אשר בטולים "לקטול" את ירדיהם בן המזרח.

סיכויים למערב־גרמניה ב־100 מ'

בריצת 100 מ' סיכויין של המערב־גרמני, מנפרד הומר, טובים ביותר. הוא היכתה לפני הדליים את השיא האירופי ב־100 מ' (10.0 ש') וקבע שיא אירופי ב־100 יארד (9.1 ש'). יריביו יהיו, כנראה, האלוף האולימפי ואלרי בורזוב, אם יהיה בכושר רצוי, בבייאיצ'י סילוב וקורנליוק. האיטלקי באנאה וההולנדי גאראבר־בורג.

ב־200 מ' המצב קצת שונה. בראש הרשימה עומד האיטלקי פייטרו באנאה. בליבי במינכן, הסכגל להעניק לאוהדים באיצטדיון האולימפי ברומא, את ההרגשה שהיתה לאיטליה לפני 14 שנה, כאשר בן־ארצו ליביו ברוטי זכה במפתיע בקבום הראשון והקדים את יריביו האמריקאים. יריביו הרציניים ביותר של באנאה, יעשירו להיות הבריטי דיוויד ג'נקינס, ואלרי בורזוב. והמזרח־גרמני זאנק, וכן הופמייסטר ממערב־גרמניה.

בריטניה, בלגיה, ומערב־גרמניה יאבקו על הבכורה בריצת 400 מ'. כבר־דיויד ג'נקינס, האלוף האירופי בהלסינקי (העניק את מדליית הזהב היחידה), יגבה להיבן על תארו. נגד בריידגבאוך הבלגי, בעל הישג השנה באירופה (45.0 ש'), והמערב־גרמני הרמן קהלר (45.14 ש') (ואנג 45.1 ש').

כוחות חדשים במסלול

ב־800 מ' במאבק יהיה, כנראה, בין השיאן העולמי, האיטלקי סין, ההולנדי סוארן . הבולגרי מאלינוב.

הבריטים ברנדאן פוסטר ודייויד בלק מועמדים לתואר ב־5000 מ'. יריביהם העיקריים: האחים קואלהיים, האלוף האולימפי לאסה וירן, המזרח־גרמני קרסמאן, ההולנדי הרמנס, הצ'כי הופמן, הסובייטי קוננצוב והכובן השיאן העולמי למרחק זה, הבלגי פוסטאנס, שלאחרונה איכזב בהופעותיו.

גם ב־10.000 מ'. יש לבריטניה ממלא מקום לשיאן העולמי, דייב בדפורד, שנפצע ברגלו ויחמיץ את האליפות. דייויד בלק והצטי ייצג את האי יחד עם פורד והם מועמדים לזכות במדליות, לאחר מאבק עם המזרח־גרמנים קרסטמאן ולייזריק, הנרווגי בודה, האלוף האולימפי, לאסה וירן. הבלגי ליסמונס, הספרדי האורו והסובייטי זוטוב.

צרפת, שהיוותה בעבר אחת מן המדינות המעולות באתלטיקה, אין לה הרבה מה למכור בשוק האירופי. רק רץ המשוכות שלה גי דרוי, יכול להעניק לה מדליית זהב. דרוי הוא כיום הטוב ביבשת ומן הטובים בעולם. הישגו האחרון לפני שבוע (13.3 ש') נופל בשתי עשיריות בלבד מהשיא העולמי. יריביו העיקריים: וויבאק ממזרח־גרמניה, האחים וודזינסקי מפולין והצ'כי נאדניצ'ק.

צרפת עשויה גם לחזור לתמונת בריצת המשוכות, למרחק 400 מ', בזכות נאלה, שייאבק על הבכורה עם הבריטי אלן פאסקו, הצ'כי קודייאש, המערב־גרמני שאגנברגר והסובייטי גברילנקו.

ב־3000 מ' מכשולים אין מתחרה לשודי אנדראס גרדאוחה. הוא התקרב (8:14.2 ד') כדי שתי עשירות השניה לשיאו העולמי של הקנייאתי בן גיפצה. יריביו יהיו: קארסטו (מערב־גרמניה), באלינובסקי (פולין), קנטאנאן (פינלנד), דייויס (בריטניה) ואהרי לי (שוויץ).

איטליה, צרפת, ברה"מ ומערב־גרמניה ייאבקו על הבכורה במירוץ שליחים 4×100 מ' ובריטניה, צרפת ופולין ב־4×400.

ההליכה שייכת לשתי הגרמניות בתוספת של ברה"מ, הונגריה וצ'כיה.

עליונות פולנית במוט

פולין תתקע גבה יתר ביותר המשתתפות במוט בזכות קופציה המצויינים סלוצארסקי ובוקיארסקי. היריב העיקרי הוא השיאן האירופי, שייל אימאקסה, אשר אינו מצוי לאחרונה בכושר. לעוצמת המתקדמות תהלה אל הסובייטים קיצ'קנוה ואיזאקוב. כמו־כן עשוי הפיני קאליואקי להפתיע. וכן הצרפתי פראנקלי והאיטלקי דיוניצי.

בקפיצה לגובה אין לקבוע על מועמד בטוח, מה עוד שלאחרונה צצו קופצים, שהדהימו בהישגיהם. יורגש באר הצעיר של האלוף האולימפי, הסובייטי טארמאק, שאינו בכושר עקב פציעה. חבריו ינסו לשמור על המסורת ולמסירה יוסלו. כנראה, ביאשקה, אברבוב ומולושילוב. עליהם יהיה להיאבק עם השודי אלמאן, הדני טורינגה, הצ'כי מאלי, ההונגרי מאזור, ואולי גם היווני פאפאסתוליס והאיטלקי דל־פורנו.

המזרח־גרמני קלאוס מחזיק בהישג השנה באירופה בקפיצה למרחק (8.18 מ'). אחריו בדירוג: הפולני צ'יבולסקי (8.15 מ'), היוגוסלאבי סטאקיץ' (8.15 מ'), הסובייטי פודלודני (8.05 מ'). המערב־גרמני באומגרטנר והבריטי ברנהאם (8 מ').

סאנאייב או דראמאל?

השיאן העולמי והאלוף האולימפי בקפיצה משולשת, הסובייטי ויקטור סאנאייב, ייאלץ להיאבק פעם נוספת, עם המזרח־גרמני דראמאל, שקבע השנה הישג טוב ממנו בס"מ (17.06 מ'). למאבק שבין השניים, יצטרפו והאכיסוברסקי מפולין, סירצ'קין וקגל מברה"מ ושוקדן מרומניה.

התגבוניה בכדור הגרה לפני שבוע לבריה"מ חורצות. בזכות באיריצ'ניקוב, שקבע שיא אירופי (21.70 מ') והדיח בשלושה ס"מ את השיא הקודם של המזרח־גרמני בריזניק, שקבע באותה עת במזרח־ברלין הישג של 20.43 מ' הקודם את באייר והשבורג. רייכנבאך ממערב־גרמניה, ניצה את הסובייטי לפני שלושה מברצות בתעודת המשולשת בספטמברס.

מכל מקום, יריבו העיקרי של הסובייטי יהיה השוטר הבריטי ביל קיפס, בעל שיא ואלוף הקסורות הבריטיה. וכן האלוף האולימפי, הפולני ולאדיסלאב קומאר, שחזר לכושר מצויין.

מדליות הזהב בזריקת דיסקוס תיפול לאחר מאבק בוחק בין האלוף האולימפי, הצ'כי לודוויג דאנייק, שקבע השנה את השיג הטוב ביותר, לבין השבודי, לשיא העולמי, השודי ריקי ברוך.

בפינלנד תנסה להחזיר עטרה ליושנה בהטלת־כידון, בעקבות כשלון המצויין של בציגה. סיטוגאן וקינגאן, ולאור נסיגתם של המערב־גרמני קלאוס וולפרמאן, והאלוף האולימפי השיאן העולמי, והסובייטי יאניס לוסיס.

מזרח־גרמניה וברה"מ ייאבקו על התואר בידי פטיט, טימאה, השיאן העולמי, ואאטשה חבר'ה, יתמודדו גם הסובייטים, בונדרצ'ויק, והאלוף האולימפי, דימיטרינקו וספירידונוב.

בקרב־10 ייעדר האלוף האולימפי השיאן העולמי, הסובייטי אבילוב. כך שהמאבק יהיה פתוח ועל התואר ייאבקו כולם בשווה. הסובייטים לביבר ולמינינקו. המערב־גרמנים קרטציר ובנדלין, הצרפתי לבידרי הפולני סקורדסק.

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.32 — „חבורת ברוידי" — „סתו ביותר".
* 19.00 — „סרט דוקומנטרי" — תוות עבה אמון. שם הפרק: „הפרצופים הלהובים".
* 20.00 — „עדם ועליכה" — שבועון לנוער.
* 21.00 — „הקוסם" — „גברת במלכודת".
* 21.50 — „תעודה" — „מיחו יהודי בניו־לונדון". סרט תעודי, מלווה דיון העוסק בשאלות שבפניהן עומדים הורים השונים בקהילה היהודית בארה"ב. עורך ומפיק: חיים יבין.

רדיו

* 21.05 — „מבחר רדיו" — „מן הקצה אל הקצה" — שני צעירים, האחד דתי והאחד חילוני, איש השומר הצעיר, משוחחים על החברה הישראלית, דמותה, ערכיה, זהותה ועתידה בעיני כל אחד מהם. מנחה: גדעון לב־ארי (בשידור חוזר) (צ).
* 23.05 — „מלים וצלילים — נאפולי" — עורך: גיל שמר (שידור חוזר) (ב).

קולנוע

ירושלים

„שחק אותה סם" (סמדר) — סרטו של הרברט רוס על בדיחותו של הובב קולנוע — אולם לא סתם אחד אלא וודי אלן. התוכן על המפרי בוגארט. כשהוא עצמו כלל אינו דומה לו. קומדיה משעשעת, שיש בה הרבה מאוד על כל אחד מאתנו - מבפנים.

„הדיקטטור הגדול" (ארנון) — סרטו של צ'אפלין משנת 1940, שהוא על פני השטח סרט פוליטי — אנשי היטלר פלוס מוסוליני — סרט אידיאליסטי־תמים. שכבר אז לא היה לו „כיסוי" אולם באם רואים את היצירה הזו מנקודת־ראות אחרת, שילוב של רציפות אמנות אישית עם הקריאה החברית להצלת האדם — בלי ספק הסרט מתמצג היטב־היטב במהלך „פילוסופית צ'אפלין".

„הזלילה הגדולה" (הבירה) — סרטו האבסורדי. המדהים בקיצוניותו. של מארקו פררי. הוא מתאר זלילה כמטרת חיים. כאליגוריה של מות. סרט. שיש בו כל הדקויות של סיפור פסיכולוגי לגלגני בתחום הגבה שתפקידה להעציל אומר פררי: אנו חיים בעולם זולל. עוים ונחנק משפע. הרוצה את עצמו כאז התת־מודע נחיה פעולה מודעת. ולכן כל־כך בוצעת.

„העוקץ" (עדן) — קומדית עסיסית על שני זרויים בתחילת שנות השלושים. סרט אירה נבוך ומשעשע. בלתי־שגרתי וקליל. שמשמעותו אפס. אך ההנאה ממנו, בלי ספק בצלחים.

„שון?" (אוריה). פיראנטקי פרסה. ללא הצלחה. להיות נאון איי־ברנסאלי־הירודי בלבוש אזבדר־בוני־אלי. אולם בתוך הכשלון הזה יש כל כך הרבה עניין. כשרון בקורי. התפתחות כרהקות — שבמהלם בהולם צריך לראות את הסרט. עדיפה אכזבה גדולה על תבאה שיגרתית.

„יומו של הדולפין" (אורנע) — סרטו היוצא־דופן של מייק ניקולס על דולפינים שלמדו לדבר שפת־אנוש — אלימוריה עצובה לחברה המודרנית. שאין בה מקום לחולמים מהשיגרה אוכלת־כל. פסטני. בלי ספק, אבל גם אם יהיה זה לצורך ראיית ביורגיסי. סקול הדולפינים הנפלאים — כדאי.

תל־אביב

„שוגאר־לאנד אקספרס" (הוד) — סרט מרתק, לעתים ממש מהפנט, של סטיבן שפילברג („דואל"), המתאר על יסוד מקרה אמיתי. רדיפה מטורפת של המצק אחרי הזוג־בעריינים. הזוהרים בסופפות כדי לקבל בכוח לידי הם את בנם שנמסר לאימוץ. מעין טראגדיה יוונית־מודרנית עצובה מאוד. אך לא מזעזעת משום שהיא אינטלקטואלית כדי הוסר לה כח יבוני מתאים. בולדי האורין נהדרה.

„הזלילה הגדולה" (במודיון) — ראה „הבירה". ירושלים.

„שנה טובה לאוהבים" (פאר) — סרט סוסי. אך נדוש אוירה. נוסטאלגיה למוסר אישי דאר־מוסרי מבחינה ציבורית. של קלוד ללוש. מודה־מתוק. מבוצע היטב. הוא בעין גלגול של „גבר ואשה".

שנים אחרי ההצלחה הגדולה שלו.

„קיד וקאסידי" (תל־אביב) — דראמה יותנית של אנשים. החיים בכל ובהבר לזמן הקצוב שלהם. סיפורם של שני שודדים מהמערב הפרוע. שלא הצליחו להבין כי המערב הפרוע מת. אוירת עליצות נהדרת. או מאילצת. משחק יוצא מן הכלל ותחושה של איך כוצא מול האי־רצון הבולט להיבים את הפואנטה האכזרית. שלקראתה הסרט הולך מהרגע הראשון בקיצור. סיפורם של שני אנשים שהם „כתים היום" — אך לכולנו. בייחוד לבמאי ג'ורג' רוי הול — הכל מאוד.

„חמים וטעימים" (סינמה) — „סרט־תיפרוש" על בילי ויילדר — ההומור הצפצי: קיים. אך הוא נסים לעיתים קרובות תית מעכסת של פארסה מוסיקלית פראית. המבוצעת ללא אינגודי כדם. או בכוח כשרונות תוססים על־ידי באוריין טוברה. שני קארסים יכים יבתו.

„העוקץ" (אלנבי) — ראה „עדן" ים.

„אוהאגמי" (גת) — קומדיה רומנטית־ציניות מצוינת של בילי ויילדר על „אהבה אנטי־אמריקאית" כלומר בלתי־מוסרית אך יפה וצלה. בסיטואציה איטלקית עשירה ומלבבת.

„בית־מטבחיים 5" (תכלת) — סרט אמריקאי של הבמאי ג'ורג' רוי היל („העוקץ") על פי ספרו של קורט וונגאט הבן הכתאר חיים בשלושה מישורים — הגיבור, שהוא אופטיקאי בהווה, הרתוק בין העבר האלים בוררון מתרוק בין העבר האלים בדרזדן המופצצת בימי המלחמה לבין הלוב עדיפלאי על אושר טהור באי דמיוני. שילובים מרתקים והפתרים וגילום דמות עסירה על־ידי מייקל דיונס.

„ירח של נייר" (חן) — בוגדאנוביץ' מחייה את שנות השלושים בארה"ב, כשהוא הולך עם זוג נוכל — שני ימאים מן המניין — גבר צעיר וילדה בת 9. אירה, נוסטאלגיה, קולנוע־של־פעם. בהיזות־דעת מתנה — אבל בסך הכל גובלה שיגועה להיות סרט באורך בינוני או סדרה טלוויזיונית.

„הדיקטטור הגדול" (לימור) — ראה „ארנון". ירושלים.

„לפני הסערה" (גורדון) — שיגעיים דראסטיים. לא מעט נסים, בצירותו של גראהאם גרין „אנגליה עיצבה אותי", שיש בהם גם הדים לא־מקוריים של סרטים אחרים. יחד עם זאת, בעגל יחסים אפל ומרתק ותחושה בלתי־נבובנת של האסון בנוסח האופייני לסופר.

חיפה

„המסך הקרוע" (שביט) — בכיסתו „הבלתי חוקית" של אלפרד היצ'קוק לתוך הפוליטיקה הגדולה — והא אינו מבין בה הרבה. הוא תמים להפליא. אבל — הוא היצ'קוק. וזה לא יסולא בפז

„העוקץ" (חן) — ראה „עדן" ירושלים

„הארולד ומוד" (אורלי) — סרט פאראדוקסלי בתוכנו וסמלי במשמעותו — סרט על בדידות ועל חירות. סרט שפשה על אהבה נער ואשה קשישה. שהופך לזמר נע לחיים

„אבי־אבי־כבת" (עצמון) — סרט ישראלי שהוא בעצם פראגרקודיה „מזרחית" — אך לא כ.ף לכך בשל שורה של הרג־ליבידוה. משעשעים כשלעצמם. אך פוגמים ברצף. של שייקה אופיר. סרט בעל־טעם, שהוא יצירה „ביגונית" מהנה.

השבוע במוזיאון תל־אביב

תערוכות

מוזיאון תל־אביב (שד' שאול המלך 27)
אנה טיכו — נופי ירושלים

אולם כאוירהוף — אמנות ישראלית.
אולם יגלום — אימפרסיוניזם, אכספרסיוניזם ופוסט אימפרסיוניזם.
אולם מס. 3 — סוריאליזם. פוסט קוביזם ואמנות מופשטת.
אולם זקס — תערוכה מיצירות אמנים יהודיים (מאוספי המוזיאון). ציורים מהמאות הי"ז והי"ח (מאוספי המוזיאון).
אולמות הגרפיקה — תערוכת צילום (מתנת מלון הילטון) אנה טיכו — נופי ירושלים.

ביתן הלנה רובינשטיין (רח' תרס"ס 6).
חיים קיפה — ציורים.

הספריה לאמנות ע"ש הלנה רובינשטיין (שד' שאול המלך 27) פתוחה בימים: א', ב', ד', ה', 10—16; יום ג' 10—13, 16—19; יום ו' 10—13.
שעות הביקור בשני הביתנים:
ימים א', ב', ד', ה' 10—17; יום ג' 10—13, 16—22. יום ו' 10—14; מוצ"ש 19—23.
כפרי אמנות, פלקטים וקטלוגים — להשיג בכניסה למוזיאון.
הרשם ל„אגודת הידידים של מוזיאון תל־אביב" והצטרף לאלפים שכבר נהנים מהזכויות הבאות:

* כניסה חופשית למוזיאון לזוג ולילדים עד גיל 14 (במוזיאון תל־אביב ובביתן הלנה רובינשטיין).
* הנחות ברכישת כרטיסים להרצאות.
* קבלת לוח האירועים החודשי (הופעתו תתחדש באוקטובר).

בהצטרפותך הנך מסייע לקידום פעולות התרבות בישראל. פרטים והרשמה במוזיאון תל־אביב, שד' שאול המלך 27. טל. 257361.

גזור ושלח

לכבוד
מוזיאון תל־אביב
שד' שאול המלך 27, תל־אביב.

ברצוני להצטרף ל„אגודת ידידי מוזיאון תל־אביב". רצ"ב המחאה בנקאית ע"ס —.50 ל"י כדמי חבר לשנה.

השם . . . .
הכתובת . . . . מס' טלפון . . . . .

משרד המשפטים

מכרז מס' 6/74

שרותי נקיון במשרדי הלשכה לרישום והסדר מקרקעין פתח־תקוה

1. מתבקשות הצעות לביצוע שרותי נקיון במשרדי הלשכה לרישום והסדר מקרקעין רח' רוטשילד פינת פיק"א פתח־תקוה.
2. ביצוע עבודת הנקיון יבוצע לאחר שעות העבודה הנהוגות בלשכה.
3. את ההצעות יש לשלוח בשתי מעטפות סגורות, למשרד המשפטים, רחוב צלאח־א־דין 29, ירושלים. על המעטפה הפנימית יש לציין מכרז מס' 6/74 „שרותי נקיון".
4. פרטים נוספים, הנחיות ועתק מן החוזה אשר על הזוכה יהיה לחתום עם משרד המשפטים, אפשר לקבל אצל מר ב. רוזן רשם המקרקעין, הלשכה לרישום מקרקעין, רחוב רוטשילד פינת פיק"א פתח־תקוה.
5. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% ממחיר ההצעה הכוללת השנתית.
6. המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום שישי, י' בתשרי תשל"ה, 20.9.1974 שעה 12.00.
7. אין משרד המשפטים מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

חיים מוסן־זהי
מנהל יחידת בנא"ם

ועדת משנה לתכנון ולבניה

מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על החלקה 319—320 בגוש 3929 ברחוב יהודה הלוי — צ"ג בנות.
לפי תכנית מיתאר — תכנית מפורטת. נמצאת החלקה הנ"ל באיזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה 4 קומות. בקשת בעלי החלקה היא ל־6 קומות.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לועדה תוך המועד של 15 יום. החל מיום פרסום הודעה זו.
אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו לאישור.

ח. גיבשטיין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ראש העיריה

קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועבודות ציבוריות

מכרז למכירת מכוניות

הקרן מעמידה למכירה 5 מכוניות:

1.	[illegible]	1968	253—588
2.	"	1968	254—104
3.	"	1968	254—618
4.	"	1969	260—770
5.	"	1969	266—657

פרטים שונים:
א. את כלי הרכב אפשר לראות בחצר משרדנו (ארלוזורוב 93, ת"א) מ־8.00 בבוקר עד 13.00 בצהרים.
ב. הצעות יש להגיש במעטפה סגורות עד יום ראשון, 8.9.74 (בשעה 14.00), למזכירות הסכבית של משרדנו (חדר מס' 55) על טפסים שאותם ניתן לקבל במזכירות מ־8.00 עד 13.00.
ג. אין הקרן מתחייבת לקבל ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.

ההנהלה המרכזית

בקרב 200.000 קוראי דבר
אתה עשוי למצוא את האנשים
ה־דרושים לך.

שי באה
ספריית דבר
ספר מספרית דבר

נציבת תלונות בעיריית נתניה

מאת סופר „דבר" בנתניה

זוהר אלופי, מבנות נתניה, התחילה בעבודתה כנציבת תלונות בעיריית נתניה. היא זכתה במשרה זו לפי מכרז. אלופי, בוגרת האוניברסיטה במדעי הרוח, עבדה כמנהלת מחלקה במשרדי ראש־הממשלה בירושלים. נציבת התלונות מקבלת קהל במשרדי העיריה ברחוב הרצל. בקרוב תעבור למשרדה בבית התרבות „אהל־שם".

עובדי קו צינור אילת הצטרפו ל„מבטחים"

בטקס שנערך בת"א, נחתם ספר ההסכם להעברתם של כ־350 עובדי חבר קו צינור אילת־אשקלון, לתכנית פנסיה מקיפה של „מבטחים". קודם לכן היו העובדים מבוטחים בפנסיה יסוד בלבד.

מנכ"ל מבטחים, עמוס צרן, ציין כי בהסכם החדש צורף לבוטח ציבור עובדים ממפעל חיוני ועל־כך הורחבה מערכת הסיפורים של מבוטחים. מנהל אגף הפנסיה במבטחים. א. אורלי, ציין שהמוסד עומד לצרף בקרוב לתכניות הפנסיה שלו קבוצות עובדים נוספות ממפעלים ומוסדות חשובים.

תאטרוני ישראל

הערב 1.9
הבימה:
הז, הז, יוליה: תל־אביב האולם הגדול
בשוק ההתולים: תל־אביב האולם הקטן

האופרה הישראלית
מיסודה ובנהלת: א. דה־פיליפ
הכניסה לחיילי צה"ל חפשית
הצגה הוגה לטובתי הקהל הביקורה
ת"א: 1.9 ● 7.9 ● 9.9 ● 11.9 ● (14.9) — הצגת סיום הצוגה הי"ז).
חיפה: 5.9 — „ארמוד".

הרוזנה מריצה
אופרטה מאת קלמן
תל־אביב 2.9
ריגולטו ● ורדי
תל־אביב 10.9 ●
נסיכת הקרקס
אופרטה מאת קלמן
כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4049/74

בענין צוואת המנוח משה אהרון מזרחי ז"ל.
שנפטר בתל השומר ברמת גן ביום 12 לחודש מאי שנת 1968.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית משפט זה למתן תוקף לצוואת המנוח הנ"ל.
כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוח עליו להגיש לבית משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו.
אחרת יצהיר בית המשפט על תקיפות הצוואה.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

ספר חדש

ערביי הדממה

מאת ישראל נרימן

Clara Halter: Les Palestiniens du silence. Collection E'léments. Pierre Belford, Paris 6. 250 p.

„מדוע אין כתידים לפלשתינאים שבשטחים הכבושים להקים נציגות שתוכל להשתתף ביום מן הימים בשיחות השלום?" — שאלה העתונאית והסופרת היהודיה מצרפת קלארה הלטר שר במדינת ישראל. הלה השיב: „הסיבה היא שגוף מעין זה יעלה מניה וביה את התביעה לשוב אל גבולות 1947 — גם לגבי ירושלים".

רק כסיל יתעלם מן האמת שבתשובה זו; ורק מי שנוקט מדיניות של בת־יענה יראה בכך עילה לקבור את הראש בחול, במקום לגשת ולהתמודד עם האתגר הפלשתינאי. ספרה של קלארה הלטר הוא נסיון נועז ומוצלח להציג את הבעיה הפלשתינאית בכל חומרתה. אין כאן נסיה לטשטש את הסכנות, הנשקפות לישראל מצד אירדנטה פלשתינאית. אך הקורא את שיחותיה של המחברת עם אישים פלשתינאים יוצא לבסוף מפוכח בעובדה מרכזית אחת: דוברים פלשתינאים שבשטחים מודעים, לא פחות מאתנו, לכך כי מלחמת נצח יהודית־ערבית היא אסון לשני העמים גם יחד. או אולי יהיה זה נכון יותר לומר כי יש כיום בקרב הפלשתינאים נטיה — כבחלק השפוי של הציבור היהודי בישראל — להודות כי הברירה היא בין דו־קיום של שני עמים ריבוניים בארץ אחת, מתוך ויתורים הדדיים, לבין הנצחתו של סכסוך, שלבסוף לא יהיה מנוס ממנו: האופציה של פשרה תיחסם סופית ולא תהיה אלא תקווה אווילית ל„בטחון סופי", שמשמעותו במקרה זה אחרית להגחון במלחמות הקלאסיות.

יש בסדרת השיחות של קלארה הלטר עם הפלשתינאים ניצוצות של תבונה וביקורת עצמית. המעוררים כבוד ותקוות. כך למשל אומרת ריימונדה טאוויל, ילידת עכו, שעזבה את ישראל ב־1957 ועברה לשכם: „היתה לי אפשרות להכיר את הישראלים מקרוב ולהיות עמם. כאשר עברתי לירדן נוכחתי שאין מבינים שם דבר בנושא של ישראל. משניסיתי לשוחח על ישראל — או להזכירה — לא רצו לשמוע את דברי. מן האנציקלופדיה שקניתי (בירדן) לפני המלחמה תלשו, על־פי הוראת הממשלה, את כל החלק העוסק בישראל. כך ביקשו למנוע ידע על ארץ זו. לדעתי זה מזיק ואוילי כאחד".

פרואיין אומר, איברהים גאנם, פעיל האגודים הקפצויים, דוחה ללא היסוס את נוסחת „פתח" על „מדינה פלשתינאית חילונית". אף אין הוא מאמין בשיבה המונית של פליטים ערביים לבתים שנטשו. „אני יליד כפר קטן שליד חיפה. בינתיים, נולדו שם אנשים אחרים, הם חיים ועובדים שם. אין הם מוכנים לעזוב — ובאמת, לאן ילכו?" „לכיבוש הישראלי שני היבטים: ככל כיבוש, הוא מלווה דיכוי. אך הוא כרוך לדידנו גם בהכרת מציאות חדשה. לאחר שהכרתי את החברה הישראלית באתי למסקנה כי הפתרון נעוץ בחלוקת הארץ בין שני העמים. כשהכרתי את פועלי ישראל ואת מאבקיהם עם המעבידים, נראה לי כי אחרי פתרון הבעיה הלאומית יתאפשרו מאבקים (מקצועיים) משותפים".

יש בשיחות, כמובן, התבטאויות שישראלי יתחייב בהן או אפילו ידחה אותן בזעם. יש מהן העשויות לשמש נושא לויכוח או למשא־ומתן אך ודאי אין הם מצדיקים בשום פנים ואופן יאוש. האין זה יאוש וכניעה להתעלם מן הבעיה — ולהתייחס אל הסכסוך כאל גזירת „שר ההיסטוריה"?

ספרה של קלארה הלטר מסייע לנו להבין את כמיהות הפלשתינאים והוא מעודד למחשבה יתרה לגבי בעיה זו, במקום הדישה העקרה והרת־האסון בנוסחאות תבוסתניות, על משקל „אין ברירה". יש ויש ברירה — ומי שמסרב לנסות ולנצלה אף יבקש תירוצים אצל „שר ההיסטוריה".

קולנוע

גרין בלי מסתורין

מאת זאב רב־נוף

(„לפני הסערה", גורדון ת"א)

ספריו של גראהאם גרין (70) הם בדרך כלל חומר קולנועי מפוקפק. יש בהם אוירה כבדה, מיסתורין, ציפיה, פאטאליזם חסר זיקה שבדוי בצירוף דראמה כבדה ואפלה של אדם עם עצמו, כלומר מה שהיה מול מה שהוא צריך לייצג. רק שני סרטים על גרין נחשבים יצירות קולנועיות בעלות משקל, שנעצר בידי קארול ריד מיד אחרי המלחמה — „האדם השלישי" ו„האליל שהכריב". בלי לדון בכיבואיהם של הסרטים הללו, נאמר, שהצלחתם הובטחה בעיקר על־ידי כיווג מאורז ביותר של שני הפוקדים הגרינים הללו בצירוף ביצוע קולנועי דק ורגיש בעל השראה עצמית עמוקה. איני בא להאשים את פיטר דיופל על שנכשל בתוטים המורכבים הללו בהביאו אל מסך הקולנוע את „לפני הסערה" (אנגליה, 1972. השם המקורי: „אנגליה עיצבה אותי"). סוף־סוף אסור להתעלם מעובדה. אותו קארול ריד עצמו נכשל כאותר יותר בבואו לעשות סרט מ„האיש שלנו בהוואנה", בלי לדבר על רבים אחרים וטובים שנכשלו, לעתים אף יותר מדיופל.

דיופל. שזהו סרטו הקולנועי העלילתי השני (לפני־כן עסק בסדרות טלוויזיה), הוא במאי סולידי, מבין ידע והבנה, תחושה של מגע ויחס אישי אל השחקנים, מצד שני יש בו אי־זה חוסר־זקות. לעתים הצדיק עם משוגע ובסוף המחוה להתלות על כל תופעה קלסיברגה, כהו המבוגד להלוסין לרוחו של גראהאם גרין. דיופל ותסריטאיהו, דסמנד קורי, מסביבים את התכונות הללו מעצם בסיס הליכוד של הספר. „אנגליה עיצבה אותי" יצא לאור בשנת 1935 ונחשב לספרו החשוב הראשון של גרין. יש בו לא רק אותה נוסחה, אותם קווי־עבבים שבהם מסתבך האב־טיפוס של האדם התמים, מול האפלה. פרי יצירתם המיסתורית של האנשים המרושעים (הם מרתקים ביותר אצל גרין). אלא גם אותה דראמה של מצפון — כל התרבאות של הלבטים הקאתוליים המפורסמים של הסופר.

עדיין הצללים אינם סמיכים כל־כך והציניות אינה בשוזה בעצמה. אך כבאבו מעריכים את הספר הזה עכשיו. יש בו אותה תכונה המכונה בפי דיויד וילסון „נבואית". הוא מצטט בהזדמנות זו כמה תרחישים של גרין עצמו האומר. כי הוא חש מתוך הספר את „השפל באנגליה... ואת עלייתו של היטלר". אולם כל זה הוא בעיה של האוירה הכבדה והפאטאליסטית, שהיא המרכיב החשוב בכל־כך ביצירתו של גרין. העלילה מתרחשת בשטוקהולם שבשוודיה, במוקד את האחות בריטים תאומים, טוני וקייט פאראנט. טוני הוא האדם התמים, גם כשהוא אינו עוסק בשום דבר קבוע ומסתפק בהצלחות רגעיות וקלות; ואילו קייט, שמזויתה אהובתו של קרוג, מיליונר וסוחר־בורסה בינלאומי, היא מורכבת מאוד. מפרנסת לקריעה בין רגשות שונים. זהו סיפור על השלושה, של האוירה ואספת את כל העסקים והרקע הפוליטי לעסקים, זהו סיפור של אסון המשמשם ובא.

פיטר פינץ והילדגרד ניל

דיופל וקורי אינם מבינים, „הכבות". הם מקבלים את הדברים כפי שהם. מילולית וכלי רמזים: „שינינו את הרקע של האירועים משטוקהולם לפני המלחמה לגרמניה הנאצית", הם אומרים. „מבחינה דראמאטית התחרויות והלחצים של גרמניה מלפני המלחמה פועלים בשבילנו בהדר. משום שאלה הם הדברים המרכזיים למה שהיה כאן שלשום". מובן, שאם הדבר הברור הנגו הוא דראמאטי יותר, השינוי הוא דראמאטי מאד. השאלה מה קורה לדקות ולמיסתורין של גרין נראית להם בלתי־חשובה. המכונית כורה, כי העלילה מתרחשת בליבק, הרחובות מלאים באצים צועדים ודגלים עם צלבי הקרס, הפסקול מתבוסס מצריחות של היטלר ומשירי־לכת — הנה לכם דראמה!

אולם בכך אין די. התסריטנים משנים ומשכתבים את האיזון בין היחסים את־אחות לבין הפוליטיקה הכלכלית האפלה, ולפתע תופסת האחורה את התפקיד המרכזי. בעצם את הקפיץ של פעילות הגרם. את גרמניה הנאצית תופס בטמליות המיטיסכד „המעודן", איש הס.ס. הנם. מתעדון הלילה עם „השירה הברלינאית" וכבות אחר־כך (כל אלה מזכירים לכם, רבותי, את „קאבארט", סרט שהרקע שלו היה בברלין של שנות עלית הנאצים, כדרך לא לנצל את הדי־ההצלחה!) לעומת זאת הנשיקה התאוותנית של קייט על שפתיה של טוני היא מעין חיקוי כגנון ל„מות בונציה". הבה נעזה את הדברים המרומזים, ברורים ביותר. מדובר כאן בגילוי־עריות ממש. האין זה מרתק יותר? אפילו ויסקונטי התחיל „לתקף" את כאן ולהבליט בצורה גסה את ההומוסקסואליזם! ואם מדובר בויסקונטי, הרי צודק וילסון כשהוא אומר שהסרט גדוש הדים מכוונים של „דמדומי־אלים" נוסח „האורורים".

כל אלה הם לא רק נסיונות דעלבון לגרין, אלא גרוע מזה — שטויות. משום שבמקום שבו ויסקונטי מסוגל לשמור על תחושת „אימי־הבארוק" שלו כדי לא לתת לגיחוך להשתלט על האוירה, אין דיופל מסוגל. די להעיף מבט בסוף ב„אורגיה" שלו כדי לראות באיזו מידה הדבר מכס גנוב בתוך סרטים זולים סוג ג'. מהתקופה ששבה היה זעזוע להיות בכך נתגדנד ברות. הוא אפילו אינו חש כי טיפול במין דורש סופיסטיקאציה מרוכבת הרבה יותר. כל זה נאמר משום ש„לפני הסערה" רחוק מאד מלהיות סרט אפסי — והבל. מלבד הסולידיות שבעבודת־הארכבה. יש בו מידה מצויינת של הקצב, אוירה צילום בית התואמת היטב־היטב את התקופה מכל הבחינות. מה„איפור" של מקומות הצילום ביוגוסלאביה ועד הבחירה יוצאת מן הכלל של הדמויות והלבשתן הראויה. יש גם מוסיקה כובשת של ביון סקוס.

אם אין עוד מיסתורין, אם אין רמזים, הרי יש אימה. יש חוש מקשר של אימה ויש איזה איזון מוזר של דמויות. לפתות דיופל אינו כגבה „להסביר" את הדמויות של גרין (תודה) ויש משהו מרהק בקומבינציה של פ. פינטי (מייקל הורדרן). התענוגי העלוב ההרפתקאני לכל האלדר (ביום אקלאנד) אצנ הפאראנויה ההיסטוריה. הם תופסים את המוקד. אם כי הבצות אינו גם מלהיב, נשאר נאמן היטב (אולי יותר מדי קר ונאמן?) — פיטר פינץ' (קרוג), מייקל יורק (טוני), הילדגארד ניל (קייט). ואסור לשכוח גם את המודנת סוסה ויאאס (לין).

המועצה המקומית פרדסיה

מכרז 5/74

המועצה המקומית מבקשת הצעות לאיסוף האשפה בפרדסיה.
פרטים אפשר לקבל במשרד המועצה. דמי השתתפות במכרז סך —.50 ל"י שלא יוחזרו.
הצעות מתקבלות עד תאריך 15.9.74.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יבורי יצחק — ראש המועצה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4048/74

בענין צוואת המנוחה מסעודה ראובן ז"ל שנפטרה ביום 1.12.1970 בפתח־תקוה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן תוקף לצוואת המנוחה הנ"ל.
כל הטוען נגד מתן תוקף לצוואת המנוחה עליו להגיש לבית משפט זה את התנגדותו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו.
אחרת יצהיר בית המשפט על תקיפות הצוואה.

דוד ולך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בתי־מרקחת

ירושלים
ד"ר בלה — דוד המלך 6 טל' 224856; אל סוית רחוב האן אל דית טל' 282040.

בתל אביב
בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60 — טל. 293889; כבר המדינה, רחוב ה' באייר 48, טל. 258046.

בחיפה
משיח — ק. גלויות 42 טלפון 663058.

בחולון
דדזה, חלון רח' אילת 36.

בבת ים
עזרא, בת ים, רח' בלפור 135.

ברמת גן
נגה, גבעתיים, רח' ויצמן 17.

בני ברק
הירשביץ, רחוב רבי עקיבא 11, בני־ברק.

בפתח תקוה
בריאות — חובבי ציון 13, פ"ת.

הרצליה כפר שמריהו, רמת השרון רעננה כפר סבא ישתיים
כפר סבא — פיינגולד, כפר סבא, רח' רוטשילד 47.

בנתניה
נתניה

קולנוע

תל־אביב
בשעות 4.30 — 7.30 — 9.30
אופיר — תחנת הרוח השחורה
אסתר — הרפתקאה במכסיקו
אורלי — שלום להסידה
אלנבי העוקץ 4.30 .7.10 .9.40
בן־יהודה — חופשה עד חצות
גורדון — לפני הסערה
גת — אוהגמי 6.45 .9.30
דקל — אוכפים לוהטים 7.30 .9.30
דרייב — אין — האינדיאני הקטן 7.30
הופעה מטורפת 10
הוד — שוגרלנד אקספרס
המרכז — בית התשוקות
זמיר — ברברה
חן — ירח של נייר
לימור — הדיקטטור הגדול
מוגרבי — 3 העוקצנים
מתמיד — הטוב והמזוהם
מקסים — הארסיסטים בסופר־מרקט
סינרמה — צ'ילי וחצי 5.30 .7.30 .9.30
סינמה 1 — חמים וטעים
סמדר — הזלילה הגדולה
פאר — שנה טובה לאוהבים
פריז — מציאות במערומיה
צפון — 2 גברים בעיר
רמת־אביב — גבר עם כבוד יפני
תכלת — בית מטבחיים 5
תבור — תחתונים המים
נגה — ליל הכלולות של ד"ר דניאלי 4 .7.15 .9.15
צליל — ללילה אלף עיניים 4 .7.15 .9.15

בת־ים
רמת־יוסף — החוטא 7.30 .9.30

חולון
ארמון — מיני ומוסקוביץ 7.30 .9.30
מגדל — צ'ילי וחצי 7.30 .9.30
סבוי — בממלכת השוקולדה 4.30
אהבת החיים 7.30 .9.30

רמת־גן וגבעתיים
בשעות 7.30 .9.30
אורדע — קוראים לי אף אחד
אואזיס — המשאלה שבלב
ארמון — בדרך מפרכה
גל־אור — חייה ותן לכות 4 .7.30 .9.30
הדר — פרפר 7 .9.30
לילי — סרפיקו
רמה — נשיקות המוות
רמת־גן — הכל נשאר במשפחה
שבים — הדון מת

נתניה
אסתר — פארק האהבה 5 .7.30 .9.30
סמדר — פתוח: יסורי פרידה 7.30 .9.30
סטור: כף היינו 7.15 .9.15
שרון — צ'ילי וחצי 5 .9.15
יסורי פרידה 4.15

הרצליה
דנביה — ורגשוף 7.30 .9.30

כפר־סבא
עמל — נשואה ומתפרפרת 8.30
חן — לוס אמיגוס 9

הוד־השרון
בית הפועלים — פאני היל
בשעות 7.30 .9.30

חדרה
חוף — שער באהבה 7.30 .9.30

פתח־תקוה
אורון — נקמתו של סיציליאני 8.30
הדר — תפיטה 4 .7.30 .9.30
היכל — קוראים לי אף אחד 4 .7.30 .9.30
שלום — צ'ילי וחצי 4.30 .7.30 .9.30

ירושלים
אדיסון — במערבולת החיים
אוריון — יום הדולפין
אורנע — מה ?
ארנון — הדיקטטור הגדול
אור־גיל — ללא רגיעה
הבירה — הזלילה הגדולה
חן — איזה כיף סובר
ירושלים — הנחש
סמדר — שחק אותה סאם
עדן — העוקץ
רון — הארי הכייס
מיטשל —

חיפה
אוריון — תשוקות בכלא נשים
אורה — גוות הפחד
אורלי — הרולד ומוד
אמפיתיאטרון — הארסיסטים בסופרמרקט
ארמון — בילי 2 כובעים
אורדן — אבה פנתה האהבה
בית רוטשילד — ויוה
ואפשה 9
חן — העוקץ
מירון — דרקוב האגרופים
עממי — אבא אל באת
עצמון — 3 העוקצנים
פאר — גדולה של אשה יפה
רון — היסטל טורצקי
שביט, הדר הכרמל — הצין הציבורית

קרית־טבעון
יהב־אור — שומר הלבבות 7
זוהר — מתוקה היא הנקמה 7 .9.15

אולפן גוית (בר־קמא)
פותח ביום ד', 4.9.74
קורס קצר־מועד (עד 15.9) ל־
קצרנות
עברית ו/או אנגלית.
הצלחה מובטחת:
פרטים: ת"א: גורדון 5, טל. 224532.

טלוויזיה לימודית

10.00 אנגלית ט'; 11.05 חמדו לשון ז־ט כתב הרמוזים; 12.00 אנגלית י'; 16.00 שלאי על שלאי; 16.17 אנגלית ה' — שיעור 1; 16.27 אמנות — סרט תיעודי.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכנית לילדים — 17.32 — חבורת ברוידי; 18.00 — אות את אות; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סמי וסוסו; 19.00 סרט דוקומנטרי; 19.30 — חדשות ויומן השבוע; 20.00 — עלם ועליכה; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — הקוסם; 21.50 — תעודה.

הגל הקל

6.00 בה טובה. 6.10 התעמלות. 6.20 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר. 7.25 זמר זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.10 בוקר טוב. 8.55 בעקבות החדשות. 9.05 המשך בוקר טוב. 10.05 כאן בבית. 11.40 לאן הערב. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 שירים מעלמו. 13.05 בחצי היום. 14.00 סקירת עתוני הצהריים. 14.10 ראשון ראשון חביב. 15.52 על רגל אחת. 16.05 רגע של עברית. 16.06 המשך ראשון ראשון חביב. 16.30 בתקופה שתבין את הרמז. 16.35 המשך ראשון ראשון חביב. 17.05 יומן משחקי אסיה — טהרן 1974. 18.05 משירי הלהקות הצבאיות. 18.45 היום בספורט. 21.05 הבו זמר. 22.05 סיפור אהבה. 23.05 מלים וצלילים — נאפולי. 23.40 נעימות קלות. 00.05 אדום עתיק עד שעה 1. (כל היממה חדשות כל שעה)

רדיו רשת א

8.05 קונצרט בוקר — י.ס. באך: סוויטה מס. 2 בסי מינור (סולן: ז'אן פייר רמפל) י.ס. באך: „קנטטת הקפה" (מנצח: קורט תומאס). מיכאל היידן: סויטה טורקית (מנצח: צ'ארלס מקראס), דה פייה: „הכובע משולש הקצוות" — 2 סויטות. 10.05 דבוז'אק: הסימפוניה „מן העולם החדש" (מנצח: ליאופולד סטוקובסקי). 11.00 עברית לעם. 11.15 סיפור וצליל — תכנית לגני חובה ולכיתות א'. ריתמיקה. אני לכיתה א' — אתה לגן. 11.40 שידור מיוחד לחגה הלאומי של רומניה. 12.05 „רסיטל" — עליזה לידבסקי — פסנתר — באך: סויטה אנגלית מס. 2, בלה מינור. ברטוק: 7 רישומים, אופוס 7. 13.05 קונצרט צהרים. 14.00 סקירת עתוני הצהרים. 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — „גדי פעמוני", מסיפורי הבושב, לילדים הגדולים — „מכל פנה", 15.05 „רדיודע" — משודרים להרחבת הדעת. 15.30 ספרות לנוער לתלמידים לבתי הספר התיכוניים. 15.50 ספר חדש — סקירה. 16.05 רגע של עברית. 16.06 מוסיקה דיגה — דויד בונסון: חמישית כלי נשיפה מעץ (חמישית דזוריאן), סידני הודיקנסון: „ההפיקות השדה" לקלרנית, קלרנית־בבה, סקסופון ופסנתר, ליאו קרפו: „אביב בנמלי" לסופראן, חליל, צ'לו ופסנתר. 17.05 „מוסיקה ליום ראשון" — ליסט: האגדה על סנט אליזבט — אורטוריה (עם זמרים סוליים, מקהלות ותזמורת הפילהרמונית הסלובאקית בניצוח יאנוש פרנצ'יק). 18.05 על אנשים ומספרים. 18.30 עם יוראל חי. 18.50 נוף הארץ. 18.55 לחקלאי — שרות ידיעות. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פרקי היום בתנ"ך: נחמיה, פרקים ה', ו'. 20.05 עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית — באך: קונצ'רטו בלה מינור לכינור ותזמורת (סולן: דינו פרנצ'סקטי. מנצח: אנדרה ז'יראר). מאהלר: סימפוניה מס. 4 בסול מג'ור (סולה ריצ'מונד — סופראן. מנצח: רפאל קובליק) 21.25 חליל במים — מחיי קלוד דביוסי. 22.05 המסך עולה — „ארגנטוס". 23.05 מוסיקה קאמרית — שוברט: שמיניה בפה מג'ור („בן העזובך") (השמיניה הפילהרמונית של ברלין). 00.05 רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 — ברכת השחר. 6.05 — שחר טוב. 7.05 — צלילי בוקר. 8.05 — יומן הבוקר. 9.05 — ד"ש עם שיר. 9.55 — שיחה ירושלמית. 10.05 — המשך ד"ש עם שיר. 10.55 — מלה בסלע. 11.05 — חמים וטעים. 11.55 — סיפורי המגילה הראשונה. 12.05 — יומן הצהריים. 12.30 — המשך חמים וטעים. 13.30 — כוכבים ופסים. 13.55 — החדשות לחיילים. 14.05 — שתיים עד ארבע. 16.05 — בא לצלצל. 17.05 יומן הערב. 17.40 — פזמונים לכלכם. 18.05 — רדיו־ספורט. 20.05 — מכל הרוחות. 21.05 — מבחר רדיו. 22.05 — הלילה. 23.53 — שיחת חצות. 24.00 — יומן חצות. 00.30 — ציפורי לילה. 1.30 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב־2.30, 3.30, 4.30, 5.30). 02.00 — שעה קטנה של נעימות. 03.00 — פזמונים אל תוך השחר עד השעה 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה)

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 4036/74

בענין צוואת המנוח דב מקובסקי ז"ל.

המבקשת: חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ מרחוב יהודה הלוי 30/32 תל־אביב.

הזמנה

הנני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם מדוע לא תוכח ולא תקויים צוואתו האחרונה של המנוח דב מקובסקי ז"ל ומדוע לא תינתן תעודת קיום הצוואה לבקשת הנ"ל שאם לא כן יגש בית המשפט ליתן תעודה כאמור.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

כדאי לפתוח חשבון יתרון 10000 בדיסקונט

• מענק
• ריבית מצטברת
• הצמדה

הכל פטור ממס

יהושע פרץ הציע: מי שמתנגד לנסיעתי לארה"ב שיקום — אף אחד לא קם

מאת סופר "דבר" בדרום

יו"ר ועד התפעול בגמל אשדוד יהושע פרץ, בגבר הועד לוי אבוטבול והחבר נסים סעדיה דודי יוצאים בסוף השבוע לביקור בן כמה שבועות בארה"ב. מקורות בנמל הגדירו אותו כנסיעה להשתלמות מקצועית.

נסיעת שלושת חברי הועד עוררה מורת רוח בקרב עובדים רבים בנמל. באסיפת עובדי התפעול שהתכנסה בסוף השבוע אמר פרץ שנסיעתו היא במסגרת פרטית והציע למי שחולק על כך לקום ולדבר — אף אחד לא קם.

באסיפה מסר פרץ על חתימת הסכם העבודה החדש עם רשות לנמלים וציין כי זו לראשונה הסתיים המו"מ ללא שביתות או סאנקציות. לסופר "דבר" נודע כי ההסכם אינו כולל תוספות לשכר היסוד החורגות ממדיניות השכר (50־80 ל"י). יצויין שאחד מסעיפיו קובע שהתוספת המיוחדת לעובדי התפעול היכולות להסתכם עד ל־15 ל"י ליום. ישולמו מעתה רק בעד ימי עבודה בפועל על־מנת לעודד אי העדרות מהעבודה.

ועדי ההורים במעלות: הלימודים יושבתו אם תוך חודש לא יחול שיפור

מאת יואל דר, סופר "דבר"

תסיסה חברתית פוקדת שוב את העיירה מעלות, בחלקה הגדול בשל אי־קיום הבטחות שניתנו לאחר מעשה המבח, אז ביקרו במעלות כמעט כל ראשי המדינה, כולל ראש הממשלה יצחק רבין, והבטיחו לפעול למען שינוי פני העיירה.

שר השיכון דאז יהושע רבינוביץ' מסר כי במעלות הוקם שכונה חדשה בת אלף יחידות דיור לעולים ותיקים. שר הבריאות ויקטור שם טוב הבטיח להקים צוות מומחים כדי לטפל בהקמתו של מרכז רפואי אזורי. שר החינוך דאז יגאל אלון הודיע על הקמת צוות לבדיקת מצב החינוך שיגיש את מסקנותיו תוך ימים אחדים. הבטחות אלה ואחרות לא קויימו. נציגים של ועדי ההורים שנתכנסו ביום ו' במעלות החליטו שאם תוך חודש ימים לא ייפתרו בעיות הקשורות בשיפור מערכת החינוך — יושבתו הלימודים. נציג ההורים מרדכי כהן אמר כי בבית הספר "נתיב מאיר" שבו ברצונו התלמידים עדיין לא נגמרה הבניה ובורות בלתי מגודרים. בבית הספר "אורים" חסרות ארבע כיתות לימוד ובבית ספר "הלוחם" עדיין לא נגמרה הבניה. כמה מורים וגננות מוכנים לעבור למעלות אך לא הצליחו להשיג דירות. מרדכי אוחיון, אחד התושבים הוותיקים, אומר כי בעיות חינוך חמורות קשות גרמו לכך ש־15 משפחות, רובן צעירות, עזבו את העיירה בשבועות האחרונים.

נמסר כי אם לא יחול שינוי במצב ידונו נציגי התושבים בנקיטת אמצעים דראסטיים יותר מאשר השבתת לימודים.

12 אניות תיירים יגיעו לחיפה בספטמבר

12 אניות סיור עם 5000 תיירים הודיעו על בואן לחיפה בחודש ספטמבר. האניות יעגנו בנמל עד 5 ימים והן מגיעות מגלי יוון, איטליה, גרמניה, צרפת וספרד.

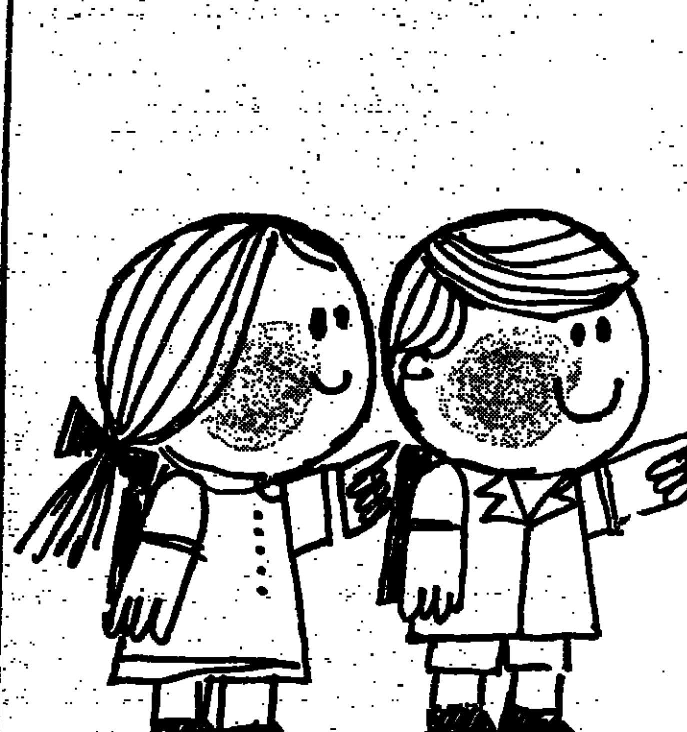

הכל לתלמיד בבתי הכל בו המפוארים של המשביר לצרכן

• תלבושת אחידה
• תלבושת גדנע
• ביגוד לחגים ולימי חול
• תיקים וילקוטים
• נעלים, נעלי התעמלות וגדנע

המשביר לצרכן
רשת בתי כל בו יחידה בישראל

רבינוביץ' מציע הקפאת התקנים במשרדי הממשלה

מאת אברהם קושניר, סופר "דבר"

שר־האוצר יהושע רבינוביץ', אמור להגיש היום לאישור הממשלה הצעה לפיה יוקפאו כל התקנים במשרדי הממשלה.

ההצעה גובשה בתיאום עם אגף התקציבים במשרד־האוצר ועם נציבות שירות המדינה. על־פי ההצעה, לא יתווספו כל תקנים ומשרות חדשות למשרדי הממשלה.

על־מנת לאפשר מינויים למשרות חדשות שיתווספו בהתאם לצרכים, מוצע לאשר העברת משרות קיימות שאינן מאויישות לצרכים החדשים שיקומו. בשלב זה מוצע שהקפאת התקנים בממשלה תהיה עד סוף שנת התקציב הנוכחית, באפריל 1975.

יצויין, כי בחודשים האחרונים בלבד נוספו קרוב ל־70 משרות חדשות בממשלה. זאת, למרות הקיצוצים בתקציב וההערכה כי קיצוצים אלו יגבירו את האבטלה הסמויה הקיימת בממשלה, שכן הקיצוצים יביאו לביטולי תכניות שהיתה כוונה לבצען. ביטול תכניות אלו עלול להותיר את מי שהיה אמור לבצעם ללא תעסוקה.

מתכנני ההקפאה בכוח־האדם בממשלה מייחסים חשיבות רבה לצעד זה. זאת, בגלל המחסור הקיים בכוח־אדם במשק והצורך בהפניית כוח־אדם לייצור וכן בגלל המשמעות החינוכית העשויה להיות לצעד כזה, אם יאושר, מבחינה ענינית והסברתית.

לדעת מתכנני ההקפאה, על הממשלה לשמש דוגמה בריסון ובצימצום גם בתחום זה. פרטי ההצעה המכוונה להפעילה בשמרו בסודיות, כדי למנוע אפשרות שהמשרדים השונים יוסיפו תקנים וילחצו לקבלת עובדים חדשים לפני קבלת החלטה.

שר האוצר, כך נודע, איתן בדעתו להעביר את ההחלטה בממשלה למרות שצלולים להיות קשיים בקבלתה מצד חלק מהשרים. יצויין, כי בקיצוצים האחרונים שהיו בתקציב, היה שר החקלאות אהרון אוזן השר היחידי שכלל בקיצוץ בתקציבו פיטורי 50 עובדים ארעיים.

לבד מכך, עומדת על סדר־היום של הממשלה הצעת החלטה בענין ההקצבות למוסדות להשכלה גבוהה, לפיה יתחייבו להכניס בתקנוניהם סעיף משפטי הקובע, כי הסכם שכר לא יהיה תקף ללא אישור הממשלה. כן מוצע להפחית מההקצבה למוסדות להשכלה גבוהה סכום של כ־5 מיליון ל"י, אותו שילמו המוסדות כתוספות שכר חריגות שלא הוכרו על־ידי הממשלה.

האוצר מציע מס ערך מוסף של 8־10 אחוז

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

שר האוצר יהושע רבינוביץ, האמור להגיש היום לוועדת השרים לענייני כלכלה לאישור את הצעת החוק להנהגת מס ערך מוסף, עשוי להציע כי המס שיוטל יהיה בשיעור שבין 8 ל־10 אחוזים.

לפי הערכות המקובלות במינהל הכנסות המדינה, יביא כל אחוז של מס ערך מוסף להכנסה של 450 מיליון ל"י. ההתייקרות הצפויה במשק, לפי הערכה זו, תהיה בשיעור של 0.5 אחוז, על כל אחוז מס שיוטל. פירוש־של־דבר, שאפשר לצפות להתייקרות של 4 עד 5 אחוזים במדד המחירים לצרכן, אם יוחלט שהמס על הערך המוסף יהיה בשיעור שבין 8 עד 10 אחוזים.

לאחר מחסור של שבועיים
מחיר השמנים של "פז" התייקרו ב־25 אחוז

מאת סופר "דבר"

מחסור בשמנים למכוניות מתוצרת "פז", הורגש בשבועיים האחרונים בתחנות הדלק. המחסור הורגש בעיקר בסוגי השמן היקרים יותר, לרבות שמן 2־פי, שהוא בלעדי לחברת "פז" ואין לו תחליף לבעלי "הונדות" ובעלי מכוניות הצורכות את השמן המיוחד הזה.

בתשובה לשאלה, הכחיש מנכ"ל חברת "פז" מאיר טולין כל קשר בין המחסור לבין העלאת מחירי השמנים (ב־25 אחוז) שאושרה בסוף השבוע ע"י וועדת המחירים של משרד המסחר והתעשיה. לדבריו, לא יכלו בעלי התחנות הדלק לדעת על ההעלאה הצפויה והמחסור נוצר בעקבות "שיבושים בהזמנות בגלל יציאה לחופשה של בעלי תחנות".

עם זאת, נמשך המחסור בין־לילה, לאחר אישור ההעלאה.

בעלי תחנות של "פז", עמם שוחח כתבנו, סיפרו, שהמחסור שהורגש באחרונה קשור ישירות להעלאת המחירים. שכן למרות שהזמינו את השמן במועד, עיכבה חברת "פז" את הספקתו. "למחרת ההעלאה קיבלנו שמן בעשרות אלפי לירות". אמר לכתבנו.

כאמור, הכחישה זאת הנהלת "פז" בכל וכל.

תאונה קטלנית ליד באר־שבע

אשה אחת נהרגה ו־9 אנשים נפצעו בתאונת דרכים שאירעה ביום ו' בצהריים ליד באר־שבע.

כפי שנמסר, התהפך קומנדקר שהיה נהוג בידי צעיר בן 20 מדימונה בדרך המובילה לבית־הסוהר ליד באר־שבע, משנתקל בתלולית עפר במקום. כתוצאה מההתהפכות, נפצעו 9 נוסעים של הקומנדקר ונוסעת אחת, אסתר ברנז, בת 27 מתל־אביב, שנפצעה קשה, מתה לאחר־מכן בבית־החולים ע"ש סורוקה בבאר־שבע.

מצבם של הפצועים האחרים, שאושפזו אף הם בבית־החולים, אינו מעורר דאגה. (ע)

ברכות והמחאה לשלישיה בחיפה

ראש עיריית חיפה ח"כ יוסף אלמוגי שיגר ביום ו' את ברכותיו, בצירוף המחאה בסך 500 ל"י, לאם שילדה ביום ה' שלישיית בנים בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

מזכיר העיר מ. רופא, שבא לבקר אצל היולדת, הגיש לה זר פרחים אליו צירף ראש העיריה ברכותיו. היולדת היא שושנה שפרן, בת 32, פקידה בחברה החשמל. (ע)

נעצר חשוד ברצח צעיר מכפר מרר

צעיר בן 16 הנזי מהכפר מרר שבגליל המערבי, נרצח ביום ד' ע"י אקדח הפרעות ונחשוד במנשה בעצר חברו. אף הוא תושב הכפר, כבן 21. גופתו של הצעיר נתגלתה רק ביום ו', בעקבות חיפושים שנערכו ע"י המשטרה לפי בקשת בני משפחתו על הרצח שהודיעו על היעלמו.

החקירה העלתה, שלאחרונה נראה הצעיר בחברת ידידו, אך זה הכחיש שהכיר את הנרצח וכי נפגש עמו. אולם אנשים מתושבי הכפר ידעו לספר, כי הצעיר רמז להם על קיום יחסים קרובים עם הידיד.

החשוד נעצר לחקירה ובהמשכה נערכו חיפושים אחר גופתו של הצעיר בעזרת כלבי גישוש, עד שהיא נמצאה מגורות לכפר. במהלך החקירה העלה חשד, כי לאחר שנודע לידיד שהצעיר סיפר לאחרים על היחסים שביניהם הוא הרגו.

החשוד ברצח משתף פעולה עם חוקריו. (ע)

עתונאי ת"א מוחים על הרחקת כתבים בעת ביקור רבין בהסתדרות

אל ועד אגודת העתונאים בתל־אביב, הגיעו התנצלויות מדובר משרד ראש־הממשלה מרדן מריזר, ומדובר ההסתדרות שמואל פולר, על הפניית מכתבים לקייני עבודה שנדרשו לעזוב פגישה עם ראש־הממשלה בוועדה המרכזת של הועד הפועל ב־29 לחודש זה.

העתונאים הוזמנו לפגישה ע"י דובר ההסתדרות ונתבקשו "לכבד בנוכחותם את הישיבה משך שעתיים". אף־על־פי־כן, נאלצו לפנות את המקום בגמר החלק הטקסי, כאשר ביקש ראש־הממשלה למסור דברים שלא לפרסום.

אגודת העתונאים מביעה את מורת רוחה על נוהל בלתי־אדיב מעין זה. המקובל הוא, שאם עומדים להשמיע דברים שלא לפרסום, פונים מראש אל העתונאים המוזמנים ומבקשים אותם להימנע מפרסום ונוהג זה נשמר בקפדנות. או שמקיימים ישיבה סגורה בנפרד. אך אין להסכים בשום פנים להרחקתם של עתונאים ממקום שאליו הוזמנו. (ע)

מה מגיע מהר יותר ממברק?

מכתב או חבילה הנמסרים למשלוח בשרות "סופר אקספרס" של "יעל דרומה" מגיע ליעדו מהר יותר ממברק. הודות להירות הגבוהה של שרות מונית "יעל דרומה" אפשר להעביר את המכתבים והחבילות במהירות גדולה יותר ממברק.

מיקום משרדי "יעל דרומה" במרכזי הערים מאפשר לך חסכון בזמן יקר ורמת הנהגים המנוסה שלה מבטיח לך נסיעה נוחה ובטוחה.

תל־אביב: 03—622555; באר־שבע: 057—79144; אשקלון: 051—2334; אילת: 059—2279; ירושלים: 02—266985. כיוד שלים ל־אר־שבע בשעה ורבע.

צביה קרני — קרית־אתא
יגאל אנגל — חיפה — רמות רמז
נשואים
חיפה, א' באלול תשל"ד (18.8.74)

נירה סלע — בת אסתר ווסיה
יחזקאל (חזי) שרפסקי — בן רחל ומרדכי
נישאים
שיקגו, ארצות הברית
י"ד אלול, תשל"ד 1.9.74.

אנה וצחי סורוקה
מודיעים על הולדת בתם הבכורה
אילת
נכדה
לאלה ומשה ליכטשטיין — לאליהו ז"ל ורבקה סורוקה
נינה — לנטליה ספר
פתח־תקוה

בנק ישראל
מודיע:
ביום שלישי, 3.9.1974
תונפקנה 3 סדרות
של
מילווה פיתוח
• • •
פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
בנק ישראל

המוסד לבטיחות ולגיהות
בשיתוף עם
מועצת הפועלות, א. א. ע.
מזמינים אותך
לערבי עיון בנושא:
"כללי בטיחות בבית"
ביום שלישי 3.9.74 בשעה 8.00 בערב — בבית ההסתדרות, רח' המכבים 57, פרדס כץ
* * *
ביום רביעי 4.9.74 בשעה 8.30 בערב, — בית דבורה, רח' נחשון 1 כפר סבא.
הסעה:
מהוד השרון, בשעה 8.00, בנין בנק לאומי
מרעננה, בשעה 8.15, בנין מועצת הפועלים
פרטים אצל הרכזות האזוריות.

"סולל בונה" מבקש את עזרת הציבור במפעל הנצחה

אנו מבקשים מכל אדם בישראל לסייע בידנו במפעל ההנצחה שאנו עורכים לזכרם של עובדי "סולל בונה" ובניהם, אשר נפלו על משמרתם החל משנת 1924 ועד היום הזה.

המדובר הוא בנופלים בכל מערכות ישראל — במאורעות הדמים בשנים 1936—1939 ולפני־כן; במלחמת העולם השניה; במאבק על הקמת מדינת ישראל, במלחמת העצמאות, בהתנכלויות המרצחים ובפעולות התגמול של צה"ל, במבצע קדש ולאחריו, במלחמת ששת הימים, במלחמת יום הכיפורים ובכל מערכות העמל והמגן.

בני משפחותיהם של הנופלים, חבריהם ומיודעיהם וכל אזרח היודע עליהם מתבקשים להמציא לוועדת היובל של "סולל בונה" את שם החלל ושם משפחתו, זיקתו למוסד (עובד־עובדת או בן־בת), מקום עבודתו־ה האחרון במוסד, המערכה שבה נפל־ה, ומועד נפילתו־ה ושמו־ה של שאר־ת בשרו־ה וכתובתו־ה בארץ או בחו"ל.

את ההודעות יש להמציא בכתב למשרדי וועדת היובל, ללשכתו של המזכיר הכללי של "סולל בונה", רח' אלנבי 111, תל־אביב.

הנהלת סולל בונה / ועדת יובל

לנוחיותך טופס לוטו רב־שבועי לחמש הגרלות רצופות

קנה פעם אחת את המספרים והטופס ישתתף בחמש הגרלות רצופות.*

הזוכה בפרס הראשון, השני או השלישי, יוכל לקבל את הזכיה עוד לפני תום חמש ההגרלות.

סכום הזכיות הכולל של טופס רב - שבועי יפורסם בתום ההגרלה החמישית.

*מחיר טופס לוטו רב־שבועי לחמש הגרלות רצופות - 20 ל"י.

לוטו
[illegible] נכונה ותזכה גם אתה — לוטו זו השיטה

לחברינו
תמי ונחום ברנע
שפע ברכות לנישואיכם
בית "דבר"

מפלגת העבודה הישראלית / המרכז
המוסד לביקורת ולבירור עבירות
ישיבת מזכירות המוסד
תתקיים ביום שני (ט"ו באלול תשל"ד) 2.9.74
בשעה 11.00 לפנה"צ.
במשרדי המוסד בבית מרכז המפלגה.

למען צ'ילה דמוקראטית

עצרת במלאת שנה להפיכה הצבאית

היערך ביום א' 1.9.74, בשעה 19.30, באולם צוותא, רח' אבן גבירול 30, ת"א
בהשתתפות:
ח"כ מיכה חריש,
ח"כ אליעזר רונן,
הסופר יהודה עמיחי
קרלוס פרה — גולה צ'יליאני
תכנית אמנותית:
דורית ראובני — שירי מחאה —
פולקלור צ'יליאני
דברי פתיחה
נחום סולן — דור צעיר מפ"ם,
מריו תובל — מזכירת צעירה כפ' העבודה,
הכניסה חופשית.
הועד הציבורי הישראלי למען סולידריות עם צ'ילה דמוקראטית

הננו מודיעים בצער רב על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר באדם
נחום אמדור ז"ל
הלויה תצא היום, יום ראשון י"ד אלול תשל"ד 1.9.74 בשעה 11.00 לפנה"צ, מבית ההלוויות, רחוב אלכסנדר ינאי 20 ת"א לבית העלמין בחולון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
האבלים:
אשתו — נחמה עמא
בנו וכלתו — אריה ואירין אמדור
בתו וחתנו — חיה ויחיאל הנדלר
בתו וחתנו — עליזה ויצחק כץ
והנכדים

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

המשתתפים בצער הכבד של חברנו
שרף יוסף
במות
אביו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
בתל־אביב — [illegible]